Izdevējs: Saeima
Veids: likums
Pieņemts: 20.08.2026.
Stājas spēkā: 15.09.2026.

Publicēts:
Latvijas Vēstnesis, 167, 01.09.2026.
OP numurs: 2026/167.1

Attēlotā redakcija: 15.09.2026. - 30.12.2027.

Grozījumi:

18.06.2026. likums / LV, 119A, 26.06.2026. / Stājas spēkā 27.06.2026.
20.08.2026. likums / LV, 162, 25.08.2026. / Stājas spēkā 26.08.2026.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Imigrācijas likums

I nodaļa
Vispārīgie noteikumi

1.pants. (1) Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **ārvalsts** — jebkura valsts, izņemot Latvijas Republiku;

2) **ārvalsts pētnieks** — šā likuma izpratnē trešās valsts pilsonis, kuram ir zinātnes doktora grāds vai zinātnes doktora grāda ieguvei nepieciešamā augstākā izglītība un kuru zinātniskā pētījuma, māksliniecisk ās jaunrades darba un studējošo izglītošanai savā teritorijā uzņēmusi kāda Eiropas Savienības dalībvalsts publiskas personas vai privātpersonas dibināta zinātnisko institūciju reģistrā reģistrēta zinātniskā institūcija, kas veic zinātnisko darbību atbilstoši normatīvajam regulējumam;

3) **ārzemnieku izmitināšanas centrs** — Valsts robežsardzes struktūrvienībā iekārtotas telpas, kas paredzētas ārzemnieka, kurš ir pakļauts skrīningam (turpmāk — skrīninga subjekts), ārzemnieka, uz kuru attiecināma atgriešanas robežprocedūra un kurš ir aizturēts vai kuram ir piemērots pārvietošanās brīvības ierobežojums — izvietošana konkrētā vietā —, vai aizturētā izraidāmā ārzemnieka izmitināšanai;

4) **brīvprātīgais** — trešās valsts pilsonis, kas bez atlīdzības (izņemot izdevumu atlīdzināšanu un kabatas naudu) veic darbu, piedaloties Eiropas Komisijas vai starptautiskas organizācijas finansētā brīvprātīgā darba programmā, kurai nav peļņas gūšanas nolūka un kura īsteno mērķus sabiedrības interesēs;

5) **ceļošanas dokuments** — valsts vai starptautiskas organizācijas izsniegts dokuments, kuru izmanto kā personu apliecinošu dokumentu, lai šķērsotu Latvijas Republikas valsts robežu;

6) **darbinieks māceklis** — trešās valsts pilsonis, kas ieguvis augstāko izglītību un tiek pārcelts darbā komersantu grupas ietvaros, lai profesionāli pilnveidotos vai apgūtu komercdarbības paņēmienus vai metodes, un stažēšanās laikā Latvijas Republikā saņem darba samaksu;

7) **Eiropas Savienības zilā karte** — termiņuzturēšanās atļauja, ko Latvijas Republikā vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī izsniedz trešās valsts pilsonim, kurš tiek nodarbināts un par nolīgto samaksu veic noteiktu darbu darba devēja vadībā un kuram ir augstākās izglītības kvalifikācija — veicamā darba izpildei atbilstoša kvalifikācija, kas iegūta augstākās izglītības iestādē, kura atzīta tās atrašanās valstī, studiju programmā, kuras ilgums ir vismaz trīs gadi, kurā var iestāties pēc vidējās izglītības iegūšanas un kura atbilst Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras 6. līmenim, vai augstākā profesionālā pieredze — zināšanas, prasmes un

kompetences, kas Ministru kabineta noteiktajā kārtībā ir salīdzināmas ar augstākās izglītības kvalifikāciju un ir svarīgas darba līgumā vai darba piedāvājumā norādītajā profesijā vai plānotajā nodarbinātības nozarē, ko apliecina faktiska un likumiska strādāšana attiecīgajā profesijā un kas iegūtas Ministru kabineta noteiktā laikposmā;

8) **ģimenes loceklis** — laulātais, trešās valsts pilsoņa vai viņa laulātā nepilngadīgie (arī aizbildnībā esošie) bērni un aizgādnībā esošās personas;

9) **ielūgums** — Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk — Pārvalde) apstiprināts dokuments, kurā uzaicinātājs uzņemas šajā likumā noteiktās saistības attiecībā uz trešās valsts pilsoni, kuru viņš uzaicinājis uzturēties Latvijas Republikā (ar vīzu);

10) **izbraukšanas rīkojums** — administratīvais akts, kurā pamatots trešās valsts pilsoņa nelikumīgas uzturēšanās fakts un kurā minētajam pilsonim uzlikts pienākums noteiktā termiņā labprātīgi izceļot uz viņa pilsonības valsti, trešo valsti, no kuras viņš ieceļojis, vai citu ārvalsti, kurā viņam ir tiesības ieceļot;

11) **izsaukums** — Pārvaldes apstiprināts dokuments, kurā uzaicinātājs uzņemas šajā likumā noteiktās saistības attiecībā uz trešās valsts pilsoni, kuru viņš uzaicinājis uzturēties Latvijas Republikā (ar uzturēšanās atļauju);

12) **komersanta ietvaros pārcelts darbinieks** — trešās valsts pilsonis, kas pastāvīgi neuzturas nevienā no Eiropas Savienības dalībvalstīm un profesionālos vai stažēšanās nolūkos ir norīkots no komersanta, kas komercdarbību neveic Eiropas Savienības dalībvalstī, pie komersanta, kas veic komercdarbību Latvijas Republikā vai Latvijas Republikā un citā Eiropas Savienības dalībvalstī;

13) **komersantu grupa** — divi vai vairāki komersanti, kuri ir saistīti vienā no šādiem veidiem:

a) komersantam citā komersantā tieši vai netieši pieder lielākā daļa šā komersanta parakstītā kapitāla,

b) komersantam citā komersantā ir balsstiesību vairākums,

c) komersantam kā cita komersanta dalībniekam (akcionāram) ir tiesības iecelt vai atcelt komersanta izpildinstitūcijas vai pārraudzības institūcijas locekļu vairākumu,

d) komersantus vienoti vada mātes komersants;

14) **kompetentā valsts iestāde** — valsts drošības iestāde, Valsts policija, Valsts robežsardze vai attiecīgas kompetences iestāde ārvalstī;

15) **Latvijas pārstāvniecība** — Latvijas Republikas vēstniecība, ģenerālkonsulāts vai konsulāts atbilstoši tā konsulārajai kompetencei;

16) **lēmums par piespiedu izraidīšanu** — administratīvais akts, kurā pamatots trešās valsts pilsoņa nelikumīgas uzturēšanās fakts un kurā noteikts piespiedu kārtā izraidīt minēto pilsoni uz viņa pilsonības valsti, trešo valsti, no kuras viņš ieceļojis, vai citu ārvalsti, kurā viņam ir tiesības ieceļot;

17) **mītnes valsts** — trešās valsts pilsoņa pilsonības valsts, iepriekšējās dzīvesvietas valsts vai valsts, kas izsniegusi minētajam pilsonim uzturēšanās atļauju;

18) **nelikumīga uzturēšanās** — trešās valsts pilsoņa uzturēšanās Latvijas Republikā, kura neatbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 9. marta regulas (ES) 2016/399 par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss) (turpmāk — regula Nr. 2016/399) 6. panta vai šā likuma 6., 10. vai 11. panta noteikumiem;

19) **nepilngadīgs ārzemnieks bez pavadības** — nepilngadīga persona bez pavadības atbilstoši Patvēruma likumā lietotā termina skaidrojumam;

20) **saimnieciskā aktivitāte** — pagaidu darbība, kas ir tieši saistīta ar darba devēja ekonomiskajām interesēm un Eiropas Savienības zilās kartes turētāja profesionālajiem pienākumiem, pamatojoties uz darba līgumu citā dalībvalstī, tostarp sanāksmju, konferenču vai semināru apmeklēšana, darījumu sarunu virzīšana, pārdošanas vai mārketinga darbību īstenošana, iespēju izpēte vai mācību apmeklēšana;

21) **Savienības pilsonis** — persona, kura ir Eiropas Ekonomikas zonas valsts, Šveices Konfederācijas vai

citas Eiropas Savienības dalībvalsts pilsonis;

22) **sezonas darbinieks** — trešās valsts pilsonis, kas saglabā savu dzīvesvietu ārpus Eiropas Savienības teritorijas un likumīgi uz laiku uzturas Latvijas Republikā, lai veiktu īslaicīgu sezonālu darbu (turpmāk — sezonas darbs) saskaņā ar vienu vai vairākiem noteikta termiņa darba līgumiem, kuri noslēgti tieši starp minēto trešās valsts pilsoni un darba devēju, kas veic komercdarbību Latvijas Republikā;

23) **speciālists** — trešās valsts pilsonis, kurš strādā kādā no komersantu grupas komersantiem, kuram ir būtiskas un specifiskas zināšanas, kas saistītas ar komersanta darbības jomām, metodēm vai vadību, un kurš komersantu grupā ietilpstošu komersantu ietvaros tiek pārcelts darbā Latvijas Republikā. Tiek ņemtas vērā ne tikai trešās valsts pilsoņa specifiskās, ar minēto komersantu saistītās zināšanas, bet arī tas, vai trešās valsts pilsonim ir augsts kvalifikācijas līmenis, tostarp profesionālā pieredze, kas atbilst darba veidam vai darbībai, kuras veikšanai nepieciešamas specifiskas tehniskas zināšanas;

24) **starptautiskā aizsardzība** — trešās valsts pilsonim Patvēruma likumā noteiktajā kārtībā piešķirts bēgļa vai alternatīvais statuss;

25) **stažieris** — trešās valsts pilsonis, kuram ir augstākā izglītība vai kurš trešajā valstī iegūst augstāko izglītību un kura mērķis ir ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā, lai profesionālā vidē gūtu zināšanas, praksi un pieredzi;

26) **studējošais** — trešās valsts pilsonis, kurš ir uzņemts pilna laika studijām Latvijas Republikā akreditētā augstskolā vai koledžā, kas var izsniegt valsts atzītus diplomus, un kura izvēlētais studiju virziens, uzsākot studijas, ir akreditēts;

27) **Šengenas līgums** — 1985. gada 14. jūnija Nolīgums starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām;

28) **trešā valsts** — jebkura valsts, izņemot Eiropas Savienības dalībvalsti, Eiropas Ekonomikas zonas valsti un Šveices Konfederāciju;

29) **trešās valsts pilsonis** — persona, kurai nav Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices Konfederācijas pilsonības (turpmāk arī — ārzemnieks);

30) **uzaicinājums** — dokuments, kurā uzaicinātājs uzņemas šajā likumā noteiktās saistības attiecībā uz trešās valsts pilsoni, kuru viņš uzaicinājis uzturēties Latvijas Republikā (ar vīzu);

31) **uzaicinātājs** — ar Latvijas Republiku saistīta fiziskā vai juridiskā persona, kura uzaicina trešās valsts pilsoni uzturēties Latvijas Republikā;

32) **uzturēšanās atļauja** — dokuments, kas trešās valsts pilsonim dod tiesības uzturēties Latvijas Republikā noteiktu laiku (termiņuzturēšanās atļauja) vai pastāvīgi (pastāvīgās uzturēšanās atļauja);

33) **vadītājs** — trešās valsts pilsonis, kuru uzaicina uzturēties Latvijas Republikā kā komersanta ietvaros pārceltu augstas kvalifikācijas darbinieku, kura galvenais amata pienākums ir vadīt un uzraudzīt darbinieku darbu un veikt citu ar personālu saistītu darbību un kuram darba pienākumus nosaka komersanta valde vai tai līdzvērtīga institūcija;

34) **vietējās pierobežas satiksmes atļauja** — saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra regulu (EK) Nr. 1931/2006, ar ko nosaka vietējās pierobežas satiksmes noteikumus pie dalībvalstu ārējām sauszemes robežām un ar ko groza Šengenas Konvencijas noteikumus (turpmāk — regula Nr. 1931/2006) noteikta parauga dokuments, kas tiek izsniegts ārvalsts pierobežas teritorijas iedzīvotājam un dod viņam tiesības šķērsot ārējo sauszemes robežu un uzturēties Latvijas Republikas pierobežas teritorijā;

35) **vīza** — noteikta parauga uzlīme, kas apliecina, ka trešās valsts pilsonis ir pieprasījis atļauju ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā vai citā Šengenas līguma dalībvalstī, vai vairākās Šengenas līguma dalībvalstīs vai šķērsot to teritoriju tranzītā un ka vīzu izsniegusī institūcija atbilstoši savai kompetencei nesaskata šķēršļus tam, ka trešās valsts pilsonis vīzā norādītajā laikposmā tik reižu, cik vīzā norādīts, ieceļo un uzturas Latvijas Republikā vai citā Šengenas līguma dalībvalstī, vai vairākās Šengenas līguma dalībvalstīs. Vīza pati par sevi nedod tiesības ieceļot Latvijas Republikā vai citā Šengenas līguma dalībvalstī.

(2) Šajā likumā lietotais termins "pierobežas teritorija" atbilst regulā Nr. 1931/2006 skaidrotajam terminam

"pierobeža".

(3) Šajā likumā lietotais termins "pārvadātājs" atbilst regulas Nr. 2016/399 2. panta 15. punktā lietotajam terminam.

(4) Šajā likumā lietotie termini "kvalificēts riska kapitāla investors", "agrīnās stadijas riska kapitāla ieguldījums" un "inovatīvs produkts" atbilst Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likumā lietotajiem terminiem.

(5) Šajā likumā lietotais termins "trešās valsts pilsonis" neattiecas uz Latvijas nepilsoni, izņemot šā likuma normas, kas regulē ar Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusu saistītus jautājumus.

(6) Šajā likumā lietotais termins "ceļošanas atļauja" atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 12. septembra regulas (ES) 2018/1240, ar ko izveido Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmu (*ETIAS*) un groza regulas (ES) Nr. 1077/2011, (ES) Nr. 515/2014, (ES) 2016/399, (ES) 2016/1624 un (ES) 2017/2226 (turpmāk — regula Nr. 2018/1240) 3. panta 1. punkta 5. apakšpunktā lietotajam terminam.

(7) Šajā likumā lietotais termins "atgriešanas robežprocedūra" atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 14. maija regulā (ES) 2024/1349, ar ko izveido atgriešanas robežprocedūru un groza regulu (ES) 2021/1148 (turpmāk — regula Nr. 2024/1349) lietotajam terminam.

(8) Šajā likumā lietotais termins "skrīnings" atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 14. maija regulā (ES) 2024/1356, ar ko ievieš trešo valstu valstspiederīgo skrīningu pie ārējām robežām un groza regulas (EK) Nr. 767/2008, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240 un (ES) 2019/817 (turpmāk — regula Nr. 2024/1356) lietotajam terminam.

2. pants. Likuma mērķis ir nodrošināt Latvijas valsts interesēm atbilstošas imigrācijas politikas īstenošanu, nosakot trešās valsts pilsoņu (turpmāk — ārzemnieki) ieceļošanas, uzturēšanās, agrīnās integrācijas pasākumu īstenošanas, tranzīta, izceļošanas un aizturēšanas kārtību, kā arī kārtību, kādā ārzemniekus izraida no Latvijas Republikas.

3. pants. (1) Ārzemnieku ieceļošanu un uzturēšanos Latvijas Republikā atbilstoši kompetencei dokumentē un kontrolē Pārvalde, Iekšlietu ministrija, Ārlietu ministrija un šā likuma 1. panta pirmās daļas 14. punktā minētās Latvijas Republikas kompetentās valsts iestādes.

(2) Ārzemnieku ieceļošanas un uzturēšanās Latvijas Republikā uzskaitei un kontrolei Pārvalde, Valsts robežsardze un Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs veido un uztur elektroniskās informācijas sistēmas. Tajās iekļaujamās informācijas apjomu, glabāšanas termiņu un izmantošanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(3) Ārzemnieku agrīnās integrācijas pasākumus koordinē Kultūras ministrija sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju.

4. pants. (1) Šā likuma 3. panta pirmajā daļā minētajām institūcijām un kompetentajām valsts iestādēm to funkciju veikšanai ir tiesības:

1) veikt pārrunas ar ārzemnieku un viņa uzaicinātāju un pieprasīt paskaidrojumus un papildu dokumentus, kas pamato ieceļošanas un uzturēšanās mērķi un ārzemnieka sniegto ziņu patiesumu, kā arī pārbaudīt ārzemnieka vai viņa uzaicinātāja sniegto informāciju, tostarp pieprasīt ārzemniekam ar šā likuma 19. panta otrajā daļā vai 32. panta pirmās daļas 5. punktā minētā ārpakalpojuma sniedzēja starpniecību veikt viņa iesniegto dokumentu īstuma pārbaudi, lai pieņemtu lēmumu par ielūgumu, izsaukumu, vīzu vai uzturēšanās atļauju;

2) noteikt dokumentu, priekšmetu, valodas, medicīniskās un citas ekspertīzes un pārbaudes.

(2) Nolūkā aizsargāt valsts intereses, sabiedrisko kārtību, drošību, sabiedrības veselību un ekonomiskās intereses, lai nodrošinātu un dokumentētu šajā likumā noteikto ārzemnieku ieceļošanas, uzturēšanās, agrīnās integrācijas pasākumu īstenošanas, tranzīta, izceļošanas un aizturēšanas kārtību, kā arī kārtību, kādā ārzemniekus izraida no Latvijas Republikas, šā likuma 3. pantā minētajām institūcijām un kompetentajām valsts iestādēm ir tiesības veikt datu apstrādi.

(3) Informācijas apmaiņu ar *Eurodac* centrālo daktiloskopisko datubāzi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 14. maija regulas (ES) 2024/1358 par biometrisko datu salīdzināšanas sistēmas *Eurodac* izveidi, lai efektīvi piemērotu Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) 2024/1351 un (ES) 2024/1350, un Padomes direktīvu 2001/55/EK un lai identificētu trešās valsts valstspiederīgos un bezvalstniekus, kuri uzturas nelikumīgi, un par dalībvalstu tiesībaizsardzības iestāžu un Eiropola pieprasījumiem veikt salīdzināšanu ar *Eurodac*

datiem tiesībaizsardzības nolūkos, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) 2018/1240 un (ES) 2019/818 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (ES) Nr. 603/2013 (turpmāk — regula Nr. 2024/1358) nosacījumiem nodrošina ar ārzemnieku biometrijas datu informācijas sistēmu.

(4) Ārzemnieku biometrijas datu informācijas sistēmā iekļaujamo ziņu apjomu, iekļaušanas kārtību, izmantošanas nosacījumus un glabāšanas termiņus, institūcijas, kurām piešķirama piekļuve informācijas sistēmā esošajām ziņām, kā arī institūcijas, kuras ir tiesīgas pieprasīt biometrijas datu salīdzināšanu ar *Eurodac* centrālo daktiloskopisko datubāzi, un šādas salīdzināšanas pieprasīšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

5. pants. (1) Ārzemnieks dokumentus, kas nepieciešami robežas šķērsošanai vai vīzas vai pirmreizējas termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai, iesniedz latviešu vai angļu valodā, bet dokumentus atkārtotas termiņuzturēšanās atļaujas vai pastāvīgās uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai — latviešu valodā.

(2) Ārzemnieka uzaicinātājs informāciju, paskaidrojumus un dokumentus iesniedz tikai latviešu valodā.

(3) Ārzemniekam ir pienākums uzrādīt vai iesniegt šā likuma 6. panta pirmajā un desmitajā daļā un 11. panta pirmajā daļā noteiktos dokumentus, ja to atbilstoši kompetencei pieprasa valsts iestāde, kā arī sniegt biometrijas datus, ja tas nepieciešams attiecīgās valsts iestādes funkciju īstenošanai.

6. pants. (1) Ārzemnieks ir tiesīgs ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā, ja viņam vienlaikus:

1) ir derīgs ceļošanas dokuments;

2) ir derīga vīza vai uzturēšanās atļauja, kas dod tiesības ieceļot Latvijas Republikā. Ārzemnieks, kam ārvalstī izsniegts jauns ceļošanas dokuments, kurā norādītie personas dati atšķiras no Latvijas Republikā izsniegtajā uzturēšanās atļaujā norādītajiem datiem, var ieceļot, lai saņemtu jaunu uzturēšanās atļauju;

3) ir derīga veselības apdrošināšanas polise;

4) ir nepieciešamie finanšu līdzekļi. Finanšu līdzekļu apmēru un to, kā konstatēt finanšu līdzekļu esību, ciktāl to neparedz regula Nr. 2016/399, nosaka Ministru kabinets;

5) nav citu šajā likumā vai citos normatīvajos aktos noteiktu šķēršļu ieceļošanai Latvijas Republikā.

(2) Ja ārzemnieks ieceļo Latvijas Republikā atbilstoši regulas Nr. 2016/399 nosacījumiem, uz viņu attiecas šīs regulas ieceļošanas prasības.

(3) Šā panta pirmās daļas 2. punktā noteiktais neattiecas uz ārzemnieku, kurš:

1) ieceļo un uzturas kārtībā, kāda noteikta Latvijas Republikai saistošajos starptautiskajos līgumos par vīzu prasības atcelšanu vai Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 14. novembra regulā (ES) 2018/1806, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru valstspiederīgajiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo valstu sarakstu, uz kuru valstspiederīgajiem minētā prasība neattiecas;

2) par ceļošanas dokumentu izmanto Apvienoto Nāciju Organizācijas pasi (*Laissez-passer*);

3) par ceļošanas dokumentu izmanto Eiropas Komisijas pasi;

4) ir atbilstoši Starptautiskās darba organizācijas konvencijai "Par jūrnieku nacionālajām personas apliecībām" izsniegtas jūrnieka grāmatiņas turētājs, ir iekļauts starptautiska reisa kuģa apkalpes sarakstā un ieceļo Latvijas Republikā vai kuģa stāvēšanas laikā, izkāpis krastā, uzturas ostas pilsētas administratīvajā teritorijā;

5) ir atbilstoši 1944. gada 7. decembra Konvencijas par starptautisko civilo aviāciju standartiem izsniegtas apkalpes locekļa apliecības turētājs, darba pienākumus pildot, ieceļo Latvijas Republikā, lai veiktu nākamo reisu, un uzturas lidostai tuvākās pilsētas administratīvajā teritorijā;

6) par ceļošanas dokumentu izmanto savas pilsonības valsts izsniegtu derīgu ceļošanas dokumentu un Eiropas Padomes pasi (*Laissez-passer*);

7) ir atzīts par cilvēktirdzniecības upuri vai ir šāda ārzemnieka pavadībā esošs nepilngadīgs bērns —

nogaidīšanas laikā, līdz stājas spēkā lēmums par termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanu;

8) ir Latvijā akreditētas ārvalstu diplomātiskās vai konsulārās pārstāvniecības, starptautiskās organizācijas vai tās pārstāvniecības, cita starptautisko tiesību subjekta vai konsulārās iestādes darbinieks vai šāda darbinieka ģimenes loceklis vai privātais mājkalpotājs, kuram ir izsniegta akreditētas personas apliecība.

(4) Ārvalsts pētnieks, kuram saistībā ar pētniecību ilgtermiņa vīza vai termiņuzturēšanās atļauja izsniegta citā Eiropas Savienības dalībvalstī, ir tiesīgs minētās vīzas vai termiņuzturēšanās atļaujas derīguma termiņa laikā ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā pētniecības darba veikšanai uz laiku līdz 180 dienām jebkurā 360 dienu laikposmā. Kopā ar pētnieku Latvijas Republikā var uzturēties arī viņa ģimenes loceklis, kuram ir citā Eiropas Savienības dalībvalstī izsniegta derīga ilgtermiņa vīza vai termiņuzturēšanās atļauja. Uzturēšanās laikā Latvijas Republikā pētniekam un viņa ģimenes loceklim jābūt derīgam ceļošanas dokumentam.

(5) Ja ārvalsts pētnieks, kuram ilgtermiņa vīza vai termiņuzturēšanās atļauja saistībā ar pētniecību izsniegta citā Eiropas Savienības dalībvalstī, plāno uzturēties Latvijas Republikā pētniecības darba veikšanai vairāk nekā 180 dienas jebkurā 360 dienu laikposmā, viņš un viņa ģimenes loceklis iesniedz pieteikumu vīzas vai termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai.

(6) Ārzemnieks, kurš Eiropas Savienības dalībvalstī apgūst kopīgo studiju programmu (izņemot kopīgu doktorantūru), kuras īstenošanā kā viena no partnerinstitūcijām piedalās Latvijā akreditēta augstskola vai koledža, un kuram ilgtermiņa vīza vai termiņuzturēšanās atļauja izsniegta citā Eiropas Savienības dalībvalstī, ir tiesīgs minētās vīzas vai termiņuzturēšanās atļaujas derīguma termiņa laikā ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā uz laiku līdz 360 dienām, lai augstskolā vai koledžā Latvijas Republikā apgūtu daļu no attiecīgās studiju programmas. Uzturēšanās laikā Latvijas Republikā studējošajam jābūt derīgam ceļošanas dokumentam. Šis noteikums attiecas arī uz studējošo, kurš akreditētas augstskolas vai koledžas studiju programmas ietvaros piedalās starptautiskā studējošo apmaiņas programmā.

(7) Ārzemnieks, kam Latvijas Republikā izsniegta Eiropas Savienības zilā karte un kas pārceļas uz citu Eiropas Savienības dalībvalsti, ārvalsts pētnieks vai studējošais, kam Latvijas Republikā izsniegta termiņuzturēšanās atļauja un kas daļu no pētniecības darba veic vai studiju programmu apgūst citā Eiropas Savienības dalībvalstī, kā arī komersanta ietvaros pārcelts darbinieks, kam Latvijas Republikā izsniegta termiņuzturēšanās atļauja un kas pārcelts uz citu Eiropas Savienības dalībvalsti, saskaņā ar šīs Eiropas Savienības dalībvalsts lūgumu ir tiesīgs ieceļot Latvijas Republikā arī gadījumā, kad beidzies Latvijas Republikā izsniegtās termiņuzturēšanās atļaujas derīguma termiņš vai tā ir anulēta. Šādas tiesības attiecas arī uz Eiropas Savienības zilās kartes turētāja, ārvalstu pētnieka un komersanta ietvaros pārcelta darbinieka ģimenes locekli.

(8) Komersanta ietvaros pārcelts darbinieks, kuram termiņuzturēšanās atļauja izdota šīs pārcelšanas nolūkā citā Eiropas Savienības dalībvalstī, ko apliecina nosūtošā vai uzņemošā komersanta izsniegts dokuments par nosūtīšanu uz Latvijas Republiku, ir tiesīgs uzturēties Latvijas Republikā līdz 90 dienām šīs termiņuzturēšanās atļaujas derīguma termiņa laikā.

(9) Ārzemnieks, kam ir derīga citā Eiropas Savienības dalībvalstī izsniegta Eiropas Savienības zilā karte, saimnieciskās aktivitātes veikšanas nolūkā ir tiesīgs ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā uz laiku līdz 90 dienām jebkurā 180 dienu laikposmā, pamatojoties uz Eiropas Savienības zilo karti un derīgu ceļošanas dokumentu.

(10) Ja šā panta ceturtajā, sestajā, astotajā vai devītajā daļā minēto ilgtermiņa vīzu vai uzturēšanās atļauju izdevusi Eiropas Savienības dalībvalsts, kas nav Šengenas līguma dalībvalsts, ārzemnieks, šķērsojot valsts robežu, sniedz pierādījumus par ieceļošanas mērķa atbilstību šā panta ceturtajā, sestajā, astotajā vai devītajā daļā minētajiem nosacījumiem. Ja Latvijas Republikā ieceļo ārzemnieks, kuram Eiropas Savienības zilā karte izsniegta citā Eiropas Savienības dalībvalstī, kas nav Šengenas līguma dalībvalsts, un pieprasa Eiropas Savienības zilo karti Latvijas Republikā, viņš, šķērsojot valsts robežu, uzrāda derīgu minētajā dalībvalstī izsniegtu Eiropas Savienības zilo karti un darba līgumu vai saistošu darba piedāvājumu augsti kvalificētai nodarbinātībai Latvijas Republikā uz vismaz sešu mēnešu laikposmu. Šāda ārzemnieka ģimenes loceklis uzrāda citā Eiropas Savienības dalībvalstī izsniegtu uzturēšanās atļauju.

(11) Minimālo veselības apdrošināšanas summu ārzemniekam, minimālo apmaksājamo pakalpojumu apjomu un gadījumus, kad ārzemnieks var uzturēties Latvijas Republikā bez veselības apdrošināšanas polises vai saņemt vīzu vai uzturēšanās atļauju bez veselības apdrošināšanas polises, nosaka Ministru kabinets.

7. pants. (1) Ceļošanas dokuments ir derīgs, ja tas atbilst visām šādām prasībām:

1) tas ir atzīts Latvijas Republikā;

2) tas atbilst noteiktajam paraugam un spēkā esošajām dokumenta sērijām;

3) tajā ir visu to ārzemnieku personas dati un fotogrāfijas, kuri šo dokumentu izmanto par ceļošanas dokumentu. Lai pieprasītu uzturēšanās atļauju, katram ārzemniekam ir nepieciešams savs ceļošanas dokuments;

4) tā derīguma termiņš vismaz par trim mēnešiem pārsniedz paredzēto uzturēšanās laiku Latvijas Republikā vai citas Šengenas līguma dalībvalsts teritorijā;

5) tas ir izdots pēdējo 10 gadu laikā, un ārzemnieks to izmanto kā ceļošanas dokumentu, ieceļojot Latvijas Republikā atbilstoši regulas Nr. 2016/399 nosacījumiem;

6) tas nesatur dokumenta izdevēja neatrunātus labojumus, mehāniskus bojājumus vai smērējumus, kuru dēļ nav iespējams identificēt dokumenta turētāju, izlasīt dokumentā norādīto informāciju vai noteikt dokumenta viltojumus;

7) tajā ir brīva vieta vismaz divām robežšķērsošanas atzīmēm vīzām paredzētajās lapās. Šis nosacījums nav spēkā, ja Latvijas Republikai saistošās starptautiskajās tiesību normās ir noteikts, ka robežšķērsošanas atzīmes neveic vai var neveikt.

(2) Ārzemnieks, kurš saņēmis vīzu, uzturēšanās atļauju vai akreditētas personas apliecību Latvijas Republikā vai citā Šengenas līguma dalībvalstī, ir tiesīgs ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā līdz ceļošanas dokumentā norādītā derīguma termiņa beigām, ciktāl tas nepārsniedz vīzā, uzturēšanās atļaujā vai akreditētas personas apliecībā norādīto termiņu. Ja ārzemnieks pieprasa uzturēšanās atļauju uz laiku, kas ilgāks par vienu gadu, viņa ceļošanas dokumentam jābūt derīgam vismaz sešus mēnešus.

(3) Kārtību, kādā atzīst ārzemnieku ceļošanas dokumentus, nosaka Ministru kabinets.

8. pants. (1) Latvijas Republikā nav tiesīgs ieceļot un uzturēties ārzemnieks, kurš iekļauts to ārzemnieku sarakstā, kuriem ieceļošana Latvijas Republikā ir aizliegta, (turpmāk — saraksts) vai par kuru iekļauts ziņojums Šengenas informācijas sistēmā, lai liegtu viņa ieceļošanu un uzturēšanos Šengenas līguma dalībvalstu teritorijā (turpmāk — ieceļošanas aizliegums Šengenas teritorijā).

(2) Uz noteiktu laiku var ierobežot ārzemnieku — trešo valstu valstspiederīgo — vīzu pieteikumu pieņemšanu un ieceļošanu Latvijas Republikā. Ministru kabinets, izvērtējot ietekmi uz iekšējo drošību, sabiedrisko kārtību, starptautiskajām attiecībām vai sabiedrības veselību saistībā ar trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos Latvijas Republikā, var izdot noteikumus, kuros paredz, kuras trešās valsts valstspiederīgajiem un uz kādu termiņu tiek noteikti vīzu pieteikumu pieņemšanas un ieceļošanas ierobežojumi Latvijas Republikā.

9. pants. (1) Pirms izsniedz vīzu vai uzturēšanās atļauju ārzemniekam, kurš ir šā panta otrajā daļā minētajā sarakstā iekļautas valsts pilsonis, vai ārzemniekam, kuram ārvalstī piešķirts bezvalstnieka vai starptautiskās aizsardzības statuss, pārbauda pieejamo informāciju par to, vai personas ieceļošana neradīs draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai vai drošībai (turpmāk — papildu pārbaude).

(2) Ministru kabinets nosaka to valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, pirms izsniedz vīzu vai uzturēšanās atļauju, tiek veikta papildu pārbaude, kā arī šīs pārbaudes veikšanas kārtību.

10. pants. Ziemeļatlantijas līguma organizācijas un Eiropas Savienības dalībvalstu bruņoto spēku militārpersonas, bruņotajos spēkos nodarbinātās civilpersonas, šo militārpersonu vai civilpersonu apgādājamie, kā arī citas ar bruņotajiem spēkiem saistītas personas ieceļo un uzturas Latvijas Republikā atbilstoši Latvijas Republikai saistošiem starptautiskajiem līgumiem. Šīm personām izsniedz apliecinājumu par to tiesībām uzturēties Latvijas Republikā. Informāciju par minētajām personām izsniegtajiem apliecinājumiem iekļauj elektroniskajā informācijas sistēmā. Ministru kabinets nosaka institūciju, kas bruņoto spēku militārpersonām, bruņotajos spēkos nodarbinātajām civilpersonām, šo militārpersonu vai civilpersonu apgādājamiem, kā arī citām ar bruņotajiem spēkiem saistītajām personām izsniedz apliecinājumu, šā apliecinājuma izsniegšanas, reģistrēšanas un anulēšanas kārtību, tā saturu, kā arī elektroniskajā informācijas sistēmā iekļaujamo informāciju, tās izmantošanas kārtību, apliecinājuma datu glabāšanas un iznīcināšanas kārtību.

11. pants. (1) Ārzemnieks ir tiesīgs ieceļot un uzturēties Latvijas Republikas pierobežas teritorijā, ja viņam ir vietējās pierobežas satiksmes atļauja, kuru saskaņā ar noslēgtajiem starptautiskajiem līgumiem izsniedz Latvijas

pārstāvniecība.

(2) Kārtību, kādā izsniedz, reģistrē, atsaka, anulē un atceļ vietējās pierobežas satiksmes atļauju, un tajā iekļaujamās ziņas nosaka Ministru kabinets.

(3) Latvijas pārstāvniecības, Pārvaldes vai Valsts robežsardzes amatpersona anulē vietējās pierobežas satiksmes atļauju, ja pēc tās izsniegšanas konstatē, ka ir pārkāpti Latvijas Republikai saistošos starptautiskajos tiesību aktos noteiktie atļaujas izsniegšanas nosacījumi, kā arī tad, ja ir pamats uzskatīt, ka atļauja izsniegta, pamatojoties uz personas sniegtu nepatiesu informāciju. Atļauja atzīstama par nederīgu ar brīdi, kad pieņemts lēmums par tās anulēšanu.

(4) Latvijas pārstāvniecības, Pārvaldes vai Valsts robežsardzes amatpersona atceļ vietējās pierobežas satiksmes atļauju, ja konstatē, ka pēc tās izsniegšanas nav ievēroti atļaujas izsniegšanas nosacījumi, vai ja to lūdzis atļaujas turētājs. Atļauja zaudē spēku ar brīdi, kad pieņemts lēmums par tās atcelšanu.

(5) Ārzemniekam ir tiesības lēmumu par vietējās pierobežas satiksmes atļaujas atteikumu, kā arī lēmumu par izsniegtas vietējās pierobežas satiksmes atļaujas anulēšanu vai atcelšanu pēc minētā lēmuma spēkā stāšanās dienas apstrīdēt, iesniedzot attiecīgu iesniegumu:

1) Ārlietu ministrijas Konsulārā departamenta (turpmāk — Konsulārais departaments) direktoram, — ja lēmumu pieņēmusi Latvijas pārstāvniecības amatpersona vai Konsulārā departamenta amatpersona;

2) Pārvaldes priekšniekam, — ja lēmumu pieņēmusi Pārvaldes amatpersona;

3) Valsts robežsardzes priekšniekam, — ja lēmumu pieņēmusi Valsts robežsardzes amatpersona.

(6) Lēmumu par apstrīdēto administratīvo aktu ārzemnieks likumā noteiktajā kārtībā var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā. Tiesas nolēmums ir galīgs un nav pārsūdzams.

(7) Lēmuma par vietējās pierobežas satiksmes atļaujas atcelšanu vai anulēšanu apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

(8) Par vietējās pierobežas satiksmes atļaujas pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu ārzemnieks maksā valsts nodevu. Ministru kabinets nosaka valsts nodevas apmēru un samaksas kārtību, kā arī to personu kategorijas, kuras ir atbrīvotas no valsts nodevas samaksas.

12. pants. (1) Ārzemniekam — jebkuras valsts, izņemot Eiropas Savienības, Ziemeļatlantijas līguma organizācijas, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts, Šveices Konfederācijas, Andoras Firstistes, Brazīlijas Federatīvās Republikas, Monako Firstistes, Sanmarīno Republikas vai Svētā Krēsla (Vatikāna pilsētvalsts), pilsonim —, kuram nav Latvijas Republikā izsniegtas vīzas vai uzturēšanās atļaujas, ir pienākums 48 stundas pirms ieceļošanas Latvijas Republikā iesniegt valsts apdraudējuma novēršanai nepieciešamās ziņas par:

1) ceļojuma (ieceļošanas) mērķi;

2) plānoto uzturēšanās laiku un vietu;

3) ceļošanas maršrutu;

4) kontaktinformāciju;

5) viņa vai viņas tuvinieku ieņemtiem vēlētiem amatiem;

6) kandidēšanu vēlēšanās;

7) esošu vai bijušu valsts vai pašvaldības amatpersonas statusu;

8) dienestu bruņotajos spēkos, specdienestā, robežsardzē, muitā vai iekšlietu, tieslietu vai ārlietu (arī diplomātiskajā) dienestā.

(2) Šā panta pirmajā daļā noteiktais pienākums neattiecas uz personu, kura bauda imunitāti un privilēģijas saskaņā

ar Latvijai saistošām starptautisko tiesību normām vai kura dodas īstermiņa braucienā (arī tranzītā), lai veiktu oficiālās funkcijas vai nodrošinātu tehnisko atbalstu Latvijas vai ārvalsts diplomātiskajai vai konsulārajai pārstāvniecībai vai starptautiskai organizācijai.

(3) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā ziņas tiek iekļautas valsts apdraudējuma novēršanas informācijas sistēmā, to glabāšanas termiņu, kā arī institūcijas, kurām piešķirama piekļuve šīm ziņām.

(4) Valsts drošības iestādes ne retāk kā reizi gadā izvērtē šā panta pirmās daļas prasības, to ietekmi un turpmāko nepieciešamību un iesniedz par to ziņojumu Saeimai.

13. pants. Par ilgtermiņa vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un ar to saistītajiem pakalpojumiem, kā arī par vīzas atteikuma, atcelšanas vai anulēšanas lēmuma apstrīdēšanu ārzemnieks maksā valsts nodevu. Ministru kabinets nosaka valsts nodevas apmēru un samaksas kārtību, kā arī to personu kategorijas, kuras ir atbrīvotas no valsts nodevas samaksas vai kurām, pieprasot vienotu vīzu, piemēro samazinātu valsts nodevas likmi.

14. pants. Civiltiesiskā saistība, kuras termiņš pārsniedz laiku, kādu ārzemniekam atļauts uzturēties Latvijas Republikā, pati par sevi nevar būt par vīzas izsniegšanas vai uzturēšanās atļaujas izsniegšanas vai reģistrēšanas pamatu.

15. pants. (1) Uzaicinātājs uzņemas atbildību par uzaicinātā ārzemnieka ieceļošanas un uzturēšanās mērķa atbilstību vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai iesniegtajos dokumentos norādītajam mērķim, par viņa izbraukšanu no valsts noteiktā laikā un nekavējoties, bet ne vēlāk kā triju darbdienu laikā rakstveidā informē Pārvaldi vai Valsts robežsardzi, ja nav izpildīti minētie nosacījumi, kā arī, ja nepieciešams, nodrošina ar ārzemnieka veselības aprūpi, uzturēšanos Latvijas Republikā un atgriešanos mītnes valstī saistīto izdevumu segšanu.

(2) Ja atceļ sezonas darbiniekam izsniegto vīzu, jo darba devējs sodīts par pārkāpumiem, kas saistīti ar darbinieku nodarbināšanu vai nodokļu samaksu, vai komersants neveic komercdarbību, ir likvidēts, pieteicis maksātnespēju vai ir uzsākts komersanta maksātnespējas process, uzaicinātājs ir atbildīgs par kompensāciju izmaksu un citu atlikušo saistību izpildi, kuras tam būtu nepieciešams ievērot, ja vīza sezonas darba veikšanai nebūtu atcelta.

(3) Pārvalde ir tiesīga pieņemt lēmumu par aizliegumu fiziskajai vai juridiskajai personai uzaicināt ārzemnieku, ja konstatēts, ka pēdējā gada laikā:

1) uzaicinātājs sniedzis nepatiesas ziņas vai nav izpildījis šā panta pirmajā daļā noteikto informēšanas pienākumu, — uz laiku līdz vienam gadam;

2) uzaicinātājs nav izpildījis šā panta pirmajā daļā noteikto izdevumu segšanas pienākumu, — uz laiku līdz vienam gadam. Ja uzaicinātājs lēmuma par aizlieguma noteikšanu darbības laikā šos izdevumus nav sedzis, Pārvalde var pieņemt atkārtotu lēmumu par aizliegumu uzaicināt ārzemnieku;

3) uzaicinātājs uzaicinājis ārzemnieku, kurš pārkāpis ar ārzemnieku ieceļošanu un uzturēšanos saistīto normatīvo aktu prasības vai kura uzturēšanās Latvijas Republikā neatbilst ielūgumā vai izsaukumā norādītajam vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas pamatojumam, — uz laiku līdz diviem gadiem;

4) uzaicinātājs pārkāpis ar ārzemnieku nodarbināšanu saistīto normatīvo aktu prasības vai nav nodrošinājis uzaicināto ārzemnieku darba samaksu vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai iesniegtajos dokumentos norādītajā apjomā vai kārtībā, — uz laiku līdz trim gadiem;

5) 30 procentu vai vairāk no augstākās izglītības institūcijas iepriekšējā kalendāra gadā uzaicinātajiem studējošajiem saņēmuši ilgtermiņa vīzas atteikumu, izņemot augstākās izglītības institūcijas, kurās vīzu pieteikumu skaits gadā ir mazāks par 10, — uz laiku līdz trim gadiem.

(4) Uzaicinātājam ir tiesības šā panta trešajā daļā minēto lēmumu apstrīdēt, iesniedzot attiecīgu iesniegumu Pārvaldes priekšniekam.

(5) Lēmumu par apstrīdēto administratīvo aktu uzaicinātājs likumā noteiktajā kārtībā var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā. Tiesas nolēmums ir galīgs un nav pārsūdzams.

(6) Šajā pantā minētā lēmuma apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

(7) Lēmums, kas pieņemts saskaņā ar šā panta trešo daļu, neattiecas uz uzaicinātāja tiesībām uzaicināt laulāto vai pirmās pakāpes radiniekus.

(8) Šā panta pirmajā daļā minētās uzaicinātāja saistības beidzas, ja ārzemnieks ielūgumā, uzaicinājumā vai izsaukumā norādītajā termiņā izceļojis no Latvijas Republikas vai ja uzaicinātājs Pārvaldei rakstveidā paziņojis par ielūguma, uzaicinājuma vai izsaukuma atsaukšanu gadījumā, kad ārzemnieks bez attaisnojoša iemesla nepilda uzņemtās saistības.

II nodaļa
Vīzas

16. pants. (1) Ārzemniekam, ņemot vērā ieceļošanas mērķi, var izsniegt:

1) vienotu vīzu;

2) vīzu ar ierobežotu teritoriālo derīgumu;

3) lidostas tranzītvīzu;

4) ilgtermiņa vīzu.

(2) Šā panta pirmās daļas 1., 2. un 3. punktā minētās vīzas izsniedz Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija regulā (EK) Nr. 810/2009, ar ko izveido Kopienas Vīzu kodeksu (Vīzu kodekss) (turpmāk — regula Nr. 810/2009) noteiktajā kārtībā.

(3) Šā panta pirmās daļas 4. punktā minēto vīzu izsniedz šajā likumā noteiktajā kārtībā, un tā var būt paredzēta vienreizējai, divreizējai vai vairākkārtējai ieceļošanai.

(4) Vīzas pieprasīšanai ārzemniekam nepieciešams ielūgums, ja fiziskā vai juridiskā persona uzskatāma par darba devēju atbilstoši likumam "Par valsts sociālo apdrošināšanu" un ir paredzējusi ārzemnieku nodarbināt, noslēdzot darba līgumu vai uzņēmuma līgumu.

17. pants. Ilgtermiņa vīza var būt paredzēta vienreizējai, divreizējai vai vairākkārtējai ieceļošanai. Ilgtermiņa vīzu var izsniegt, ja ārzemnieka paredzētais uzturēšanās termiņš ir garāks par termiņu, uz kādu var izsniegt vīzu atbilstoši regulai Nr. 810/2009, un pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

1) vīzas izsniegšana atbilst starptautiskajām tiesību normām;

2) vīzas izsniegšana atbilst Latvijas valsts interesēm;

3) vīzas izsniegšana ir saistīta ar nepārvaramu varu;

4) vīzas izsniegšana ir saistīta ar humāniem apsvērumiem;

5) vīzas izsniegšana ir saistīta ar būtiskiem personīgiem iemesliem;

6) vīzas izsniegšana ir saistīta ar nodarbinātību vai uzturēšanos Latvijas Republikā, veicot attālinātu darbu pie darba devēja, kas reģistrēts citā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalstī, vai kā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas dalībvalstī reģistrētai pašnodarbinātai personai;

7) ārzemnieka ieceļošanas mērķis ir uzturēšanās atļaujas pieprasīšana vai saņemšana Latvijas Republikā;

8) ārzemnieks ir izglītojamais, kurš piedalās starptautiskā izglītojamo apmaiņas programmā, vai brīvprātīgais, un paredzamais uzturēšanās ilgums Latvijas Republikā nepārsniedz vienu gadu;

9) ārzemnieks ieceļo, lai veiktu pētniecību zinātnisko institūciju reģistrā reģistrētā zinātniskā institūcijā, un paredzamais uzturēšanās ilgums Latvijas Republikā nepārsniedz vienu gadu.

18. pants. (1) Ja ārzemnieka ieceļošanas mērķis ir darba tiesisko attiecību nodibināšana ar darba devēju sezonas darba veikšanai, vīzu izsniedz uz laiku līdz sešiem mēnešiem 12 mēnešu laikposmā. Ja vīza izsniegta uz laiku, kas nepārsniedz sešus mēnešus 12 mēnešu laikposmā, bet ārzemnieks vēlas turpināt sezonas darba tiesiskās attiecības ar to pašu darba devēju vai noslēgt jaunu sezonas darba līgumu ar citu darba devēju, viņš ir tiesīgs, neizceļojot no Latvijas Republikas, pagarināt vīzu vai pieprasīt jaunu vīzu, ja netiek pārsniegts šajā daļā noteiktais maksimālais uzturēšanās termiņš un jaunas vīzas pieteikums iesniegts ne vēlāk kā trīs darbdienas pirms iepriekšējās vīzas derīguma termiņa beigām. Ja lēmums par vīzas izsniegšanu netiek pieņemts iepriekšējās vīzas derīguma termiņa laikā, ārzemnieks var turpināt darba attiecības ar darba devēju, neizceļojot no Latvijas Republikas, līdz lēmuma pieņemšanai par vīzas izsniegšanu vai par atteikumu izsniegt vīzu.

(2) Ārzemniekam, kura ieceļošanas mērķis ir nodarbinātība, izņemot šā panta pirmajā daļā minēto gadījumu, vai attālināta darba veikšana, ilgtermiņa vīzu var izsniegt uz laiku, kas nepārsniedz vienu gadu. Ārzemnieks, kurš pieprasa ilgtermiņa vīzu attālināta darba veikšanai, ir tiesīgs pieprasīt vēl vienu ilgtermiņa vīzu uz laiku, kas nepārsniedz vienu gadu, un pēc atkārtotās vīzas derīguma termiņa beigām ārzemnieks turpmāko sešu mēnešu laikā nav tiesīgs saņemt jaunu ilgtermiņa vīzu Latvijas Republikā, pamatojoties uz to pašu vīzas pieprasīšanas iemeslu.

(3) Krievijas Federācijas pilsonis nav tiesīgs pieprasīt vīzu ar tiesībām uz nodarbinātību vai vīzu attālināta darba veikšanai, izņemot šā panta pirmajā daļā noteikto gadījumu.

19. pants. (1) Vīzas atbilstoši kompetencei izsniedz, atceļ un anulē Pārvalde, Valsts robežsardze, Latvijas pārstāvniecība, Konsulārais departaments vai citu dalībvalstu diplomātiskā un konsulārā pārstāvniecība saskaņā ar Latvijas Republikai saistošiem starptautiskajiem līgumiem. Vīzas atbilstoši kompetencei pagarina Pārvalde, Latvijas pārstāvniecība vai Konsulārais departaments.

(2) Ja ilgtermiņa vīzu pieteikumu pieņemšanā Latvijas pārstāvniecība sadarbojas ar ārpakalpojumu sniedzējiem, noslēdzot deleģēšanas līgumu, piemēro regulas Nr. 810/2009 17., 43. un 44. pantā noteiktos sadarbības principus.

(3) Ja ilgtermiņa vīzas pieteikumu iesniedz Latvijas pārstāvniecībai, ņem vērā šādus nosacījumus:

1) dokumentus ilgtermiņa vīzas pieprasīšanai iesniedz tai Latvijas pārstāvniecībai, kuras kompetencē ir teritorija, kurā atrodas pieteikuma iesniedzēja pastāvīgā dzīvesvieta;

2) ārzemnieks, kurš likumīgi, bet ne pastāvīgi uzturas citas valsts teritorijā, dokumentus ilgtermiņa vīzas pieprasīšanai var iesniegt tai Latvijas pārstāvniecībai, kuras kompetencē ir teritorija, kurā atrodas pieteikuma iesniedzēja uzturēšanās vieta. Latvijas pārstāvniecība pieņem minētos dokumentus tikai gadījumā, kad pieteikuma iesniedzējs spēj pamatot nepieciešamību iesniegt dokumentus attiecīgajā Latvijas pārstāvniecībā.

(4) Ministru kabinets nosaka:

1) Latvijas pārstāvniecību teritoriālo kompetenci vīzu un uzturēšanās atļauju pieprasīšanai;

2) robežšķērsošanas vietas, kurās var izsniegt vīzu saskaņā ar regulu Nr. 810/2009;

3) ilgtermiņa vīzas pieprasīšanai nepieciešamos dokumentus, ilgtermiņa vīzu izsniegšanas, pagarināšanas, anulēšanas un atcelšanas kārtību un derīguma termiņu, kā arī vīzu dokumentu un datu glabāšanas un iznīcināšanas kārtību;

4) ielūguma apstiprināšanai nepieciešamos dokumentus, kā arī ielūgumu apstiprināšanas un uzaicinājumu noformēšanas kārtību.

20. pants. Lēmumu par ilgtermiņa vīzas izsniegšanu pieņem 15 dienu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas. Ja ilgtermiņa vīzas izsniegšanai nepieciešama papildu informācija vai pārbaude, lēmumu pieņem 60 dienu laikā. Ja ilgtermiņa vīzas pieprasīšanai nepieciešamos dokumentus iesniedz Pārvaldei un līdz ārzemnieka likumīgās uzturēšanās termiņa beigām Latvijas Republikā ir mazāk nekā trīs darbdienas, lēmumu par ilgtermiņa vīzas izsniegšanu vai termiņa pagarināšanu pieņem triju darbdienu laikā.

21. pants. (1) Ielūguma apstiprināšanu atsaka vai apstiprinātu ielūgumu atceļ, ja:

1) konstatēts kāds no šā likuma 22. panta pirmajā daļā minētajiem iemesliem;

2) uzaicinātājs nav iesniedzis visus Ministru kabineta noteiktos ielūguma apstiprināšanai nepieciešamos dokumentus vai iesniegtie dokumenti ir iegūti prettiesiski, tie ir bojāti, viltoti, tajos ir izdarītas sākotnējā satura izmaiņas vai tiesību aktos neparedzētas atzīmes;

3) konstatēts, ka uzaicinātājs sniedzis nepatiesas ziņas vai nav sniedzis pieprasītos paskaidrojumus, kas saistīti ar ārzemnieka paredzamo uzturēšanos Latvijas Republikā vai citā Šengenas līguma dalībvalstī;

4) konstatēts, ka uzaicinātajam ārzemniekam nav Latvijas Republikā atzīta ceļošanas dokumenta;

5) ārzemnieka uzaicināšanas iemesls ir nodarbinātība saskaņā ar darba līgumu, bet darba devējs Nodarbinātības valsts aģentūrā nav reģistrējis brīvu darbavietu vai darbavieta ir reģistrēta, taču nav saņemts Nodarbinātības valsts aģentūras atzinums par ārzemnieka piesaistes nepieciešamību vai uzaicinātā ārzemnieka kvalifikācija vai nodarbināšanas nosacījumi neatbilst reģistrētās brīvās darbavietas pieteikumā norādītajām ziņām, vai brīvās darbavietas pieteikumā iekļautās prasības būtiski pārsniedz atbilstošās profesijas standartā minētās kompetences;

6) konstatēts, ka Latvijas Republika nav par vīzas pieteikuma izskatīšanu atbildīgā valsts;

7) uzaicinātājam ir Latvijas Republikas nodokļu jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteikto nodokļu parāds, kas lielāks par 150 *euro*;

8) ārzemnieku nodarbinātības nolūkā uzaicina darbaspēka nodrošināšanas pakalpojuma sniedzējs, kurš ir neaktīvs nodokļu maksātājs, pēdējo sešu mēnešu laikā dibināts komersants vai komersants, kuram Valsts ieņēmumu dienests konstatējis pārkāpumus saistību izpildē nodokļu jomā atbilstoši Valsts ieņēmumu dienesta reitingu sistēmā noteiktajam;

9) ārzemnieku nodarbinātībai kādā no Profesiju klasifikatora 9. pamatgrupas sarakstā minētajām profesijām uzaicina neaktīvs nodokļu maksātājs, pēdējo sešu mēnešu laikā dibināts komersants vai komersants, kuram Valsts ieņēmumu dienests konstatējis pārkāpumus saistību izpildē nodokļu jomā atbilstoši Valsts ieņēmumu dienesta reitingu sistēmā noteiktajam.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētajos gadījumos apstiprinātu ielūgumu neatceļ, ja uz tā pamata ārzemniekam izsniegta vīza un tiek pieņemts lēmums par tās anulēšanu vai atcelšanu.

(3) Lēmumu par atteikumu apstiprināt ielūgumu vai apstiprināta ielūguma atcelšanu noformē, izmantojot veidlapu, kuras saturu nosaka Ministru kabinets.

(4) Uzaicinātājam ir tiesības šā panta pirmajā daļā minēto lēmumu apstrīdēt, iesniedzot attiecīgu iesniegumu Pārvaldes priekšniekam.

(5) Pārvaldes priekšnieka lēmumu uzaicinātājs likumā noteiktajā kārtībā var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā. Tiesas nolēmums ir galīgs un nav pārsūdzams.

(6) Šajā pantā minēto lēmumu apstrīdēšana un pārsūdzēšana neaptur to darbību.

(7) Pastāvot kādam no šā panta pirmajā daļā minētajiem apstākļiem, Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona atļauj apstiprināt ielūgumu vai samazināt šā likuma 15. panta trešajā daļā noteikto aizlieguma termiņu, ja uzaicinātā ārzemnieka ieceļošana un uzturēšanās Latvijas Republikā atbilst starptautiskajām tiesību normām, Latvijas valsts interesēm vai ir saistīta ar nepārvaramu varu vai humāniem apsvērumiem.

22. pants. (1) Ilgtermiņa vīzas izsniegšanu atsaka, ja:

1) ārzemnieks nav iesniedzis visus Ministru kabineta un Latvijas pārstāvniecības noteiktos vīzas pieprasīšanai nepieciešamos dokumentus;

2) iesniegtie dokumenti ir iegūti prettiesiski, tie ir bojāti, viltoti, tajos ir izdarītas sākotnējā satura izmaiņas vai tiesību aktos neparedzētas atzīmes;

3) ārzemnieks nav sniedzis pieprasītos paskaidrojumus, kas saistīti ar vīzas pieprasīšanu un paredzamo uzturēšanos Latvijas Republikā vai citā Šengenas līguma dalībvalstī;

4) ārzemnieks ir sniedzis nepatiesas ziņas vai ir pamatotas šaubas par ārzemnieka iesniegto dokumentu autentiskumu vai to satura ticamību, ārzemnieka izteikto apgalvojumu ticamību vai viņa nodomu atstāt Latvijas Republikas vai citas Šengenas līguma dalībvalsts teritoriju pirms pieteiktās vīzas beigu termiņa;

5) ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieka patiesais ieceļošanas mērķis neatbilst dokumentos norādītajam mērķim vai šis mērķis nav īstenojams;

6) ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieks rada nelegālās imigrācijas risku;

7) ārzemnieks nevar pierādīt, ka viņam ir nepieciešamie finanšu līdzekļi, lai uzturētos Latvijas Republikā vai citā Šengenas līguma dalībvalstī un pēc tam izceļotu uz citu ārvalsti, kurā viņam ir tiesības ieceļot;

8) ārzemnieks ir iekļauts sarakstā;

9) uzaicinātājs rakstveidā atsaucis ielūgumu vai uzaicinājumu vai Pārvalde atcēlusi lēmumu par uzturēšanās atļaujas izsniegšanu;

10) ārzemnieks ir administratīvi sodīts par militārās agresijas un kara noziegumus slavinošu simbolu vai totalitāro režīmu simbolu izmantošanu publiskā vietā vai likumā noteiktajā kārtībā atzīts par vainīgu tāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanā Latvijas Republikā vai ārpus tās, par ko Latvijas Republikas likumā paredzēts krimināls ods. Šo nosacījumu nepiemēro, ja ārzemnieka uzturēšanās Latvijas Republikā atbilst Latvijas valsts interesēm vai tas ir pretrunā ar Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām, vai arī sodāmība ir dzēsta vai noņemta likumā noteiktajā kārtībā, bet attiecībā uz ārvalstīs izdarītiem noziedzīgajiem nodarījumiem (pārkāpumiem) — pagājis ne mazāk kā gads pēc soda izciešanas (izpildes), savukārt brīvības atņemšanas soda piemērošanas gadījumā — pagājuši ne mazāk kā pieci gadi pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas;

11) ārzemnieks vai cita persona ar vardarbību, šantāžu, viltu, spaidiem, draudiem, solījumiem vai kā citādi nelikumīgā veidā ir centusies ietekmēt amatpersonas lēmumu par vīzas izsniegšanu;

12) izbeidzies saskaņā ar šā likuma 17. vai 18. pantu noteiktais uzturēšanās termiņš;

13) konstatēts, ka uzaicinātājs nespēj izpildīt šā likuma 15. panta pirmajā daļā noteikto prasību, vai uzaicinātājam noteikts aizliegums uzaicināt ārzemniekus saskaņā ar šā likuma 15. panta trešo daļu;

14) kompetenta valsts iestāde sniegusi atzinumu, kas ir par pamatu tam, lai ārzemniekam aizliegtu ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā, vai ka ārzemnieka ieceļošana Latvijas Republikā rada pamatotu apdraudējumu sabiedrības veselībai;

15) konstatēts, ka ārzemniekam ir noteikts ieceļošanas aizliegums Šengenas teritorijā;

16) ārzemnieks pēdējo piecu gadu laikā ir bijis izraidīts no Latvijas Republikas un viņš vai viņa uzaicinātājs nav sedzis izdevumus, kas saistīti ar izbraukšanas rīkojuma izpildi vai piespiedu izraidīšanu;

17) ārzemnieks pēdējā gada laikā ir bijis nodarbināts, bet viņam nebija tiesību uz nodarbinātību vai viņš ir pārkāpis lēmuma par tiesību uz nodarbinātību piešķiršanu nosacījumus;

18) fiziskā vai juridiskā persona, kura uzaicinājusi sezonas darbā ārzemnieku, neveic saimniecisko darbību, ir uzsākts attiecīgās fiziskās vai juridiskās personas maksātnespējas process vai arī attiecīgā juridiskā persona ir likvidēta.

(2) Izsniegto ilgtermiņa vīzu anulē, ja šā panta pirmajā daļā minētie nosacījumi ir pastāvējuši vīzas izsniegšanas brīdī, bet konstatēti pēc vīzas izsniegšanas vai vīzas izsniegšanā pieļautas tehniskas kļūdas vai neprecizitātes.

(3) Ilgtermiņa vīzu vai tās atlikušo derīguma termiņu atceļ, ja šā panta pirmajā daļā minētie nosacījumi ir iestājušies pēc ilgtermiņa vīzas izsniegšanas vai ārzemniekam izsniegta cita vīza, vai to lūdzis ārzemnieks vai uzaicinātājs, vai nepastāv šā likuma 17. vai 18. pantā minētie apstākļi, kas bija par pamatu vīzas izsniegšanai.

(4) Pārvaldes priekšnieks, Konsulārā departamenta direktors vai viņu pilnvarotas amatpersonas pieņem lēmumu izsniegt ilgtermiņa vīzu, pastāvot šā panta pirmajā daļā minētajiem nosacījumiem, ja tas atbilst starptautiskajām tiesību normām, Latvijas valsts interesēm vai ir saistīts ar nepārvaramu varu vai humāniem apsvērumiem.

(5) Ja saskaņā ar šā panta pirmās daļas 13. vai 18. punktu pieņemts lēmums par vīzas vai vīzas pagarinājuma atteikumu, vīzas atcelšanu vai anulēšanu sezonas darbiniekam, kura darba līguma termiņš nav beidzies, darba devējs veic visu atlikušo saistību izpildi, kuras viņam būtu nepieciešams ievērot, ja atļauja sezonas darba veikšanai joprojām būtu spēkā.

23. pants. (1) Lēmums par atteikumu izsniegt vai pagarināt vīzu, kā arī par vīzas anulēšanu vai atcelšanu stājas spēkā tā pieņemšanas brīdī.

(2) Lēmumu par atteikumu izsniegt vai pagarināt ilgtermiņa vīzu vai lēmumu par ilgtermiņa vīzas anulēšanu vai atcelšanu noformē, izmantojot veidlapu, kuras saturu nosaka Ministru kabinets.

(3) Ārzemniekam ir tiesības lēmumu par vīzas vai vīzas pagarinājuma atteikumu, vīzas anulēšanu vai atcelšanu apstrīdēt, iesniedzot attiecīgu iesniegumu latviešu vai angļu valodā:

1) Konsulārā departamenta direktoram, — ja lēmumu pieņēmusi Latvijas pārstāvniecības amatpersona vai Konsulārā departamenta amatpersona;

2) ārlietu ministram, — ja lēmumu pieņēmis Konsulārā departamenta direktors;

3) Pārvaldes priekšniekam, — ja lēmumu pieņēmusi Pārvaldes amatpersona;

4) Valsts robežsardzes priekšniekam, — ja lēmumu pieņēmusi Valsts robežsardzes amatpersona.

(4) Ārzemnieks, iesniedzot iesniegumu par vīzas vai vīzas pagarinājuma atteikuma, vīzas anulēšanas vai atcelšanas apstrīdēšanu, valsts nodevu nemaksā, ja viņš ir atbrīvots no valsts nodevas samaksas par vīzas pieteikuma izskatīšanu. Valsts nodevu, kas samaksāta, iesniedzot apstrīdēšanas iesniegumu, atmaksā, ja apstrīdētais lēmums tiek atcelts.

(5) Lēmumu, kas pieņemts par saskaņā ar šā panta trešo daļu apstrīdēto administratīvo aktu, likumā noteiktajā kārtībā ārzemnieks var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā. Administratīvā rajona tiesa, pieņemot nolēmumu, pārbauda tikai šā panta otrajā un šajā daļā minētā lēmuma atbilstību normatīvajiem aktiem. Tiesas nolēmums ir galīgs un nav pārsūdzams.

(6) Lēmuma par vīzas atcelšanu vai anulēšanu apstrīdēšana un pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

(7) Pieteikuma iesniegšana Administratīvajā rajona tiesā nerada ārzemniekam tiesības ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā.

(8) Lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz pieteikumu par šā panta trešajā daļā minēto lēmumu, tiesa izskata rakstveida procesā, ja tā atzīst, ka lietā esošie pierādījumi ir pietiekami, lai šo lietu izspriestu. Lietas izskatīšanai rakstveida procesā nav nepieciešama administratīvā procesa dalībnieku piekrišana.

(9) Ja tiesai objektīvai lietas apstākļu noskaidrošanai nepieciešams pārbaudīt valsts noslēpumu saturošu informāciju, tad ar šādu informāciju iepazīstas un to novērtē tikai tiesa. Nolēmumā tiesa norāda, ka attiecīgā informācija ir izvērtēta.

III nodaļa
Uzturēšanās atļaujas

24. pants. (1) Ārzemniekam var piešķirt tiesības uzturēties Latvijas Republikā:

1) noteiktu laiku — izsniedzot termiņuzturēšanās atļauju;

2) pastāvīgi — piešķirot Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusu Latvijas Republikā (turpmāk — pastāvīgās uzturēšanās atļauja).

(2) Pastāvīgās uzturēšanās atļauju reģistrē reizi piecos gados.

(3) Pastāvīgās uzturēšanās atļauju izsniedz līdz uzturēšanās atļaujas reģistrācijas termiņa beigām.

25. pants. (1) Termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai ārzemniekam nepieciešams izsaukums, izņemot gadījumu, kad viņš:

1) ir komercreģistrā reģistrēta komersanta vienīgā amatpersona ar pārstāvības tiesībām;

2) ir ārvalsts komersanta pārstāvis;

3) ir šķīris vai šķir laulību vai viņa laulātais ir miris, un ārzemnieka apgādībā ir nepilngadīgs bērns — Latvijas pilsonis vai Latvijas nepilsonis;

4) 1940. gada 17. jūnijā bija Latvijas pilsonis vai pieprasa atkārtotu termiņuzturēšanās atļauju kā persona, kurai viens no vecākiem ir Latvijas Republikā pastāvīgi dzīvojošs Latvijas pilsonis, vai kā persona, kura ir Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa vecāks, kurš sasniedzis Latvijas Republikā noteikto pensijas vecumu;

5) ir saņēmis alternatīvo statusu vai pagaidu aizsardzību Latvijas Republikā;

6) pieprasa uzturēšanās atļauju, pamatojoties uz kompetentas valsts iestādes, tiesībaizsardzības iestādes vai tiešās valsts pārvaldes iestādes pieprasījumu;

7) pieprasa uzturēšanās atļauju, jo ir iecelts par aizbildni vai aizgādni Latvijas pilsonim vai Latvijas nepilsonim;

8) pieprasa uzturēšanās atļauju gadījumos, kad viņam nav piemērojami šā likuma 31. panta nosacījumi par pastāvīgās uzturēšanās atļaujas piešķiršanu, un viņš:

a) Latvijas Republikā uzturas ar termiņuzturēšanās atļauju kā Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa laulātais, — ja laulība ir šķirta, un ārzemnieka un viņa bijušā laulātā nepilngadīgā bērna — Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa — dzīvesvieta noteikta pie ārzemnieka,

b) Latvijas Republikā uzturas ar termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 2., 4., 5. vai 10. punktu, un persona, kura uzaicinājusi ārzemnieku uzturēties Latvijas Republikā vai ar kuru kopā ārzemnieks uzturējies Latvijas Republikā, mirusi,

c) pēdējā gada laikā pirms termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanas zaudējis Latvijas pilsonību, Latvijas nepilsoņa statusu vai Latvijas bezvalstnieka statusu, jo ieguvis citas valsts pilsonību,

d) uzturējies Latvijas Republikā ar termiņuzturēšanās atļauju, kas izsniegta šajā punktā minētajos gadījumos un pieprasa atkārtotu termiņuzturēšanās atļauju;

9) pieprasa uzturēšanās atļauju saistībā ar to, ka viņš var ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā atbilstoši kārtībai, kāda noteikta Latvijas Republikai saistošos starptautiskajos līgumos par vīzu prasības atcelšanu, viņam ir pietiekami iztikas līdzekļi un viņš ir sasniedzis Latvijas Republikā noteikto pensijas vecumu;

10) pieprasa uzturēšanās atļauju saistībā ar to, ka viņam piešķirts bezvalstnieka statuss Latvijas Republikā;

11) pieprasa uzturēšanās atļauju pēc pētniecības projekta vai studiju pabeigšanas saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 24. punkta nosacījumiem;

12) pieprasa uzturēšanās atļauju, lai īstenotu Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likuma 1. panta 5. punktā paredzētās aktivitātes;

13) pieprasa uzturēšanās atļauju kā persona, kura saistībā ar izceļošanu no Latvijas Republikas zaudējusi Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusu Latvijas Republikā un uzturēšanās atļauju pieprasa ne vēlāk kā trīs gadus pēc izceļošanas, vai kā persona, kurai ir derīga citā Eiropas Savienības dalībvalstī izsniegta Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja uzturēšanās atļauja un kura pieprasa termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 32. punktu;

14) pieprasa termiņuzturēšanās atļauju saistībā ar mācībām Latvijas Republikā akreditētā vispārējās izglītības iestādē;

15) pieprasa termiņuzturēšanās atļauju šajā likumā neparedzētos gadījumos, kad tas saistīts ar valsts interesēm, starptautiskām saistībām vai humāniem apsvērumiem;

16) pieprasa termiņuzturēšanās atļauju kā persona, kurai viens no augšupējiem radiniekiem taisnā līnijā ir latvietis vai lībietis (līvs);

17) ir ģimenes loceklis, kurš pieprasa uzturēšanās atļauju, lai uzturētos Latvijas Republikā kopā ar šajā daļā minētajiem ārzemniekiem.

(2) Izsaukumu apstiprina un uzturēšanās atļaujas izsniedz, reģistrē un anulē Pārvalde.

(3) Ministru kabinets nosaka izsaukuma apstiprināšanai un uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai vai reģistrēšanai nepieciešamos dokumentus un kārtību, kādā izsniedz, reģistrē un anulē uzturēšanās atļaujas un apstiprina izsaukumu.

26. pants. (1) Izsaukuma apstiprināšanu atsaka vai apstiprināto izsaukumu atceļ, ja:

1) uzaicinātājs nav iesniedzis visus nepieciešamos dokumentus, kas paredzēti Ministru kabineta noteikumos par izsaukumu apstiprināšanas kārtību, vai iesniegtie dokumenti ir iegūti prettiesiski, tie ir bojāti, viltoti, tajos ir izdarītas sākotnējā satura izmaiņas vai tiesību aktos neparedzētas atzīmes;

2) konstatēts, ka uzaicinātājs sniedzis nepatiesas ziņas vai atsakās sniegt pieprasītos paskaidrojumus, kas saistīti ar izsaukuma apstiprināšanu un uzaicināmā ārzemnieka ieceļošanu un uzturēšanos Latvijas Republikā;

3) uzaicinātais ārzemnieks iekļauts sarakstā;

4) konstatēts, ka uzaicinātajam ārzemniekam ir noteikts ieceļošanas aizliegums Šengenas teritorijā;

5) kompetenta valsts iestāde sniegusi atzinumu, kas ir par pamatu tam, lai ārzemniekam atteiktu ieceļošanu;

6) konstatēts, ka uzaicinātajam ārzemniekam nav Latvijas Republikā atzīta ceļošanas dokumenta;

7) ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieks rada nelegālās imigrācijas risku;

8) uzaicinātājs rakstveidā atsaucis izsaukumu;

9) uzaicinātājs ir zaudējis tiesības uzturēties Latvijas Republikā;

10) konstatēts, ka uzaicinātājs nespēj izpildīt šā likuma 15. panta pirmajā daļā noteikto vai uzaicinātājam noteikts aizliegums uzaicināt ārzemniekus saskaņā ar šā likuma 15. panta trešo daļu;

11) ārzemnieka uzaicināšanas iemesls ir nodarbinātība saskaņā ar darba līgumu, bet darba devējs Nodarbinātības valsts aģentūrā nav reģistrējis brīvu darbavietu vai darbavieta ir reģistrēta, taču nav saņemts Nodarbinātības valsts aģentūras atzinums par ārzemnieka piesaistes nepieciešamību vai uzaicinātā ārzemnieka kvalifikācija vai nodarbināšanas nosacījumi neatbilst reģistrētās brīvās darbavietas pieteikumā norādītajām ziņām, vai brīvās darbavietas pieteikumā iekļautās prasības būtiski pārsniedz atbilstošās profesijas standartā norādītās kompetences;

12) ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieka patiesais uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas mērķis neatbilst iesniegtajos dokumentos norādītajam mērķim;

13) ir pamats uzskatīt, ka uzaicinātāja uzņēmums ir nodibināts vai darbojas galvenokārt tādēļ, lai atvieglotu ārzemnieku ieceļošanu;

14) fiziskā vai juridiskā persona, kura ir uzaicinājusi darbā ārzemnieku, ir pieteikusi maksātnespēju vai ir uzsākts maksātnespējas process, vai komersants ir likvidēts, vai netiek veikta saimnieciskā darbība;

15) uzaicinātājam ir Latvijas Republikas nodokļu jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteikto nodokļu parāds, kas lielāks par 150 *euro*;

16) ārzemnieku nodarbinātības nolūkā uzaicina darbaspēka nodrošināšanas pakalpojuma sniedzējs, kurš ir

neaktīvs nodokļu maksātājs, pēdējo sešu mēnešu laikā dibināts komersants vai komersants, kuram Valsts ieņēmumu dienests konstatējis pārkāpumus saistību izpildē nodokļu jomā atbilstoši Valsts ieņēmumu dienesta reitingu sistēmā noteiktajam;

17) ārzemnieku nodarbinātībai kādā no Profesiju klasifikatora 9. pamatgrupas sarakstā minētajām profesijām uzaicina neaktīvs nodokļu maksātājs, pēdējo sešu mēnešu laikā dibināts komersants vai komersants, kuram Valsts ieņēmumu dienests konstatējis pārkāpumus saistību izpildē nodokļu jomā atbilstoši Valsts ieņēmumu dienesta reitingu sistēmā noteiktajam.

(2) Lēmumu par atteikumu apstiprināt izsaukumu vai apstiprināta izsaukuma atcelšanu noformē, izmantojot veidlapu, kuras saturu nosaka Ministru kabinets.

(3) Uzaicinātājam ir tiesības šā panta pirmajā daļā minēto lēmumu apstrīdēt, iesniedzot attiecīgu iesniegumu Pārvaldes priekšniekam.

(4) Pārvaldes priekšnieka lēmumu uzaicinātājs likumā noteiktajā kārtībā var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā. Tiesas nolēmums ir galīgs un nav pārsūdzams.

(5) Lēmuma par apstiprinātā izsaukuma atcelšanu apstrīdēšana un pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

(6) Pastāvot kādam no šā panta pirmajā daļā minētajiem apstākļiem, Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona atļauj apstiprināt izsaukumu vai samazināt šā likuma 15. panta trešajā daļā noteikto aizlieguma termiņu, ja uzaicinātā ārzemnieka ieceļošana un uzturēšanās Latvijas Republikā atbilst starptautiskajām tiesību normām, Latvijas valsts interesēm vai ir saistīta ar nepārvaramu varu vai humāniem apsvērumiem.

27. pants. (1) Termiņuzturēšanās atļauju šajā likumā noteiktajā kārtībā ārzemniekam ir tiesības pieprasīt:

1) reizi kalendāra gadā uz laiku, kas nepārsniedz sešus mēnešus, ja viņš ir Latvijas pilsoņa, Latvijas nepilsoņa vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju Latvijas Republikā saņēmuša ārzemnieka radinieks līdz trešajai pakāpei taisnā līnijā vai līdz trešajai pakāpei sānu līnijā vai svainis līdz trešajai pakāpei;

2) uz laiku līdz diviem gadiem, ja viņš ir Latvijas pilsoņa, Latvijas nepilsoņa vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju Latvijas Republikā saņēmuša ārzemnieka laulātais. Šajā punktā minētajos gadījumos uzturēšanās atļauju izsniedz ar nosacījumu, ka laulātie dzīvos kopā un viņiem ir kopīga mājsaimniecība;

3) uz laiku līdz sešiem gadiem, ja viņš ir Latvijas pilsoņa, Latvijas nepilsoņa vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju Latvijas Republikā saņēmuša ārzemnieka nepilngadīgais bērns;

4) uz laiku līdz diviem gadiem, ja viņš ir Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa vecāks, kas sasniedzis Latvijas Republikā noteikto pensijas vecumu;

5) uz laiku līdz diviem gadiem, ja viņš 1940. gada 17. jūnijā bijis Latvijas pilsonis vai viens no viņa vecākiem ir Latvijas Republikā pastāvīgi dzīvojošs Latvijas pilsonis;

6) uz laiku līdz sešiem gadiem, ja viens no viņa augšupējiem radiniekiem taisnā līnijā ir latvietis vai lībietis (līvs);

7) uz laiku līdz pieciem gadiem, ja viņam nodibināta aizbildnība vai aizgādnība vai viņš ir aizbildnis vai aizgādnis Latvijas pilsonim vai Latvijas nepilsonim. Nepilngadīgā Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa vecākam ir tiesības pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju, ja nepilngadīgajam Latvijas pilsonim vai Latvijas nepilsonim Latvijas Republikā nav cita aizbildņa, kurš veic ikdienas faktisko aizgādnību, vai ja viņš spēj pierādīt regulāras personiskas attiecības un tiešu kontaktu ar nepilngadīgo Latvijas pilsoni vai Latvijas nepilsoni;

8) uz laiku līdz dienai, kad stājies spēkā tiesas spriedums par laulības šķiršanu un bērna dzīvesvietas noteikšanu, vai līdz dienai, kad zvērināts notārs taisījis laulības šķiršanas apliecību un noteikta bērna dzīvesvieta, bet ne ilgāk par gadu, ja laulību šķir un laulībā ir bērns, kas ir Latvijas pilsonis vai Latvijas nepilsonis;

9) uz laiku līdz diviem gadiem, ja viņš ir komercreģistrā reģistrēts valdes vai padomes loceklis, prokūrists, maksātnespējas procesa administrators (turpmāk — administrators), likvidators vai personālsabiedrības biedrs, kam ir tiesības pārstāvēt personālsabiedrību, vai persona, kura pilnvarota pārstāvēt komersantu (ārvalsts

komersantu) darbībās, kas saistītas ar filiāli, un termiņuzturēšanās atļaujas derīguma termiņa laikā komercsabiedrība vai ārzemju komersanta filiāle katrā pārskata gadā atbilstoši nodokļu deklarācijām iemaksā valsts budžetā un pašvaldību budžetos nodokļu maksājumus, kuru kopsumma nav mazāka par 25 000 *euro*. Nodokļu maksājumu kopsummā neieskaita to nodokļu maksājumu summas, kas ir atmaksātas vai atmaksājamas no valsts budžeta. Attiecībā uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību komercreģistrā reģistrētu amatpersonu uzturēšanās atļauju izsniedz, ja sabiedrības ar ierobežotu atbildību apmaksātais pamatkapitāls nav mazāks par 2800 *euro*;

10) uz laiku līdz diviem gadiem, ja viņš ir veicis ieguldījumu kapitālsabiedrības pamatkapitālā, to palielinot, vai ieguldījumu kapitālsabiedrības pamatkapitālā, dibinot jaunu kapitālsabiedrību, un, pieprasot pirmreizēju termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šo punktu, ir samaksājis valsts budžetā 10 000 *euro*, kā arī veiktais ieguldījums ir vismaz:

a) 50 000 *euro*, un tas veikts kapitālsabiedrībā, kura nodarbina ne vairāk kā 50 darbinieku un kuras gada apgrozījums vai gada bilance nepārsniedz 10 miljonus *euro*. Saistībā ar ieguldījumu vienas kapitālsabiedrības pamatkapitālā termiņuzturēšanās atļauju izsniedz ne vairāk kā 10 ārzemniekiem, ja katrs no viņiem ir veicis šajā punktā noteikto ieguldījumu un samaksājis valsts budžetā 10 000 *euro*. Saskaņā ar šo punktu izsniegtā termiņuzturēšanās atļauja ir spēkā, ja tās derīguma termiņa laikā kapitālsabiedrība, kurā ārzemnieks veicis ieguldījumu, katrā pārskata gadā atbilstoši nodokļu deklarācijām iemaksā valsts budžetā un pašvaldību budžetos nodokļu maksājumus, kuru kopsumma nav mazāka par 40 000 *euro*. Nodokļu maksājumu kopsummā neieskaita nodokļu maksājumu summas, kas ir atmaksātas vai atmaksājamas no valsts budžeta,

b) 100 000 *euro*, un tas veikts kapitālsabiedrībā, kura atsevišķi vai kopā ar vienu vai vairākiem meitas komersantiem, kas reģistrēti Latvijas Republikā, nodarbina vairāk nekā 50 darbinieku, gada apgrozījumam vai gada bilancei pārsniedzot 10 miljonus *euro*. Saskaņā ar šo punktu izsniegtā termiņuzturēšanās atļauja ir spēkā, ja tās derīguma termiņa laikā kapitālsabiedrība, kurā šis ārzemnieks veicis ieguldījumu, katrā pārskata gadā atbilstoši nodokļu deklarācijām iemaksā valsts budžetā un pašvaldību budžetos nodokļu maksājumus, kuru kopsumma nav mazāka par 100 000 *euro*. Nodokļu maksājumu kopsummā ieskaita arī Latvijas Republikā reģistrēto meitas komersantu veiktos nodokļu maksājumus. Nodokļu maksājumu kopsummā neieskaita to nodokļu maksājumu summas, kas ir atmaksātas vai atmaksājamas no valsts budžeta;

11) uz laiku, kas nepārsniedz trīs gadus, ja persona Latvijas Republikā plāno īstenot aktivitātes, kas atbilst jaunuzņēmumam — kapitālsabiedrībai ar augstas izaugsmes potenciālu, kuras pamatdarbība ir saistīta ar mērogojamu biznesa modeļu un inovatīvu produktu izstrādi, ražošanu vai attīstību, kā arī, ja persona nav tādas valsts pilsonis, kura minēta Ministru kabineta noteiktajā to valstu sarakstā, uz kurām attiecas papildu pārbaudes, un tiek izpildīti šādi nosacījumi:

a) triju mēnešu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanu, ārzemnieks ir reģistrēts kā valdes loceklis ne agrāk kā pirms gada komercreģistrā reģistrētā kapitālsabiedrībā, kurā viņš plāno īstenot minētās aktivitātes,

b) 12 mēnešu laikā pēc termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanas ārzemnieks ir iesniedzis informāciju par saņemto agrīnas stadijas riska kapitāla ieguldījumu Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktā noteiktajā apmērā vai ir iesniedzis progresa pārskatu par kapitālsabiedrības īstenotajām aktivitātēm šajā laikposmā, kas apliecina, ka kapitālsabiedrība turpina inovatīvā produkta izstrādi, ražošanu vai attīstību,

c) vienas aktivitātes īstenošanai termiņuzturēšanās atļauja nav izsniegta vairāk kā pieciem ārzemniekiem. Vienai aktivitātei pieprasītās uzturēšanās atļaujas piešķir uz vienādu termiņu — atbilstoši termiņam, uz kādu izsniegta termiņuzturēšanās atļauja pirmajam ārzemniekam, kas saņēmis uzturēšanās atļauju šīs aktivitātes īstenošanai;

12) uz laiku līdz vienam gadam, ja ārzemnieks pieprasa termiņuzturēšanās atļauju saistībā ar nodarbinātību, izņemot gadījumu, kad darba devējs ir mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs;

13) uz diviem gadiem, ja ārzemnieks pieprasa Eiropas Savienības zilo karti. Ja Eiropas Savienības zilā karte tiek pieprasīta uz laiku, kas nepārsniedz divus gadus, to izsniedz uz laiku, kas par trim mēnešiem pārsniedz darba līguma termiņu, bet ne ilgāk kā uz diviem gadiem;

14) uz laiku līdz diviem gadiem, ja ārzemnieks pieprasa termiņuzturēšanās atļauju kā profesionāls sportists vai sporta treneris;

15) uz laiku līdz vienam gadam, ja ārzemnieks pieprasa termiņuzturēšanās atļauju kā komersanta ietvaros pārcelts darbinieks, kas tiks nodarbināts vadītāja vai speciālista amatā;

16) uz laiku līdz vienam gadam, ja ārzemnieks pieprasa termiņuzturēšanās atļauju kā komersanta ietvaros pārcelts darbinieks stažieris;

17) uz laiku līdz vienam gadam, ja ārzemnieks ir ārvalsts komersanta pārstāvniecības pārstāvis un ārvalsts komersants reģistrēts ārvalstī vismaz piecus gadus pirms uzturēšanās atļaujas pieteikuma iesniegšanas dienas, pēdējā gada laikā nodarbinājis vairāk nekā 50 darbinieku, tā gada apgrozījums pārsniedz 10 miljonus *euro* un tam nav nodokļu maksājumu parādu. Kopējais laiks, uz kādu ārzemniekam var piešķirt termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šo punktu, ir divi gadi, ja ārvalsts komersanta pārstāvniecība veic aktīvu darbību, veicinot Latvijas Republikas tautsaimniecības attīstību. Pēc divu gadu uzturēšanās Latvijas Republikā ārzemnieks turpmāko divu gadu laikā nav tiesīgs pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju šajā punktā norādītajam mērķim;

18) uz laiku līdz trim gadiem, ja ārzemnieks ir Latvijas Republikā reģistrētas ārvalsts aviosabiedrības pārstāvniecības pārstāvis;

19) uz laiku līdz diviem gadiem tāda starptautiska līguma vai projekta īstenošanai, kurā piedalās Latvijas Republika, tostarp tiešās pārvaldes iestāde vai atvasināta publiska persona;

20) uz laiku līdz diviem gadiem, ja ārzemnieks pieprasa termiņuzturēšanās atļauju saistībā ar darba līgumu par zinātniskā pētījuma projekta īstenošanu, kas noslēgts ar zinātnisko institūciju reģistrā iekļautu zinātnisko institūciju;

21) uz laiku līdz diviem gadiem, ja ārzemnieks pieprasa termiņuzturēšanās atļauju saistībā ar pilna laika studijām Latvijas Republikā akreditētā augstskolā vai koledžā;

22) uz laiku līdz vienam gadam, ja uzturēšanās Latvijas Republikā ir saistīta ar izglītības iegūšanu akreditētā izglītības iestādē obligātās pamatizglītības un vidējās izglītības posmā, izglītības ieguvi uzsākot pirms 18 gadu vecuma sasniegšanas, ar akreditētu izglītības iestāžu izglītojamo vai studējošo apmaiņu vai, objektīvi izvērtējot situāciju, cita uzdevuma veikšanu;

23) uz laiku līdz vienam gadam, ja ārzemnieks pieprasa termiņuzturēšanās atļauju kā stažieris, kurš augstāko izglītību ieguvis ne vairāk kā divus gadus pirms uzturēšanās atļaujas pieteikuma iesniegšanas dienas un kura iegūtā augstākā izglītība atbilst paredzamajai stažēšanās jomai;

24) uz deviņiem mēnešiem pēc pētniecības projekta vai studiju pabeigšanas, ja viņš ir pabeidzis sadarbību pētniecības projekta ietvaros Latvijas Republikā vai apguvis pilna laika otrā vai trešā cikla augstākās izglītības programmu un ieguvis valsts atzītu augstākās izglītības diplomu par šīs programmas apguvi, un iesniedzis uzturēšanās atļaujas pieprasījumu ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc tam, kad beidzies saistībā ar studijām vai dalību pētniecības projektā izsniegtās termiņuzturēšanās atļaujas derīguma termiņš;

25) uz laiku līdz diviem gadiem, ja viņam Patvēruma likumā noteiktajā kārtībā piešķirts alternatīvais statuss;

26) uz laiku līdz sešiem gadiem, ja viņam Patvēruma likumā noteiktajā kārtībā piešķirts bēgļa statuss vai Patvēruma likuma izpratnē viņš ir bēgļa ģimenes loceklis;

27) uz laiku, uz kādu viņam saskaņā ar Patvēruma likumu piešķirta pagaidu aizsardzība;

28) uz laiku līdz diviem gadiem reliģiskas darbības veikšanai;

29) uz laiku līdz diviem gadiem, ja ārzemnieks ir iestājies klosterī, kas reģistrēts reliģisko organizāciju un to iestāžu reģistrā;

30) uz laiku līdz vienam gadam, ja pirmstiesas izmeklēšanas iestādēm vai tiesai nepieciešams, lai ārzemnieks uzturētos Latvijas Republikā līdz krimināllietas izmeklēšanas pabeigšanai vai izskatīšanai tiesā;

31) uz laiku līdz trim gadiem, ja viņš, izceļojot uz citu ārvalsti, zaudējis Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusu Latvijas Republikā un uzturēšanās atļauju pieprasa ne vēlāk kā trīs gadus pēc izceļošanas;

32) uz laiku līdz diviem gadiem, ja viņam ir derīga citā Eiropas Savienības dalībvalstī izsniegta Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja uzturēšanās atļauja un nav pamata pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju

saskaņā ar kādu citu šīs daļas nosacījumu;

33) uz laiku līdz sešiem gadiem, ja ārzemniekam piešķirts bezvalstnieka statuss Latvijas Republikā;

34) uz laiku līdz diviem gadiem, ja ārzemnieks var ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā atbilstoši kārtībai, kāda noteikta Latvijas Republikai saistošos starptautiskajos līgumos par vīzu prasības atcelšanu, viņam ir pietiekami iztikas līdzekļi un viņš ir sasniedzis Latvijas Republikā noteikto pensijas vecumu;

35) uz laiku līdz diviem gadiem, ja ārzemniekam nav piemērojami šā likuma 31. panta nosacījumi par pastāvīgās uzturēšanās atļaujas piešķiršanu un viņš:

a) Latvijas Republikā uzturas ar termiņuzturēšanās atļauju kā Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa laulātais — gadījumā, kad laulība ir šķirta un ārzemnieka un viņa bijušā laulātā nepilngadīgā bērna — Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa — dzīvesvieta noteikta pie ārzemnieka,

b) Latvijas Republikā uzturas ar termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šīs daļas 2., 4. vai 5. punktu un persona, kura uzaicinājusi ārzemnieku uzturēties Latvijas Republikā vai ar kuru kopā ārzemnieks uzturējies Latvijas Republikā, ir mirusi,

c) uzturas Latvijas Republikā ar termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā panta otro daļu,

d) pēdējā gada laikā pirms termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanas zaudējis Latvijas pilsonību, Latvijas nepilsoņa statusu vai Latvijas bezvalstnieka statusu, jo ieguvis trešās valsts pilsonību,

e) uzturas Latvijas Republikā ar termiņuzturēšanās atļauju, kas izsniegta saskaņā ar šā punkta "a", "b", "c" un "d" apakšpunktu, un pieprasa atkārtotu termiņuzturēšanās atļauju;

36) uz laiku līdz pieciem gadiem, ja ir noslēgts līgums un veikts pārskaitījums par vismaz 150 000 *euro* investīcijas veikšanu ne mazāk par pieciem gadiem valsts izveidotā alternatīvo ieguldījumu fonda pārvaldniekā un ārzemnieks ir samaksājis valsts budžetā 10 000 *euro*. Ārzemniekam izsniegtā termiņuzturēšanās atļauja ir spēkā, ja tās derīguma termiņa laikā valsts izveidotā alternatīvo ieguldījumu fonda pārvaldnieks apliecina, ka investīciju līgums nav izbeigts un investīciju atlikums nav mazāks par 150 000 *euro*.

(2) Šajā likumā neparedzētajos gadījumos termiņuzturēšanās atļauju uz laiku līdz trim gadiem piešķir:

1) iekšlietu ministrs, ja atļaujas piešķiršana atbilst Latvijas valsts interesēm;

2) Pārvaldes priekšnieks, ja atļaujas piešķiršana atbilst starptautiskajām tiesību normām vai ir saistīta ar humāniem apsvērumiem;

3) attiecībā uz Krievijas Federācijas un Baltkrievijas Republikas pilsoņiem — iekšlietu ministrs, ja atļaujas piešķiršana atbilst starptautiskajām tiesību normām vai ir saistīta ar humāniem apsvērumiem.

(3) Šā panta pirmajā daļā minētajos gadījumos termiņuzturēšanās atļauju uz ārzemniekam izsniegtās uzturēšanās atļaujas termiņu ir tiesības pieprasīt arī ārzemnieka ģimenes loceklim, izņemot gadījumu, kad ārzemnieks, kurš nav Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalsts pilsonis, saņēmis uzturēšanās atļauju saskaņā ar šā panta pirmās daļas 21. punktu kā studējošais pirmā vai otrā cikla augstākās izglītības programmā.

(4) Šā panta pirmās daļas 25. un 26. punktā minētajos gadījumos termiņuzturēšanās atļauju uz ārzemniekam izsniegtās uzturēšanās atļaujas derīguma termiņu ārzemnieka ģimenes loceklim ir tiesības pieprasīt, ja viņš atbilst Patvēruma likuma nosacījumiem.

(5) Procesa virzītājam ir tiesības pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju ārzemniekam, kas ir atzīts par cilvēktirdzniecības upuri, kā arī viņa pavadībā esošam nepilngadīgam bērnam uz laiku, kas nav mazāks par sešiem mēnešiem.

(6) Ārzemniekam, kurš, nelikumīgi uzturoties Latvijas Republikā, ticis nelikumīgi nodarbināts īpaši ekspluatējošos darba apstākļos, kā arī nepilngadīgam ārzemniekam, kurš, nelikumīgi uzturoties Latvijas Republikā, ticis nelikumīgi nodarbināts, ir tiesības pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju, ja viņš ir vērsies tiesā ar pieteikumu par neizmaksātās darba samaksas piedziņu no darba devēja. Termiņuzturēšanās atļauju var pieprasīt atkārtoti, ja tiesas process par darba samaksas piedziņu no darba devēja nav pabeigts vai neizmaksātā darba samaksa no darba devēja nav saņemta. Pirmreizējo un atkārtoto termiņuzturēšanās atļauju izsniedz uz vienu gadu. Īpaši ekspluatējoši darba apstākļi ir tādi darba apstākļi un nodarbinātības noteikumi, kas rada ļoti nesamērīgas atšķirības starp likumīgi

nodarbinātu darbinieku darba apstākļiem un nodarbinātības noteikumiem un tāda ārzemnieka darba apstākļiem un nodarbinātības noteikumiem, kurš Latvijas Republikā uzturas nelikumīgi, kā arī atšķirības dzimumu diskriminācijas vai citu veidu diskriminācijas dēļ vai atšķirības, kas ietekmē ārzemnieka drošību un veselības aizsardzību darbā un aizskar viņa cieņu.

(7) Baltkrievijas Republikas pilsonim nav tiesību pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā panta pirmās daļas 10., 14., 18., 19., 22. (izņemot gadījumu, kad uzturēšanās Latvijas Republikā ir saistīta ar akreditētu izglītības iestāžu studējošo apmaiņu), 29., 33. un 34. punktu, 35. punkta "b", "c", "d", "e" apakšpunktu un 36. punktu.

(8) Krievijas Federācijas pilsonim nav tiesību pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā panta pirmās daļas 1., 9., 10., 11., 12., 14., 17., 18., 19., 22. (izņemot gadījumu, kad uzturēšanās Latvijas Republikā ir saistīta ar akreditētu izglītības iestāžu studējošo apmaiņu), 28., 29., 33. un 34. punktu, 35. punkta "b", "c", "d", "e" apakšpunktu un 36. punktu.

(9) Krievijas Federācijas un Baltkrievijas Republikas pilsonim ir tiesības pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju uz vienu gadu, ja viņam ir bijušas piešķirtas tiesības uz nodarbinātību Latvijas Republikā, viņš vismaz pēdējos trīs mēnešus pirms atkārtotas termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanas ir bijis nodarbināts Latvijas Republikā, par viņu šajā periodā veikti iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksājumi un viņš, pieprasot atkārtotu termiņuzturēšanās atļauju, turpina īstenot piešķirtās tiesības uz nodarbinātību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 18.06.2026. likumu, kas stājas spēkā 27.06.2026. Grozījums par septītās un astotās daļas papildināšanu ar atsauci uz 36. punktu stājas spēkā 15.09.2026. Sk. 18.06.2026. likuma pārejas noteikumu)

28. pants. Termiņuzturēšanās atļauju izsniegšanu saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 10. vai 36. punktu ārzemniekiem var apturēt uz laiku līdz pieciem gadiem. Izvērtējis ietekmi uz nacionālo drošību vai valsts ekonomisko attīstību saistībā ar ārzemnieku skaitu valstī un koncentrāciju noteiktā valsts teritorijā, Ministru kabinets nosaka, kuras trešās valsts valstspiederīgajiem un uz kādu termiņu tiek apturēta attiecīgo termiņuzturēšanās atļauju izsniegšana.

29. pants. (1) Pēc šā likuma 27. pantā minētā termiņa beigām, izņemot šā likuma 27. panta pirmās daļas 18. un 24. punktā un 28. pantā minēto gadījumu, ārzemnieks ir tiesīgs pieprasīt atkārtotu termiņuzturēšanās atļauju uz attiecīgajā punktā norādīto termiņu. Termiņuzturēšanās atļaujas pieprasījumu uzskata par atkārtotu, ja tas iesniegts ne vēlāk kā 90 dienu laikā pēc iepriekš izsniegtās termiņuzturēšanās atļaujas derīguma termiņa beigām.

(2) Šā likuma 27. panta pirmajā daļā minētajos gadījumos atkārtotu termiņuzturēšanās atļauju uz ārzemniekam izsniegtās uzturēšanās atļaujas derīguma termiņu ir tiesības pieprasīt ārzemnieka vai viņa laulātā pilngadīgajam bērnam, ja bērns viņam izsniegtās pirmreizējās uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas laikā ir bijis nepilngadīgs.

(3) Ārzemniekam, kuram saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 10. punktā minēto iemeslu ir vai ir bijusi izsniegta termiņuzturēšanās atļauja, ir tiesības to pieprasīt atkārtoti, ja joprojām pastāv tās izsniegšanai nepieciešamie nosacījumi. Ja ārzemnieks saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 10. punktā minēto iemeslu Latvijas Republikā uzturējies vismaz piecus gadus un atkārtoti pieprasa termiņuzturēšanās atļauju, viņš, saņemot termiņuzturēšanās atļauju, samaksā vienā maksājumā valsts budžetā 2000 *euro*, izņemot gadījumu, kad atkārtotu termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 10. punktā minēto iemeslu pieprasa vēlāk nekā 90 dienu laikā pēc iepriekšējās termiņuzturēšanās atļaujas derīguma termiņa beigām vai mainās investīciju objekts. Šādos gadījumos piemēro šā likuma 27. panta nosacījumus, kas attiecas uz pirmreizējas termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanu.

30. pants. Ārzemnieka veikto maksājumu šā likuma 27. panta pirmās daļas 10. vai 36. punktā, kā arī šā likuma 29. panta trešajā daļā noteiktajos gadījumos ieskaita valsts pamatbudžeta programmai "Ekonomikas attīstības programma" atvērtajā valsts pamatbudžeta izdevumu kontā Valsts kasē un uzskaita kā iestādes citus pašu ieņēmumus. Maksājums ir vienreizējs, kā arī netiek atmaksāts, izņemot Ministru kabineta noteikumos minētos gadījumus. Ministru kabinets nosaka gadījumus, kad maksājumu atmaksā. Šo līdzekļu izmantošanas mērķus nosaka gadskārtējā valsts budžeta likumā, bet līdzekļu izmantošanas kārtību nosaka Ministru kabinets. Attiecīgo valsts budžeta programmu administrē Ekonomikas ministrija.

31. pants. (1) Pastāvīgās uzturēšanās atļauju šajā likumā noteiktajā kārtībā ir tiesības pieprasīt Latvijas Republikā dzīvojošam ārzemniekam, kas piecus gadus pirms pastāvīgās uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas nepārtraukti uzturējies Latvijas Republikā kā Latvijas pilsonis vai Latvijas nepilsonis, vai ar uzturēšanās atļauju, ja vienlaikus ir spēkā šādi nosacījumi:

1) viņam ir pietiekams iztikas līdzekļu nodrošinājums, lai uzturētu sevi un apgādībā esošos ģimenes locekļus;

2) viņš ir apguvis valsts valodu vismaz pamata līmeņa otrajā pakāpē (A2);

3) uzturoties Latvijas Republikā ar uzturēšanās atļauju, viņš ir apguvis Latvijas kultūras un vēstures kursu.

(2) Ārzemnieks, kam pēdējo piecu gadu laikā pastāvīgās uzturēšanās atļauja anulēta saskaņā ar šā likuma 37. panta pirmās daļas 2., 3. vai 5. punktu, ir tiesīgs pieprasīt pastāvīgās uzturēšanās atļauju atkārtoti, ja ir uzturējies Latvijas Republikā ar termiņuzturēšanās atļauju divus gadus tieši pirms pastāvīgās uzturēšanās atļaujas pieprasījuma iesniegšanas.

(3) Uzturēšanās Latvijas Republikā atzīstama par nepārtrauktu, ja šā panta pirmajā daļā norādītajā laikā prombūtne no Latvijas Republikas nav bijusi ilgāka par sešiem secīgiem mēnešiem vai kopā nepārsniedz 10 mēnešus. Prombūtne uzskatāma par attaisnojamu, ja tās iemesls ir bijis no personas neatkarīgi apstākļi (piemēram, personas slimība, nepārvaramas varas iestāšanās). Eiropas Savienības zilās kartes turētājam prombūtne uzskatāma par attaisnojamu, ja prombūtne no Eiropas Savienības nav bijusi ilgāka par 24 secīgiem mēnešiem vai kopā nepārsniedz 18 mēnešus.

(4) Nepārtrauktas uzturēšanās laikā ieskaita:

1) akreditētas izglītības iestādes izglītojamā mācību laiku vai pilna laika studijas Latvijas Republikā, bet ne vairāk kā pusi no šā laika;

2) laiku līdz trim gadiem, kad ārzemnieks kā pētnieks, students, starptautiskās aizsardzības saņēmējs, augsti kvalificēts darbinieks vai Eiropas Savienības zilās kartes turētājs vai viņa ģimenes loceklis uzturējies citā Eiropas Savienības dalībvalstī tieši pirms Eiropas Savienības zilās kartes iegūšanas Latvijas Republikā, ar kuru viņš Latvijas Republikā uzturējies vismaz divus gadus. Ja ārzemnieks citā Eiropas Savienības dalībvalstī uzturējies kā students, nepārtrauktas uzturēšanās laikā ieskaita ne vairāk kā pusi no šā laika;

3) laiku, kuru ārzemnieks, kas pirms pastāvīgās uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas bijis Latvijas pilsonis vai Latvijas nepilsonis, uzturējies citā Eiropas Savienības dalībvalstī, ja tas nav bijis ilgāks par pieciem gadiem;

4) pusi laika, kuru aprēķina no dienas, kad iesniegts iesniegums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu, līdz dienai, kad, pamatojoties uz piešķirtu starptautisko aizsardzību Latvijas Republikā, izsniegta uzturēšanās atļauja Latvijas Republikā, vai visu iepriekš minēto laiku, ja tas pārsniedz 18 mēnešus. Šo laikposmu neieskaita nepārtrauktas uzturēšanās laikā, ja starptautiskā aizsardzība ir atcelta vai izbeigta.

(5) Nepārtrauktas uzturēšanās laikā neieskaita laiku, kad ārzemnieks uzturējies Latvijas Republikā ar vīzu vai bez vīzas atbilstoši kārtībai, kāda noteikta Latvijas Republikai saistošos starptautiskajos līgumos vai Eiropas Savienības tiesību aktos, laiku, kad viņš uzturēšanās atļauju saņēmis īslaicīgi (piemēram, kā sezonas darba ņēmējs, darbinieks, kuru amatā iecēlis pakalpojumu sniedzējs, lai nodrošinātu starptautisko pakalpojumu sniegšanu, vai kā starptautisko pakalpojumu sniedzējs), kā arī laiku, kad ārzemnieks atradies brīvības atņemšanas iestādē.

(6) Pastāvīgās uzturēšanās atļaujas iegūšanai nepieciešamās valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību, atvieglojumus valsts valodas prasmes pārbaudes kārtošanā, kā arī to personu kategorijas, kuras ilgstošu vai nenovēršamu veselības traucējumu dēļ atbrīvojamas no valsts valodas prasmes pārbaudes, un to personu iegūto valsts valodas prasmi apliecinošo dokumentu atzīšanas kārtību, kuras iepriekš kārtojušas nepieciešamā apjoma valsts valodas prasmes pārbaudi, nosaka Ministru kabinets.

(7) Ārzemnieks par pastāvīgās uzturēšanās atļaujas iegūšanai nepieciešamās valsts valodas prasmes pārbaudi maksā valsts nodevu Ministru kabineta noteiktajā apmērā un kārtībā.

(8) Ārzemnieks, kurš pirms citas valsts pilsonības iegūšanas ir bijis Latvijas pilsonis vai Latvijas nepilsonis, pastāvīgās uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamos dokumentus iesniedz ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc lēmuma par Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa statusa zaudēšanu spēkā stāšanās.

32. pants. (1) Dokumentus uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai ārzemnieks var iesniegt:

1) pārstāvniecībā, kas neatrodas Šengenas līguma dalībvalstī;

2) pārstāvniecībā, kas atrodas Šengenas līguma dalībvalstī, ja ārzemniekam šajā valstī ir derīga uzturēšanās atļauja;

3) Pārvaldē, ja ārzemnieks likumīgi uzturas Latvijas Republikā vai ir bērns, kurš dzimis Latvijas Republikas teritorijā. Šajā punktā noteiktais neattiecas uz ārzemnieku, kuram izdots izbraukšanas rīkojums un noteikts termiņš labprātīgai izceļošanai no Latvijas Republikas;

4) Pārvaldē, ja ārzemnieks uzturas ārpus Latvijas Republikas un dokumentus iesniedz elektroniski, parakstītus ar drošu elektronisko parakstu;

5) ārpakalpojuma sniedzējam, ar kuru noslēgts deleģēšanas līgums;

6) pārstāvniecībā, ja saistībā ar studijām izsniegtā termiņuzturēšanās atļauja anulēta atbilstoši šā likuma 36. panta pirmās daļas 7. punktam un tiek pieprasīta atkārtota termiņuzturēšanās atļauja studiju nolūkā. Šis nosacījums neattiecas uz ārzemnieku, kurš studijas pārtraucis pēc savas iniciatīvas.

(2) Pārvalde ir tiesīga deleģēt uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu pieņemšanu un ārzemnieku iesniegto dokumentu īstuma pārbaudi ārpakalpojumu sniedzējam, slēdzot deleģēšanas līgumu. Ārpakalpojumu sniedzējs ārzemniekam ir tiesīgs noteikt samērīgu samaksu par sniegtajiem pakalpojumiem.

(3) Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona atļauj uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamos dokumentus iesniegt Pārvaldē, ja tas atbilst starptautiskajām tiesību normām, Latvijas valsts interesēm vai ir saistīts ar humāniem apsvērumiem vai būtiskiem personīgiem iemesliem.

(4) Ja komersanta ietvaros pārcelta darbinieka nosūtīšana saistīta ar nodarbinātību vairākās Eiropas Savienības dalībvalstīs un pirmā Eiropas Savienības dalībvalsts, uz kuru ārzemnieks nosūtīts, ir Latvijas Republika un Latvijas Republikā paredzētais uzturēšanās laiks nav īsāks par kādā citā Eiropas Savienības dalībvalstī paredzēto uzturēšanās laiku vai Latvijas Republikā paredzētais uzturēšanās laiks pārsniedz citās Eiropas Savienības dalībvalstīs paredzēto uzturēšanās laiku, viņš dokumentus termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai iesniedz saskaņā ar šā panta pirmajā daļā noteikto.

33. pants. (1) Pārvalde pēc visu uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai vai reģistrēšanai nepieciešamo dokumentu pieņemšanas tos izskata un atbildi sniedz:

1) par termiņuzturēšanās atļauju — 30 dienu laikā;

2) par Eiropas Savienības zilās kartes pieprasīšanu vai termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanu Eiropas Savienības zilās kartes turētāja ģimenes loceklim — 10 darbdienu laikā. Ja objektīvu iemeslu dēļ šo termiņu nav iespējams ievērot, to var pagarināt uz laiku, kas nav ilgāks par trim mēnešiem no dokumentu pieņemšanas dienas vai kas nav ilgāks par 30 dienām no dokumentu pieņemšanas dienas gadījumos, kad Eiropas Savienības zilās kartes pieprasījums iesniegts pēc vismaz 12 mēnešu uzturēšanās citā Eiropas Savienības dalībvalstī kā Eiropas Savienības zilās kartes turētājam vai viņa ģimenes loceklim. Gadījumā, kad ārzemnieks iesniedzis dokumentus atkārtotas Eiropas Savienības zilās kartes pieprasīšanai un pastāv pamats atteikumam darba devēja pārkāpumu dēļ, dokumentu izskatīšanas termiņu, dodot iespēju Eiropas Savienības zilās kartes pieprasītājam meklēt jaunu darbavietu, pagarina uz laiku līdz trim mēnešiem, ja ārzemnieks uzturējies Latvijas Republikā ar Eiropas Savienības zilo karti mazāk nekā divus gadus, vai uz laiku līdz sešiem mēnešiem, ja ārzemnieks uzturējies Latvijas Republikā ar Eiropas Savienības zilo karti vismaz divus gadus;

3) par pastāvīgās uzturēšanās atļauju — 30 dienu laikā;

4) par uzturēšanās atļaujas reģistrēšanu — 30 dienu laikā.

(2) Iekšlietu ministrs pēc visu uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu pieņemšanas tos izskata un atbildi sniedz 60 dienu laikā.

(3) Ja Pārvalde ārzemnieka iesniegtajos dokumentos uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai konstatē trūkumus, tā nosaka 14 dienu termiņu trūkumu novēršanai, rakstveidā informējot ārzemnieku. Pēc ārzemnieka vai viņa uzaicinātāja lūguma trūkumu novēršanai noteikto termiņu var pagarināt. Ja Pārvaldes norādītie trūkumi noteiktajā termiņā netiek novērsti vai Pārvalde konstatē, ka dokumenti uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nav iesniegti šā likuma 31. panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā, Pārvalde atsaka uzturēšanās atļaujas izsniegšanu vai reģistrēšanu.

(4) Ja objektīvu iemeslu dēļ šā panta pirmajā daļā noteikto termiņu nav iespējams ievērot, Pārvalde to var pagarināt uz laiku, kas nav ilgāks par četriem mēnešiem no visu uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai vai reģistrēšanai iesniegto dokumentu saņemšanas dienas. Ja lēmuma pieņemšanas termiņš ir pagarināts un Pārvalde saņēmusi lēmuma pieņemšanai nepieciešamo papildu informāciju no ārzemnieka, trešajām personām vai citām valsts pārvaldes

iestādēm, lēmumu pieņem termiņā, kurš informācijas saņemšanas brīdī ir īsāks, — termiņā, saskaņā ar kuru ārzemnieks iesniedzis uzturēšanās atļaujas pieteikumu, vai saskaņā ar šo daļu noteiktajā termiņā.

(5) Šā panta ceturtajā daļā noteiktais termiņš nav pagarināms.

(6) Uzturēšanās atļauju Pārvalde sagatavo 10 darbdienu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par uzturēšanās tiesību piešķiršanu un ārzemnieks veicis Personu apliecinošu dokumentu likumā noteiktās darbības. Pēc ārzemnieka pieprasījuma uzturēšanās atļauju sagatavo divu darbdienu laikā.

(7) Ja Pārvalde pieņēmusi ārzemnieka iesniegtos dokumentus uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai vai reģistrēšanai, viņam ir tiesības uzturēties Latvijas Republikā līdz lēmuma par uzturēšanās atļauju spēkā stāšanās dienai vai — gadījumā, kad pieņemts lēmums par uzturēšanās atļaujas izsniegšanu, — līdz uzturēšanās tiesības apliecinoša dokumenta saņemšanas dienai. Šajā laikposmā ārzemnieks var turpināt īstenot tiesības uz nodarbinātību, ja tādas bijušas piešķirtas.

34. pants. (1) Termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanu atsaka, ja:

1) ārzemnieks vai viņa uzaicinātājs nav iesniedzis visus Ministru kabineta noteikumos norādītos uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai nepieciešamos dokumentus vai nav sniedzis pieprasītos papildu paskaidrojumus vai dokumentus, kas saistīti ar uzturēšanās atļaujas saņemšanu;

2) ārzemnieks vai viņa uzaicinātājs ir sniedzis nepatiesas ziņas vai iesniegtie dokumenti ir iegūti prettiesiski, tie ir bojāti, viltoti, tajos ir izdarītas sākotnējā satura izmaiņas vai tiesību aktos neparedzētas atzīmes;

3) ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieka patiesais uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas mērķis neatbilst iesniegtajos dokumentos norādītajam mērķim;

4) ārzemniekam nav vai pēdējā gada laikā, ja viņš pirms termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanas uzturējies Latvijas Republikā ar vīzu vai uzturēšanās atļauju, nav bijuši pietiekami finanšu līdzekļi atbilstoši Ministru kabineta noteikumos ārzemniekam iztikai noteiktajam finanšu līdzekļu apmēram;

5) ārzemniekam ir veselības traucējums vai slimība, kas apdraud sabiedrības drošību un tās locekļu veselību, vai ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieks varētu radīt draudus sabiedrības veselībai. Veselības traucējumus un slimības, kuru dēļ ārzemniekam atsaka termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanu, nosaka Ministru kabinets. Ja ārzemniekam minētais veselības traucējums vai slimība radusies iepriekšējās termiņuzturēšanās atļaujas derīguma termiņa laikā un viņš vēlas saņemt jaunu uzturēšanās atļauju, papildus nepieciešamajiem dokumentiem iesniedzama medicīnas iestādes izziņa, kas apliecina, ka ārzemnieks veicis nepieciešamos pasākumus attiecīgās slimības ārstēšanai;

6) ar tiesas spriedumu vai prokurora priekšrakstu par sodu konstatēts, ka ārzemnieks palīdzējis citam ārzemniekam nelikumīgi ieceļot Latvijas Republikā vai citas Šengenas līguma dalībvalsts teritorijā;

7) ārzemnieks ir iekļauts sarakstā vai konstatēts, ka viņam ir noteikts ieceļošanas aizliegums Šengenas teritorijā;

8) ārzemnieks likumā noteiktajā kārtībā ir atzīts par vainīgu tāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanā Latvijas Republikā vai ārpus tās, par ko Latvijas Republikas likumā paredzēts krimināls ods. Šo nosacījumu nepiemēro, ja ārzemniekam ir piešķirts bezvalstnieka statuss Latvijas Republikā, viņa uzturēšanās Latvijas Republikā atbilst Latvijas valsts interesēm, ir saistīta ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 30. punktā noteikto vai tas ir pretrunā ar Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām, vai arī sodāmība ir dzēsta vai noņemta Krimināllikumā noteiktajā kārtībā, bet attiecībā uz ārvalstīs izdarītiem noziedzīgajiem nodarījumiem pagājis ne mazāk kā gads pēc soda izciešanas, savukārt brīvības atņemšanas soda piemērošanas gadījumā — pagājuši ne mazāk kā pieci gadi pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas;

9) atkārtotas termiņuzturēšanās atļaujas pieteikumu izskatot, konstatēts, ka ārzemnieks ir administratīvi sodīts par militārās agresijas un kara noziegumus slavinošu simbolu vai totalitāro režīmu simbolu izmantošanu publiskā vietā vai likumā noteiktajā kārtībā atzīts par vainīgu tāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanā Latvijas Republikā vai ārpus tās, par ko Latvijas Republikas likumā paredzēts krimināls ods — brīvības atņemšana uz laiku, kas ir ilgāks par trim gadiem, — vai kas atzīstams par tīšu noziedzīgu nodarījumu. Šo nosacījumu nepiemēro, ja ārzemniekam ir piešķirts bezvalstnieka statuss Latvijas Republikā, viņa uzturēšanās Latvijas Republikā atbilst Latvijas valsts interesēm vai tas ir pretrunā ar Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām, vai arī sodāmība ir dzēsta vai noņemta likumā noteiktajā kārtībā, bet attiecībā uz ārvalstīs izdarītiem noziedzīgajiem nodarījumiem (pārkāpumiem) pagājis ne mazāk kā gads pēc soda izciešanas

(izpildes), savukārt brīvības atņemšanas soda piemērošanas gadījumā — pagājuši ne mazāk kā pieci gadi pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas;

10) uzaicinātājs zaudējis tiesības uzturēties Latvijas Republikā;

11) ārzemnieks iestājies ārvalsts militārajā dienestā;

12) ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieks noslēdzis fiktīvu laulību, lai saņemtu uzturēšanās atļauju Latvijas Republikā;

13) ir pamats uzskatīt, ka nodibinātā adopcija ir fiktīva un dibināta, lai ārzemnieks varētu saņemt uzturēšanās atļauju Latvijas Republikā;

14) uzaicinātājs rakstveidā atsauc izsaukumu;

15) uzaicinātājs ir miris vai nespēj izpildīt šā likuma 15. pantā noteiktās prasības;

16) kompetenta valsts iestāde sniegusi atzinumu, kas ir par pamatu tam, lai ārzemniekam aizliegtu ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā;

17) ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieks rada nelegālās imigrācijas risku;

18) uzaicinātājs atrodas pirmstiesas izmeklēšanas vai brīvības atņemšanas iestādē, izņemot gadījumu, kad uzturēšanās atļauju pieprasa uzaicinātāja laulātais un viņu ģimenē ir kopīgs nepilngadīgs bērns;

19) uzturēšanās atļauja pieprasīta saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 1., 2., 4. vai 5. punktu, bet uzaicinātājs ilgāk par sešiem mēnešiem gada laikā uzturas ārpus Latvijas Republikas, izņemot gadījumu, kad uzaicinātājs ir jūrnieks vai pilda militāro dienestu Latvijas Republikas Nacionālajos bruņotajos spēkos vai civildienestu ārpus Latvijas Republikas, vai uzturēšanās atļauju pieprasa Latvijas pilsoņa, Latvijas nepilsoņa vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmuša ārzemnieka laulātais un viņu ģimenē ir kopīgs bērns;

20) uzturēšanās atļauja pieprasīta saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 9. punktu, bet komercsabiedrība vai ārvalstu komersanta filiāle pēdējā gada laikā nav veikusi nodokļu maksājumus šā likuma 27. panta pirmās daļas 9. punktā noteiktajā apmērā. Šo nosacījumu piemēro arī gadījumā, kad termiņuzturēšanās atļauju pieprasa saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 12. punktu un ārzemnieks komersantā, kas ir viņa darba devējs, vienlaikus ir vai pēdējā gada laikā ir bijis komercreģistrā reģistrēts valdes vai padomes loceklis, prokūrists, administrators, likvidators vai personālsabiedrības biedrs, kam ir tiesības pārstāvēt personālsabiedrību, vai persona, kura pilnvarota pārstāvēt komersantu (ārvalsts komersantu) darbībās, kas saistītas ar filiāli;

21) ārzemnieks pieprasa uzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 17. punktu, bet ārvalsts komersanta pārstāvniecība, kas darbojas Latvijas Republikā, pēdējā gada laikā nav veikusi aktīvu darbību, veicinot Latvijas Republikas tautsaimniecības attīstību;

22) ārzemnieks ir iesniedzis dokumentus Eiropas Savienības zilās kartes pieprasīšanai un:

a) ir ieguvis pagaidu aizsardzību Latvijas Republikā vai ir pieprasījis starptautisko aizsardzību Latvijas Republikā, un galīgais lēmums nav pieņemts,

b) viņam ir kādā citā Eiropas Savienības dalībvalstī piešķirts Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statuss,

c) ir pētnieks, kas piedalās pētniecības projektā,

d) viņa uzturēšanās mērķis ir saistīts ar komersanta ietvaros pārcelta darbinieka pienākumu veikšanu,

e) ieceļo saskaņā ar starptautisku nolīgumu, kurš regulē ārzemnieku atvieglotu ieceļošanu un uzturēšanos saistībā ar tirdzniecību un ieguldījumiem,

f) viņa izraidīšana no valsts ir apturēta,

g) viņš uzturas Latvijas Republikā kā pakalpojumu sniedzējs,

h) viņam saskaņā ar nolīgumiem starp Eiropas Savienību un dalībvalstīm, no vienas puses, un trešajām valstīm, no otras puses, kā minēto trešo valstu valstspiederīgajam ir Savienības pilsonim līdzvērtīgas brīvas pārvietošanās tiesības;

23) ārzemnieks pēdējā gada laikā bijis nodarbināts, bet viņam nebija tiesību uz nodarbinātību vai viņš pārkāpis lēmuma par nodarbinātības tiesību piešķiršanu nosacījumus, vai bijis nelikumīgi nodarbināts citā Šengenas līguma dalībvalstī;

24) konstatēts, ka uzturēšanās atļaujas izsniegšana neatbilst šā likuma 27. pantā minētajiem nosacījumiem;

25) juridiskā persona, kas uzaicina komersanta ietvaros pārceltu darbinieku, ir izveidota, lai vienkāršotu ārzemnieku ieceļošanu Latvijas Republikā;

26) ārzemnieks pieprasījis vai saņēmis termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 9., 10. vai 13. punktu un attiecīgajai kapitālsabiedrībai ir reģistrēts nodokļu jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteikto nodokļu parāds, kas lielāks par 150 *euro*. Šo nosacījumu nepiemēro, ja minētais apstāklis nav konstatēts, veicot nodokļu samaksas pārbaudi vai apstiprinot izsaukumu, vai saņemts nodokļu administrācijas apstiprinājums tam, ka attiecīgo maksājumu termiņi ir pagarināti (atlikti, sadalīti) nodokļu jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un maksājumi tiek veikti saskaņā ar nodokļu administrācijas lēmumu (samaksas grafiku), vai tam, ka pārbaudes veikšanas dienā lēmums, ar kuru ir noteikts nodokļu parāds, nav stājies spēkā vai ir apturēts;

27) ārzemnieks pieprasa termiņuzturēšanās atļauju kā studējošais, bet, studējot Latvijas Republikā, nav sasniedzis pietiekamu progresu studijās, uz ko norāda viens vai vairāki no šādiem gadījumiem, ja tam par pamatu nav no ārzemnieka neatkarīgi apstākļi:

a) pēdējo piecu gadu laikā pirms uzturēšanās atļaujas pieteikuma iesniegšanas vismaz divas reizes bijis atskaitīts no studiju programmas nesekmības vai studiju līgumā iekļauto nosacījumu neizpildes dēļ,

b) pēdējo piecu gadu laikā pirms uzturēšanās atļaujas pieteikuma iesniegšanas vismaz divas reizes uzsācis studijas studiju programmā un tās pārtraucis pirms studiju programmas sekmīgas pabeigšanas,

c) studijas vienā studiju programmā vairāk nekā par vienu gadu pārsniedz studiju līgumā noteikto studiju laiku, ja tas nav ilgāks par četriem gadiem, vai vairāk nekā par pusotru gadu pārsniedz studiju līgumā noteikto studiju laiku, ja tas ir ilgāks par četriem gadiem;

28) ārzemnieks ir saņēmis termiņuzturēšanās atļauju Latvijas Republikā kā nodarbinātais, pieprasa uzturēšanās atļauju pie tā paša darba devēja, bet pēdējo 12 mēnešu laikā vairāk nekā vienu mēnesi atradies atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas. Šo nosacījumu nepiemēro, ja atvaļinājums piešķirts no ārzemnieka neatkarīgu iemeslu dēļ;

29) ārzemnieks, kurš ir noslēdzis poligāmu laulību, pieprasa termiņuzturēšanās atļauju pie laulātā, pie kura uz šīs laulības pamata uzturēšanās atļauja pieprasīta vai izsniegta citam laulātajam;

30) kompetentas valsts iestādes konstatējušas, ka ārzemnieks ir publiski slavinājis, noliedzis vai attaisnojis genocīdu, noziegumu pret cilvēci, noziegumu pret mieru, kara noziegumu, ir sniedzis būtisku finansiālu, materiālu, propagandisku, tehnoloģisku vai cita veida atbalstu personām vai valstīm, kas grauj vai apdraud demokrātisku valstu teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību vai konstitucionālo iekārtu, vai arī ārzemnieks pats ir veicis šādu darbību vai ir citādi rīkojies pretēji valsts drošības vai sabiedriskās kārtības un drošības interesēm.

(2) Ārzemniekam, kuram izsniegta Eiropas Savienības zilā karte un kurš pieprasa šo dokumentu atkārtoti, uzturēšanās atļaujas izsniegšanu, ja vien nepastāv citi šā panta pirmajā daļā minētie apstākļi, neatsaka gadījumā, kad:

1) darba līguma vai pietiekamu finanšu līdzekļu neesība saistīta ar invaliditāti, darba nespēju vai bērna kopšanas atvaļinājumu un tā nav ilgāka par 12 mēnešiem;

2) ārzemnieks uzturējies Latvijas Republikā ar Eiropas Savienības zilo karti mazāk nekā divus gadus, un kopējais bezdarba periods nepārsniedz trīs mēnešus, vai ārzemnieks uzturējies Latvijas Republikā ar Eiropas Savienības zilo karti vismaz divus gadus, un kopējais bezdarba periods nepārsniedz sešus mēnešus.

(3) Ja ārzemniekam, kurš Latvijas Republikā pieprasa termiņuzturēšanās atļauju vai uzturas saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmo daļu, termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšana atteikta, termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanu atsaka arī šā likuma 27. panta trešajā daļā minētajiem ārzemnieka ģimenes locekļiem.

(4) Ārzemniekam, kurš Latvijas Republikā pieprasa termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 10. vai 36. punktu, gadījumā, kad uz viņu ir attiecināmi saskaņā ar šā likuma 28. pantu pieņemtajos Ministru kabineta noteikumos paredzētie ierobežojumi, termiņuzturēšanās atļauju neizsniedz.

35. pants. Pastāvīgās uzturēšanās atļaujas izsniegšanu atsaka, ja:

1) ārzemnieks neatbilst kādam no šā likuma 31. pantā minētajiem nosacījumiem;

2) ārzemnieks nav iesniedzis visus nepieciešamos dokumentus un Pārvalde attiecīgo informāciju nevar iegūt pati;

3) ārzemnieks sniedzis nepatiesas ziņas vai iesniegtie dokumenti ir iegūti prettiesiski, tie ir bojāti, viltoti, tajos ir izdarītas sākotnējā satura izmaiņas vai tiesību aktos neparedzētas atzīmes;

4) kompetentā valsts iestāde ir sniegusi atzinumu, kas ir par pamatu tam, lai ārzemniekam aizliegtu ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā;

5) ārzemnieks ir saņēmis uzturēšanās atļauju Latvijas Republikā uz mācību vai studiju laiku akreditētā izglītības iestādē vai saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 24. punktā noteikto;

6) ārzemnieks ir pieprasījis starptautisko aizsardzību Latvijas Republikā un attiecībā uz iesniegumu vēl nav pieņemts galīgais lēmums. Šo nosacījumu nepiemēro, ja ārzemnieks atbilst šā likuma 31. pantā noteiktajam;

7) ārzemnieks ir pieprasījis pagaidu aizsardzību Latvijas Republikā vai viņam ir piešķirta pagaidu aizsardzība Latvijas Republikā;

8) ārzemnieks nav ievērojis šā likuma 31. panta astotajā daļā minēto termiņu, izņemot gadījumu, kad ārzemnieks var pierādīt, ka termiņš nokavēts attaisnojoša iemesla dēļ;

9) kompetentas valsts iestādes konstatējušas, ka ārzemnieks ir publiski slavinājis, noliedzis vai attaisnojis genocīdu, noziegumu pret cilvēci, noziegumu pret mieru, kara noziegumu, ir sniedzis būtisku finansiālu, materiālu, propagandisku, tehnoloģisku vai cita veida atbalstu personām vai valstīm, kas grauj vai apdraud demokrātisku valstu teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību vai konstitucionālo iekārtu, vai arī ārzemnieks pats ir veicis šādu darbību vai ir citādi rīkojies pretēji valsts drošības vai sabiedriskās kārtības un drošības interesēm.

36. pants. (1) Termiņuzturēšanās atļauju anulē, ja:

1) ārzemnieks vai viņa uzaicinātājs sniedzis nepatiesas ziņas vai iesniegtie dokumenti ir iegūti prettiesiski, tie ir bojāti, viltoti, tajos ir izdarītas sākotnējā satura izmaiņas vai tiesību aktos neparedzētas atzīmes;

2) ārzemniekam nav nepieciešamo finanšu līdzekļu, lai uzturētos Latvijas Republikā;

3) ārzemnieks ir iekļauts sarakstā vai konstatēts, ka viņam ir noteikts ieceļošanas aizliegums Šengenas teritorijā;

4) ārzemnieks ir administratīvi sodīts par militārās agresijas un kara noziegumus slavinošu simbolu vai totalitāro režīmu simbolu izmantošanu publiskā vietā vai likumā noteiktajā kārtībā atzīts par vainīgu tāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanā Latvijas Republikā vai ārpus tās, par ko Latvijas Republikas likumā paredzēts krimināls sods — brīvības atņemšana uz laiku, kas ir ilgāks par trim gadiem, — vai kas atzīstams par tīšu noziedzīgu nodarījumu. Šo nosacījumu nepiemēro, ja ārzemniekam ir piešķirts bezvalstnieka statuss Latvijas Republikā, viņa uzturēšanās Latvijas Republikā atbilst Latvijas valsts interesēm vai tas ir pretrunā ar Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām, vai arī sodāmība ir dzēsta vai noņemta Krimināllikumā noteiktajā kārtībā, bet attiecībā uz ārvalstīs izdarītiem noziedzīgajiem nodarījumiem (pārkāpumiem) pagājis ne mazāk kā gads pēc soda izciešanas (izpildes), savukārt brīvības atņemšanas soda piemērošanas gadījumā — pagājuši ne mazāk kā pieci gadi pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas;

5) ārzemnieks iestājies ārvalsts militārajā dienestā;

6) ārzemnieks nav izpildījis lēmumā par uzturēšanās atļaujas izsniegšanu norādītos nosacījumus;

7) vairs nepastāv vai ir mainījušies šā likuma 27. pantā minētie apstākļi vai nosacījumi, atbilstoši kuriem ārzemnieks saņēmis termiņuzturēšanās atļauju;

8) saņemts ārzemnieka iesniegums ar lūgumu anulēt uzturēšanās atļauju vai ārzemnieks izceļojis uz pastāvīgu dzīvi citā valstī;

9) ar tiesas spriedumu vai prokurora priekšrakstu par sodu konstatēts, ka ārzemnieks palīdzējis citam ārzemniekam nelikumīgi ieceļot Latvijas Republikā;

10) uzturēšanās atļauja izsniegta saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 1., 2., 4. vai 5. punktu un uzaicinātājs ilgāk par sešiem mēnešiem gada laikā uzturas ārpus Latvijas Republikas, izņemot gadījumu, kad uzaicinātājs ir jūrnieks vai pilda militāro dienestu Latvijas Republikas Nacionālajos bruņotajos spēkos vai civildienestu ārpus Latvijas Republikas, vai uzturēšanās atļauja izsniegta uzaicinātāja laulātajam un viņu ģimenē ir kopīgs bērns;

11) procesa virzītājs rakstveidā informē iestādi, kura izsniegusi termiņuzturēšanās atļauju, ka ārzemniekam, kā arī viņa pavadībā esošam nepilngadīgam bērnam, kurš uzturējies Latvijas Republikā saskaņā ar šā likuma 27. panta piekto daļu, vairs nav nepieciešams uzturēties Latvijas Republikā cilvēktirdzniecības upura statusā;

12) kompetentā valsts iestāde sniegusi atzinumu, kas ir par pamatu tam, lai aizliegtu ārzemniekam uzturēties Latvijas Republikā vai citas Šengenas līguma dalībvalsts teritorijā;

13) ārzemnieks saņēmis uzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 9. punktu, bet komercsabiedrība vai ārvalstu komersanta filiāle, kurā viņš nodarbināts, pēdējā gada laikā nav veikusi nodokļu maksājumus šā likuma 27. panta pirmās daļas 9. punktā noteiktajā apmērā. Šo nosacījumu piemēro arī gadījumā, kad termiņuzturēšanās atļauja izsniegta saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 12. punktu, bet ārzemnieks komersantā, kas ir viņa darba devējs, vienlaikus ir vai pēdējā gada laikā ir bijis komercreģistrā reģistrēts valdes vai padomes loceklis, prokūrists, administrators, likvidators vai personālsabiedrības biedrs, kam ir tiesības pārstāvēt personālsabiedrību, vai persona, kura pilnvarota pārstāvēt komersantu (ārvalsts komersantu) darbībās, kuras saistītas ar filiāli;

14) ārzemnieks saņēmis uzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 17. punktu, bet ārvalsts komersanta pārstāvniecība, kura darbojas Latvijas Republikā un kurā ārzemnieks nodarbināts, pēdējā gada laikā nav veikusi aktīvu darbību, veicinot Latvijas Republikas tautsaimniecības attīstību;

15) ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieka patiesais uzturēšanās atļaujas pieprasīšanas mērķis neatbilst iesniegtajos dokumentos norādītajam mērķim;

16) ārzemnieks pēdējā gada laikā ir bijis nodarbināts, bet viņam nebija tiesību uz nodarbinātību vai viņš ir pārkāpis lēmuma par nodarbinātības tiesību piešķiršanu nosacījumus, vai ir bijis nelikumīgi nodarbināts citā Šengenas līguma dalībvalstī;

17) ārzemnieks saņēmis termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 9. vai 10. punktu, bet attiecīgajai kapitālsabiedrībai ir reģistrēts nodokļu jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteikto nodokļu parāds, kas lielāks par 150 *euro*. Šo nosacījumu nepiemēro, ja saņemts nodokļu administrācijas apstiprinājums, ka attiecīgo maksājumu termiņi ir pagarināti (atlikti, sadalīti) nodokļu jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un maksājumi tiek veikti saskaņā ar nodokļu administrācijas lēmumu (samaksas grafiku), vai par to, ka pārbaudes veikšanas dienā lēmums, ar kuru noteikts nodokļu parāds, nav stājies spēkā vai ir apturēts;

18) ārzemnieks, kurš saņēmis termiņuzturēšanās atļauju kā Latvijas Republikā studējošais, nav sasniedzis pietiekamu progresu studijās, studijām vienā studiju programmā vairāk nekā par vienu gadu pārsniedzot studiju līgumā noteikto studiju laiku gadījumā, kad tas nav ilgāks par četriem gadiem, vai vairāk nekā par pusotru gadu pārsniedzot studiju līgumā noteikto studiju laiku gadījumā, kad tas ir ilgāks par četriem gadiem, ja tam par pamatu nav no ārzemnieka neatkarīgi apstākļi;

19) ārzemnieks saņēmis termiņuzturēšanās atļauju kā nodarbinātais un pēdējo 12 mēnešu laikā vairāk nekā vienu mēnesi atradies atvaļinājumā bez darba samaksas saglabāšanas;

20) ārzemnieks kļuvis par Latvijas pilsoni;

21) kompetentas valsts iestādes konstatējušas, ka ārzemnieks ir publiski slavinājis, noliedzis vai attaisnojis genocīdu, noziegumu pret cilvēci, noziegumu pret mieru, kara noziegumu, ir sniedzis būtisku finansiālu, materiālu, propagandisku, tehnoloģisku vai cita veida atbalstu personām vai valstīm, kas grauj vai apdraud demokrātisku valstu teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību vai konstitucionālo iekārtu, vai arī ārzemnieks pats ir veicis šādu darbību vai ir citādi rīkojies pretēji valsts drošības vai sabiedriskās kārtības un drošības interesēm;

22) pēc kompetentu valsts iestāžu veikta izvērtējuma konstatēts, ka ārzemnieks apdraud sabiedrisko kārtību un drošību, tostarp sistemātiski (trīs vai vairāk reižu 12 mēnešu periodā) izdarot administratīvos pārkāpumus pārvaldes, sabiedriskās kārtības, ceļu satiksmes vai bērnu tiesību aizsardzības jomā.

(2) Ja ārzemniekam anulē uzturēšanās atļauju, termiņuzturēšanās atļauju anulē arī viņa nepilngadīgajiem bērniem, izņemot gadījumu, kad bērna otrs vecāks ir Latvijas pilsonis, Latvijas nepilsonis vai ārzemnieks, kurš saņēmis pastāvīgās uzturēšanās atļauju Latvijas Republikā, vai bērns termiņuzturēšanās atļauju saņēmis neatkarīgi no vecāka, kuram anulē termiņuzturēšanās atļauju, vai bērns ir nodots ārpusģimenes aprūpē. Termiņuzturēšanās atļauju anulē arī aizbildnībā vai aizgādnībā esošai personai, kura saņēmusi atļauju uzturēties Latvijas Republikā pie minētā ārzemnieka.

(3) Ārzemniekam izsniegto termiņuzturēšanās atļauju šā panta pirmās daļas 7. punktā minētajā gadījumā neanulē, ja:

1) ārzemniekam izsniegta termiņuzturēšanās atļauja saistībā ar nodarbinātību un kopējais bezdarba periods termiņuzturēšanās atļaujas derīguma laikā nepārsniedz trīs mēnešus vai ja ārzemnieks ilgāk nekā divus gadus uzturējies Latvijas Republikā ar termiņuzturēšanās atļauju, kas izsniegta saistībā ar nodarbinātību, kopējais bezdarba periods termiņuzturēšanās atļaujas derīguma laikā nepārsniedz sešus mēnešus, kā arī ārzemnieks par darba attiecību pārtraukšanu ir rakstveidā paziņojis Pārvaldei. Ja ārzemnieks ticis nodarbināts īpaši ekspluatējošos darba apstākļos, šajā punktā noteiktie bezdarba periodi tiek pagarināti par trim mēnešiem;

2) invaliditātes, darbnespējas vai bērna kopšanas atvaļinājuma dēļ uz laiku, kas nav ilgāks par 12 mēnešiem, ārzemniekam, kurš uzturas Latvijas Republikā ar Eiropas Savienības zilo karti, nav darba līguma vai viņam noteiktā darba samaksa neatbilst Ministru kabineta noteikumos paredzētajiem kritērijiem;

3) ārzemnieks, kam izsniegta Eiropas Savienības zilā karte, pieprasījis Eiropas Savienības zilo karti citā Eiropas Savienības dalībvalstī un šī dalībvalsts lēmumu par Eiropas Savienības zilās kartes izsniegšanu vēl nav pieņēmusi.

(4) Ja ārzemnieka, kurš uzturas Latvijas Republikā ar Eiropas Savienības zilo karti, uzaicinātājam saskaņā ar šā likuma 15. panta trešo daļu noteikts aizliegums uzaicināt ārzemniekus, Pārvalde par to informē ārzemnieku un nosaka termiņu jaunu darba attiecību nodibināšanai — trīs mēnešus, ja ārzemnieks uzturējies Latvijas Republikā ar Eiropas Savienības zilo karti mazāk nekā divus gadus, vai sešus mēnešus, ja ārzemnieks uzturējies Latvijas Republikā ar Eiropas Savienības zilo karti vismaz divus gadus.

(5) Gadījumā, kad ārzemnieks, kuram Latvijas Republikā izsniegta termiņuzturēšanās atļauja saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 10. punktu, nomirst, viņa ģimenes locekļiem izsniegtās termiņuzturēšanās atļaujas neanulē, ja ārzemnieka veiktās investīcijas līdz viņa nāves dienai turpinājušas pastāvēt un ģimenes locekļu prombūtne no Latvijas Republikas termiņuzturēšanās atļauju derīguma termiņa laikā nepārsniedz trīs mēnešus kalendāra gada laikā vai ir radusies no personas neatkarīgu iemeslu dēļ.

37. pants. (1) Pastāvīgās uzturēšanās atļauju anulē, ja ārzemnieks:

1) ir ieguvis kādas Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices Konfederācijas pilsonību. Ja ārzemnieks vēlas turpināt uzturēties Latvijas Republikā, viņam piešķir pastāvīgās uzturēšanās apliecību atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas nosaka Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu ieceļošanu un uzturēšanos Latvijas Republikā;

2) atsakās no pastāvīgās uzturēšanās atļaujas;

3) ir saņēmis Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusu citā valstī;

4) ir sniedzis nepatiesas ziņas pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai vai konstatēts, ka iesniegtie dokumenti ir iegūti prettiesiski, tie ir bojāti, viltoti, tajos ir izdarītas sākotnējā satura izmaiņas vai tiesību aktos

neparedzētas atzīmes;

5) bez pārtraukuma uzturējies ārpus Eiropas Savienības teritorijas 12 mēnešus. Gadījumā, kad ārzemnieks tieši pirms pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanas ir bijis Eiropas Savienības zilās kartes turētājs vai viņa ģimenes loceklis, pastāvīgās uzturēšanās atļauju neanulē, ja prombūtne nepārsniedz 24 mēnešus;

6) bez pārtraukuma uzturējies ārpus Latvijas Republikas sešus gadus;

7) rada faktiskus un pietiekami nopietnus draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai vai drošībai un par to saņemts kompetentas valsts iestādes atzinums;

8) ir saņēmis pastāvīgās uzturēšanās atļauju kā persona, kurai piešķirta starptautiskā aizsardzība Latvijas Republikā, bet starptautiskā aizsardzība viņam ir atņemta vai viņš to ir zaudējis;

9) kompetentas valsts iestādes konstatējušas, ka ārzemnieks ir publiski slavinājis, noliedzis vai attaisnojis genocīdu, noziegumu pret cilvēci, noziegumu pret mieru, kara noziegumu, ir sniedzis būtisku finansiālu, materiālu, propagandisku, tehnoloģisku vai cita veida atbalstu personām vai valstīm, kas grauj vai apdraud demokrātisku valstu teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību vai konstitucionālo iekārtu, vai arī ārzemnieks pats ir veicis šādu darbību vai ir citādi rīkojies pretēji valsts drošības vai sabiedriskās kārtības un drošības interesēm.

(2) Šā panta pirmās daļas 5. un 6. punktā minētajos gadījumos pastāvīgās uzturēšanās atļauju neanulē, ja prombūtne ir bijusi no ārzemnieka neatkarīgu iemeslu dēļ vai ir bijusi saistīta ar izglītības iegūšanu.

(3) Ja ārzemniekam anulē uzturēšanās atļauju, pastāvīgās uzturēšanās atļauju anulē arī viņa nepilngadīgajiem bērniem, izņemot gadījumu, kad bērna otrs vecāks ir Latvijas pilsonis, Latvijas nepilsonis vai ārzemnieks, kurš saņēmis pastāvīgās uzturēšanās atļauju Latvijas Republikā, vai bērns pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmis neatkarīgi no vecāka, kuram anulē pastāvīgās uzturēšanās atļauju, vai bērns ir nodots ārpusģimenes aprūpē. Pastāvīgās uzturēšanās atļauju anulē arī aizbildnībā vai aizgādnībā esošai personai, kura saņēmusi atļauju uzturēties Latvijas Republikā pie minētā ārzemnieka.

38. pants. (1) Šā likuma 34. panta pirmās daļas 8. punktā un 36. panta pirmās daļas 4. punktā minētajos gadījumos pieņemt lēmumu par atteikumu izsniegt uzturēšanās atļauju vai tās anulēšanu ārzemniekam, kurš ir Latvijas pilsoņa vai Latvijas nepilsoņa laulātais, var tikai valsts un sabiedrības drošības interesēs.

(2) Šā panta pirmās daļas nosacījumi piemērojami tad, ja laulība noslēgta, pirms ārzemnieks izdarījis noziedzīgu nodarījumu, par kuru likumā noteiktajā kārtībā saukts pie kriminālatbildības.

(3) Pieņemot lēmumu par uzturēšanās atļaujas anulēšanu šā likuma 37. panta pirmās daļas 7. punktā minētajā gadījumā, ņem vērā ārzemnieka uzturēšanās ilgumu Latvijas Republikā, viņa vecumu, sekas, ko uzturēšanās atļaujas anulēšana radīs ārzemniekam un viņa ģimenes locekļiem, kā arī saikni vai tās trūkumu ar viņa izcelsmes valsti.

39. pants. (1) Tiesas, Latvijas Republikas valsts un pašvaldību iestādes septiņu dienu laikā informē Pārvaldi, ja to rīcībā ir informācija par šā likuma 34., 35., 36. vai 37. panta pirmajā daļā minētajiem nosacījumiem.

(2) Uzaicinātājam vai ārzemniekam, ja viņam nav uzaicinātāja, ir pienākums nekavējoties, bet ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā informēt Pārvaldi par to, ka vairs nepastāv vai ir mainījušies apstākļi, atbilstoši kuriem ārzemnieks saņēmis termiņuzturēšanās atļauju.

(3) Papildus šā panta otrajā daļā noteiktajam informēšanas pienākumam akreditētai izglītības iestādei ir pienākums nekavējoties, bet ne vēlāk kā triju darbadienu laikā rakstveidā informēt Valsts robežsardzi par to, ka ārzemnieks, kurš saņēmis termiņuzturēšanās atļauju saistībā ar mācībām vai studijām:

1) ir pārtraucis mācības vai izslēgts no studējošo saraksta;

2) trīs dienas nepārtraukti bez attaisnojoša iemesla nav piedalījies mācību vai studiju procesā un nav sasniedzams.

(4) Ārzemniekam, kuram ir derīga uzturēšanās atļauja, ir pienākums 30 dienu laikā pēc jauna ceļošanas dokumenta saņemšanas (iepriekšējā ceļošanas dokumenta vietā) vai 30 dienu laikā pēc ieceļošanas Latvijas Republikā, ja dokumentu saņem ārvalstī, iesniegt minēto dokumentu Pārvaldē jaunas uzturēšanās atļaujas

saņemšanai vai ziņu aktualizēšanai Iedzīvotāju reģistrā.

40. pants. (1) Pārvalde veic informācijas apmaiņu ar citām Eiropas Savienības dalībvalstīm, ja:

1) pieņemts lēmums par termiņuzturēšanās atļaujas izsniegšanu ārzemniekam, kuram citā Eiropas Savienības dalībvalstī izsniegta Eiropas Savienības zilā karte vai termiņuzturēšanās atļauja kā ārvalsts pētniekam vai komersanta ietvaros pārceltam darbiniekam. Pārvalde par šo lēmumu informē to Eiropas Savienības dalībvalsti, kas izsniegusi iepriekšējo termiņuzturēšanās atļauju;

2) ārzemniekam, kurš Latvijas Republikā uzturas ar Eiropas Savienības zilo karti vai kā ārvalsts pētnieks, vai komersanta ietvaros pārcelts darbinieks, anulē termiņuzturēšanās atļauju un Pārvaldes rīcībā ir informācija, ka šim ārzemniekam kā ārvalsts pētniekam vai komersanta ietvaros pārceltam darbiniekam ir izsniegta termiņuzturēšanās atļauja citā Eiropas Savienības dalībvalstī. Pārvalde par šo lēmumu informē attiecīgo Eiropas Savienības dalībvalsti;

3) Latvijas Republikā izsniegta vai anulēta uzturēšanās atļauja ārzemniekam, kuram cita Eiropas Savienības dalībvalsts piešķīrusi Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusu;

4) pastāvīgās uzturēšanās atļauja piešķirta ārzemniekam, kuram cita Eiropas Savienības dalībvalsts piešķīrusi Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusu;

5) nepieciešams konsultēties par tāda ārzemnieka izraidīšanu, kuram cita Eiropas Savienības dalībvalsts piešķīrusi Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusu;

6) nepieciešams nosūtīt citai Eiropas Savienības dalībvalstij pieprasījumu, kurā lūdz šīs dalībvalsts izsniegtajā Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja uzturēšanās atļaujā iekļaut piezīmi par to, ka ārzemniekam Latvijas Republikā piešķirta starptautiskā aizsardzība.

(2) Saņemot no citas Eiropas Savienības dalībvalsts pieprasījumu sniegt informāciju par šā panta pirmajā daļā minētajiem apstākļiem, Pārvalde nosūta atbildi mēneša laikā no pieprasījuma saņemšanas dienas.

41. pants. (1) Uzaicinātājam vai ārzemniekam, kuram saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem nav nepieciešams izsaukums uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai, ir tiesības apstrīdēt lēmumu par uzturēšanās atļaujas izsniegšanas vai reģistrēšanas atteikumu vai uzturēšanās atļaujas anulēšanu, iesniedzot attiecīgu iesniegumu Pārvaldes priekšniekam.

(2) Pārvaldes priekšnieka lēmumu par uzturēšanās atļaujas izsniegšanas vai reģistrēšanas atteikumu vai uzturēšanās atļaujas anulēšanu šā panta pirmajā daļā minētajām personām likumā noteiktajā kārtībā ir tiesības pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā.

(3) Ja lietas apstākļu objektīvai noskaidrošanai nepieciešams pārbaudīt valsts noslēpumu saturošu informāciju, ar šādu informāciju iepazīstas un to novērtē tikai tiesa. Tiesa nolēmumā norāda, ka attiecīgā informācija ir izvērtēta.

(4) Pieteikuma iesniegšana tiesā nerada ārzemniekam, kuram atteikts izsniegt vai reģistrēt uzturēšanās atļauju vai kuram uzturēšanās atļauja anulēta, tiesības uzturēties Latvijas Republikā, izņemot šā panta piektajā vai sestajā daļā noteiktos gadījumus.

(5) Ārzemniekam, kuram atteikts izsniegt vai reģistrēt uzturēšanās atļauju vai kuram uzturēšanās atļauja anulēta, ir tiesības uzturēties Latvijas Republikā visu lēmuma apstrīdēšanas vai pārsūdzēšanas termiņu, ja uzturēšanās atļaujas atteikums vai anulēšana nav pamatota ar valsts drošības vai sabiedriskās kārtības vai drošības apdraudējumu un ja viņš atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:

1) Latvijas Republikā ar termiņuzturēšanās atļauju uzturējies vismaz trīs gadus vai šā panta pirmajā vai otrajā daļā minētais lēmums pieņemts par pastāvīgās uzturēšanās atļauju;

2) ir saņēmis vai pieprasījis termiņuzturēšanās atļauju saistībā ar laulībām ar Latvijas pilsoni, Latvijas nepilsoni vai ārzemnieku, kas Latvijas Republikā uzturas ar pastāvīgās uzturēšanās atļauju, un pirms šā panta pirmajā vai otrajā daļā minētā lēmuma pieņemšanas uzturējies Latvijas Republikā ar termiņuzturēšanās atļauju vismaz vienu gadu;

3) ir nepilngadīgs bērns, kura vecākiem vai aizbildņiem ir tiesības uzturēties Latvijas Republikā.

(6) Ja ārzemnieks turpina uzturēties Latvijas Republikā šā panta piektajā daļā paredzētajā gadījumā, viņam saglabā tiesības uz nodarbinātību, kas bija spēkā pirms šā panta pirmajā daļā minētā lēmuma pieņemšanas, izņemot gadījumu, kad ārzemniekam bija piešķirtas tiesības uz nodarbinātību pie noteikta darba devēja, bet darba attiecības ar šo darba devēju ir pārtrauktas. Informāciju par ārzemnieka tiesībām uz nodarbinātību iekļauj lēmumā, kuru ārzemnieks apstrīdējis vai pārsūdzējis, vai lēmumā par dokumentu izskatīšanas termiņa pagarināšanu.

(7) Lēmuma par uzturēšanās atļaujas anulēšanu apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur tā darbību. Lēmums par uzturēšanās atļaujas anulēšanu izpildāms nekavējoties pēc tā spēkā stāšanās.

IV nodaļa
Ārzemnieku nodarbinātība

42. pants. (1) Ārzemniekam var piešķirt tiesības uz nodarbinātību:

1) ar ierobežojumiem — pie noteikta darba devēja noteiktā specialitātē (profesijā) vai uz nepilnu darba laiku;

2) komercdarbības veikšanai, ja viņš ir komercreģistrā reģistrēts valdes vai padomes loceklis, prokūrists, administrators, likvidators vai personālsabiedrības biedrs, kam ir tiesības pārstāvēt personālsabiedrību, vai persona, kura pilnvarota pārstāvēt komersantu (ārvalsts komersantu) darbībās, kas saistītas ar filiāli;

3) bez ierobežojumiem.

(2) Lēmumu par nodarbinātības tiesību piešķiršanu iekļauj lēmumā par vīzas vai uzturēšanās atļaujas izsniegšanu. Tiesības uz nodarbinātību apliecina atbilstošs ieraksts ārzemniekam izsniegtajā vīzā vai uzturēšanās atļaujā.

(3) Ārzemniekam, kuram izsniedz apliecinājumu par tiesībām uzturēties Latvijas Republikā saskaņā ar šā likuma 10. pantu, informāciju par tiesībām uz nodarbinātību iekļauj šajā apliecinājumā.

(4) Ja vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšana saistīta ar nodarbinātību, ārzemniekam piešķir tiesības uz nodarbinātību tikai tad, ja šā iemesla dēļ viņam nepieciešams uzturēties Latvijas Republikas teritorijā.

(5) Patvēruma meklētājam, attiecībā uz kuru ir pieņemts lēmums par patvēruma meklētāja pārsūtīšanu uz atbildīgo dalībvalsti, kas izskatīs iesniegumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 14. maija regulu (ES) 2024/1351 par patvēruma un migrācijas pārvaldību un ar ko groza regulas (ES) 2021/1147 un (ES) 2021/1060 un atceļ regulu (ES) Nr. 604/2013 (turpmāk — regula Nr. 2024/1351), no lēmuma paziņošanas datuma nav tiesību uz nodarbinātību. Ja Pārvalde patvēruma meklētāja iesniegumu izskata atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 14. maija regulas (ES) 2024/1348, ar ko izveido kopīgu procedūru starptautiskajai aizsardzībai Savienībā un atceļ direktīvu 2013/32/ES 42. panta 1. punkta "a", "b", "c", "d", "e" vai "f" apakšpunktam, attiecīgajam patvēruma meklētajam piekļuvi darba tirgum nepiešķir vai, ja tā jau ir piešķirta, to atņem.

(6) Patvēruma meklētājam, kuram ir tiesības palikt Latvijas Republikā lēmuma par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu pārsūdzības laikā, tiesības uz nodarbinātību saglabājas līdz Administratīvās rajona tiesas galīgā lēmuma spēkā stāšanās brīdim.

43. pants. (1) Apliecinājums par tiesībām uz nodarbinātību nav nepieciešams, ja ārzemnieks likumīgi uzturas Latvijas Republikā saistībā ar:

1) dalību izrādēs (koncertos) kā mākslinieks vai kā izrāžu (koncertu) nodrošināšanā iesaistīts administratīvais vai tehniskais darbinieks un paredzētais uzturēšanās ilgums Latvijas Republikā nepārsniedz 14 dienas;

2) zinātniskās institūcijas vai atsevišķa zinātnieka, vai akreditētas augstākās izglītības institūcijas uzaicinājumu veikt zinātniskus pētījumus vai piedalīties izglītības programmu īstenošanā un paredzētais uzturēšanās ilgums Latvijas Republikā nepārsniedz 90 dienas sešu mēnešu laikā;

3) to, ka ir ārvalsts pētnieks, kurš uzturas Latvijas Republikā saskaņā ar šā likuma 6. panta ceturto daļu un ir ievēlēts akadēmiskā amatā kādā koledžā, augstskolā vai zinātniskajā institūtā Latvijas Republikā, vai ir studējošais, kurš uzturas Latvijas Republikā saskaņā ar šā likuma 6. panta sesto daļu un kura nodarbinātība nepārsniedz 20 stundas nedēļā;

4) to, ka ir Latvijas Kuģu reģistrā reģistrēta starptautiskus jūras reisus veicoša kuģa apkalpes loceklis;

5) to, ka ir ārvalstī reģistrēta starptautiskos pārvadājumus veicoša transportlīdzekļa apkalpes loceklis;

6) to, ka likumīgi strādā kādā citā Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Ekonomikas zonas valstī vai Šveices Konfederācijā un darba devējs viņu norīko darbā pakalpojumu sniegšanai Latvijā ne ilgāk par 90 dienām 180 dienu laikposmā;

7) to, ka ir komercreģistrā reģistrēts valdes vai padomes loceklis, prokūrists, administrators, likvidators vai personālsabiedrības biedrs, kuram ir tiesības pārstāvēt personālsabiedrību, vai persona, kura pilnvarota pārstāvēt komersantu (ārvalsts komersantu) darbībās, kas saistītas ar filiāli, un uzturēšanās ilgums Latvijas Republikā nepārsniedz 90 dienas sešu mēnešu laikā;

8) to, ka ir komersanta ietvaros pārcelts darbinieks, kura uzturēšanās ilgums Latvijas Republikā nepārsniedz 90 dienas jebkurā 180 dienu laikposmā un kuram ir derīga citas Eiropas Savienības dalībvalsts izsniegta termiņuzturēšanās atļauja kā komersanta ietvaros pārceltam darbiniekam;

9) to, ka ir nodarbināts Latvijas Republikā un viņa uzturēšanās ilgums Latvijas Republikā nepārsniedz 14 dienas jebkurā 180 dienu laikposmā;

10) praksi studiju programmas ietvaros vai izglītības iegūšanu, kuras ietvaros paredzēta prakse;

11) atbilstošas profesionālās pieredzes iegūšanu kā stažierim ne vēlāk kā divus gadus pēc augstākās izglītības iegūšanas;

12) saimnieciskās aktivitātes veikšanu uz laiku līdz 90 dienām jebkurā 180 dienu laikposmā un viņam ir citā Eiropas Savienības dalībvalstī izsniegta Eiropas Savienības zilā karte;

13) Eiropas Savienības zilās kartes pieprasīšanu Latvijas Republikā, ja viņam ir citā Eiropas Savienības dalībvalstī izsniegta Eiropas Savienības zilā karte un no pieteikuma iesniegšanas brīža Pārvaldē pagājušas vismaz 30 dienas.

(2) Apliecinājums par tiesībām uz nodarbinātību nav nepieciešams, ja ārzemnieks likumīgi uzturas Latvijas Republikā un neierobežotu piekļuvi darba tirgum paredz Latvijas Republikai saistošs starptautiskais līgums.

(3) Apliecinājums par tiesībām uz nodarbinātību nav nepieciešams, ja notiesātais ārzemnieks, kas izcieš sodu izmeklēšanas cietumā, brīvības atņemšanas iestādē vai audzināšanas iestādē nepilngadīgajiem, tiek nodarbināts Latvijas Sodu izpildes kodeksā noteiktajā kārtībā.

44. pants. Tiesības uz nodarbinātību bez ierobežojumiem piešķir ārzemniekam, kurš ir saņēmis:

1) pastāvīgās uzturēšanās atļauju Latvijas Republikā;

2) termiņuzturēšanās atļauju kā Latvijas pilsoņa, Latvijas nepilsoņa vai pastāvīgās uzturēšanās atļauju saņēmuša ārzemnieka laulātais vai laulātā bērns;

3) termiņuzturēšanās atļauju kā Latvijas pilsoņa pilngadīgais bērns vai kā viņa ģimenes loceklis;

4) termiņuzturēšanās atļauju kā persona, kurai viens no augšupējiem radiniekiem taisnā līnijā ir latvietis vai lībietis (līvs);

5) termiņuzturēšanās atļauju kā persona, kurai piešķirts bēgļa statuss, vai kā šīs personas ģimenes loceklis;

6) termiņuzturēšanās atļauju kā persona, kurai piešķirts alternatīvais statuss, vai kā šīs personas ģimenes loceklis;

7) termiņuzturēšanās atļauju kā persona, kurai Latvijā piešķirts pagaidu aizsardzības statuss;

8) termiņuzturēšanās atļauju kā persona, kura iecelta par aizbildni vai aizgādni Latvijas pilsonim vai Latvijas nepilsonim;

9) termiņuzturēšanās atļauju līdz dienai, kad stājas spēkā tiesas spriedums par laulības šķiršanu un bērna dzīvesvietas noteikšanu, vai līdz dienai, kad zvērināts notārs taisījis laulības šķiršanas apliecību;

10) termiņuzturēšanās atļauju saistībā ar to, ka pirmstiesas izmeklēšanas iestādēm vai tiesai nepieciešams, lai viņš uzturētos Latvijas Republikā līdz krimināllietas izmeklēšanas pabeigšanai vai izskatīšanai tiesā;

11) termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 31. punktu;

12) termiņuzturēšanās atļauju kā persona, kurai piešķirts Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statuss citā Eiropas Savienības dalībvalstī, vai kā šīs personas ģimenes loceklis, kas vienu gadu uzturējies Latvijā ar termiņuzturēšanās atļauju un vēlas tikt nodarbināts Latvijas Republikā;

13) termiņuzturēšanās atļauju, pamatojoties uz iekšlietu ministra lēmumu, kas pieņemts saistībā ar valsts interesēm;

14) termiņuzturēšanās atļauju, pamatojoties uz Pārvaldes priekšnieka lēmumu, kas pieņemts saistībā ar starptautiskajām tiesību normām vai humāniem apsvērumiem;

15) termiņuzturēšanās atļauju kā cilvēktirdzniecības upuris;

16) termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 35. punktu;

17) Latvijā akreditētas ārvalstu diplomātiskās vai konsulārās pārstāvniecības, starptautiskās organizācijas vai tās pārstāvniecības, cita starptautisko tiesību subjekta vai konsulārās iestādes darbinieka ģimenes locekļa personas apliecību, ja Latvijas Republikai ar attiecīgo valsti vai starptautisko organizāciju ir noslēgts starpvalstu līgums vai vienošanās par savstarpējības principa piemērošanu;

18) patvēruma meklētāja personas dokumentu un nav saņēmis Pārvaldes lēmumu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt triju mēnešu laikā pēc tam, kad iesniegts iesniegums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu, un tas nav noticis viņa vainas dēļ. Tiesības uz nodarbinātību saglabājas līdz brīdim, kad stājies spēkā un kļuvis neapstrīdams galīgais lēmums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt;

19) vīzu vai termiņuzturēšanās atļauju kā studējošais Latvijas Republikā akreditētā izglītības iestādē pilna laika otrā vai trešā cikla augstākās izglītības programmā, ja šajā laikā nav studiju pārtraukuma;

20) termiņuzturēšanās atļauju kā tāda ārzemnieka ģimenes loceklis, kuram piešķirtas tiesības uz nodarbinātību bez ierobežojumiem, tiesības uz nodarbinātību pie noteikta darba devēja vai tiesības veikt komercdarbību;

21) vīzu vai termiņuzturēšanās atļauju kā pētnieks;

22) vīzu, termiņuzturēšanās atļauju vai citu normatīvajos aktos noteiktu dokumentu saskaņā ar Latvijas Republikai saistošu starptautisko tiesību aktu, kurā paredzēts, ka ārzemniekam var piešķirt tiesības uz nodarbinātību bez ierobežojumiem;

23) termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 10. vai 36. punktu.

45. pants. Ārzemniekam, kurš saņēmis ilgtermiņa vīzu vai termiņuzturēšanās atļauju saistībā ar pilna laika studijām Latvijas Republikā akreditētā izglītības iestādē vai saistībā ar studējošo apmaiņu, ir tiesības uz nodarbinātību līdz 20 stundām nedēļā vai 40 stundām nedēļā studiju brīvlaikā pie jebkura darba devēja, izņemot ārzemnieku, kuram ir tiesības uz nodarbinātību bez ierobežojumiem saskaņā ar šā likuma 44. panta 19. punktu.

46. pants. (1) Tiesības uz nodarbinātību atņem:

1) vienlaikus ar vīzas atcelšanu vai anulēšanu vai termiņuzturēšanās atļaujas anulēšanu;

2) kad mainījušies apstākļi, uz kuru pamata ārzemniekam piešķirtas tiesības uz nodarbinātību.

(2) Lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar šā panta pirmās daļas 2. punktu, ārzemnieka uzaicinātājam ir tiesības apstrīdēt, iesniedzot attiecīgu iesniegumu Pārvaldes priekšniekam.

(3) Pārvaldes priekšnieka lēmumu, kas pieņemts saistībā ar šā panta otrajā daļā minēto apstrīdēšanas pieteikumu, ārzemnieka uzaicinātājam likumā noteiktajā kārtībā ir tiesības pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā.

(4) Šajā pantā minēto lēmumu apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur to darbību.

47. pants. (1) Kārtību, kādā ārzemniekam piešķir un atņem tiesības uz nodarbinātību, nosaka Ministru kabinets.

(2) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā profesionālo pieredzi attiecīgajā specialitātē vai nozarē var atzīt par derīgu Eiropas Savienības zilās kartes saņemšanai.

(3) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā darba devējs Nodarbinātības valsts aģentūrā piesaka brīvu darbavietu ārzemnieka piesaistei, pamato tās nepieciešamību un sadarbojas ar Nodarbinātības valsts aģentūru pieteiktās brīvās darbavietas aizpildīšanā, un kārtību, kādā Nodarbinātības valsts aģentūra sniedz atzinumu par ārzemnieka piesaistes nepieciešamību.

(4) Ministru kabinets nosaka jomas, kā arī prasības un kritērijus uzņēmumiem, kuru uzaicināto ārzemnieku tiesību uz nodarbinātību pieprasīšanai iesniegtos dokumentus pieņem un izsniedz Ministru kabineta noteiktos saīsinātos termiņos. Šajā daļā noteiktais neattiecas uz gadījumiem, kad uzaicinātais ārzemnieks ir šā likuma 9. panta otrajā daļā minētajā sarakstā iekļautas valsts pilsonis.

(5) Ministru kabinets var noteikt trešās valstis, kuru pilsoņiem ir ierobežota ieceļošana nodarbinātības nolūkā, kā arī maksimālo ārzemnieku skaitu, kas no šīm valstīm kalendāra gada laikā drīkst saņemt vīzu vai uzturēšanās atļauju nodarbinātības nolūkā Latvijā, kā arī ārzemnieku kategorijas un profesijas, uz kurām šis ierobežojums neattiecas.

V nodaļa
Ārzemnieku integrācija

48. pants. (1) Ārzemniekam, kuram izsniegtās termiņuzturēšanās atļaujas vai vairāku secīgi izsniegtu termiņuzturēšanās atļauju kopējais termiņš ir vismaz 18 mēneši, ir pienākums apgūt šā panta otrajā daļā noteikto agrīnās integrācijas programmu.

(2) Agrīnās integrācijas programma ietver:

1) Latvijas kultūras un vēstures kursu;

2) latviešu valodas apguvi vismaz pamata līmeņa pirmajā pakāpē (A1).

(3) Šā panta pirmā daļa neattiecas uz ārzemnieku, kurš:

1) uzturas Latvijas Republikā kā komersanta ietvaros pārcelts darbinieks;

2) uzturas Latvijas Republikā kā ārvalsts komersanta pārstāvniecības pārstāvis;

3) uzturas Latvijas Republikā saistībā ar pilna laika studijām Latvijas Republikā akreditētā augstskolā vai koledžā vai saistībā ar izglītojamo apmaiņu;

4) uzturas Latvijas Republikā saistībā ar tiesvedību laulības šķiršanas lietā vai saistībā ar krimināllietas izmeklēšanu vai izskatīšanu tiesā;

5) uzturas Latvijas Republikā saistībā ar dalību starptautiska līguma īstenošanā;

6) nav sasniedzis 18 gadu vecumu vai ir sasniedzis 75 gadu vecumu;

7) atbilstoši ārsta rehabilitologa atzinumam veselības stāvokļa dēļ ir atbrīvots no dalības integrācijas programmā;

8) jau ir apguvis valsts valodu vismaz pamata līmeņa pirmajā pakāpē (A1) un Latvijas kultūras un vēstures

kursu;

9) uzturas Latvijas Republikā saistībā ar Patvēruma likumā noteiktajā kārtībā piešķirto starptautiskās aizsardzības statusu vai pagaidu aizsardzību;

10) ir šīs daļas 1., 2., 3., 4., 5. vai 9. punktā minētā ārzemnieka ģimenes loceklis;

11) uzturas Latvijas Republikā ar termiņuzturēšanās atļauju, kura izsniegta saskaņā ar normatīvo aktu regulējumu, kas bija spēkā līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai.

(4) Šā panta trešajā daļā minētais ārzemnieks ir tiesīgs brīvprātīgi piedalīties agrīnās integrācijas pasākumos.
(Pants stājas spēkā 31.12.2027. Sk. pārejas noteikumu 20. punktu)

49. pants. (1) Agrīnās integrācijas pasākumus apmaksā ārzemnieks.

(2) Agrīnās integrācijas pasākumu saturu, apjomu, kā arī to apstiprināšanas, finansēšanas un organizēšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

VI nodaļa
Atteikums ārzemniekam ieceļot Latvijas Republikā

50. pants. (1) Lēmumu par atteikumu ieceļot Latvijas Republikā Valsts robežsardzes amatpersona pieņem un noformē saskaņā ar regulu Nr. 2016/399.

(2) Valsts robežsardzes amatpersonas, kuras ir tiesīgas pieņemt lēmumu par atteikumu ārzemniekam ieceļot Latvijas Republikā, nosaka Valsts robežsardzes priekšnieks.

(3) Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona, ievērojot regulas Nr. 2016/399 6. panta 5. punkta "c" apakšpunktā noteikto, var atļaut ieceļot Latvijas Republikā ārzemniekam, kurš neatbilst ieceļošanas nosacījumiem.

51. pants. (1) Ārzemniekam ir tiesības lēmumu par atteikumu ieceļot Latvijas Republikā apstrīdēt, iesniedzot attiecīgu iesniegumu Valsts robežsardzei.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto iesniegumu izskata Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona.

(3) Ārzemniekam, kuram saskaņā ar regulu Nr. 2018/1240 ir pienākums saņemt ceļošanas atļauju, ir tiesības Valsts robežsardzes amatpersonas lēmumu par ceļošanas atļaujas atteikšanu, anulēšanu vai atcelšanu apstrīdēt likumā noteiktajā kārtībā, iesniedzot attiecīgu iesniegumu Valsts robežsardzes priekšniekam.

(4) Lēmumu par apstrīdēto administratīvo aktu, kas pieņemts saskaņā ar šā panta otro un trešo daļu, likumā noteiktajā kārtībā var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā. Tiesas nolēmums ir galīgs un nav pārsūdzams.

52. pants. (1) Pārvadātājs pārliecinās, vai ārzemniekam, kuru tas pārvadā, ir šādi ieceļošanai Latvijas Republikā nepieciešamie dokumenti:

1) derīgs ceļošanas dokuments, kas atbilst šā likuma 7. panta pirmās daļas 1., 2., 3., 4., 5. un 6. punkta prasībām;

2) derīga vīza, uzturēšanās atļauja vai ceļošanas atļauja.

(2) Par to, vai ārzemniekam ir ceļošanas atļauja, pārvadātājs pārliecinās regulas Nr. 2018/1240 13. panta 3. punktā un 45. pantā noteiktajā kārtībā.

(3) Šā panta pirmajā daļā paredzētais pārvadātāja pienākums pārliecināties par derīgas ceļošanas atļaujas esību

neattiecas uz dzelzceļa pārvadātāju saskaņā ar regulas Nr. 2018/1240 45. panta 1. punktu.

(4) Pēc Valsts robežsardzes amatpersonas pieprasījuma pārvadātājs, kas ārzemnieku nogādājis Latvijas Republikā, nogādā ārzemnieku atpakaļ valstī, no kuras viņš atvests, vai valstī, kas izsniegusi ceļošanas dokumentu, vai jebkurā citā valstī, kurā ārzemnieka ieceļošana ir garantēta, ja:

1) pieņemts lēmums par atteikumu ārzemniekam ieceļot Latvijas Republikā;

2) nākamais pārvadātājs, kuram galamērķa valstī vai nākamajā valstī nepieciešams nogādāt ārzemnieku, kas šķērso Latvijas Republikas teritoriju tranzītā, atsakās to darīt;

3) ārzemniekam, kas šķērso Latvijas Republikas teritoriju tranzītā, galamērķa valsts vai nākamā valsts atsaka ieceļošanu un nosūta viņu atpakaļ uz Latvijas Republiku.

(5) Izdevumus, kas saistīti ar ārzemnieka aizturēšanu, turēšanu apsardzībā un piespiedu izraidīšanu, sedz pārvadātājs. Minēto izdevumu apmēra noteikšanas un piedziņas kārtību nosaka Ministru kabinets.

53. pants. Ja Valsts robežsardzes amatpersonai, pieņemot lēmumu par atteikumu ārzemniekam ieceļot Latvijas Republikā, nav iespējams viņu tūlīt nosūtīt atpakaļ uz valsti, no kuras viņš ieradies, Valsts robežsardzes amatpersonai ir tiesības šo ārzemnieku aizturēt līdz brīdim, kad to var izdarīt, bet ne ilgāk par 72 stundām, izņemot gadījumu, kad ārzemnieks ar savu uzvedību apdraud sabiedrības drošību vai veselību. Šādā gadījumā viņu var aizturēt līdz brīdim, kad ārzemnieks tiek uzņemts pārvadājumam.

VII nodaļa
Skrīnings un atgriešanas robežprocedūra

54. pants. (1) Valsts robežsardze ir skrīninga iestāde regulas Nr. 2024/1356 8. panta 9. punkta izpratnē.

(2) Pēc skrīninga subjekta konstatēšanas pie ārējās robežas, tostarp robežšķērsošanas vietās vai valsts teritorijā, Valsts robežsardzes amatpersona to nekavējoties nogādā ārzemnieku izmitināšanas centrā tūlītējai skrīninga uzsākšanai un izmitināšanai skrīninga laikā.

(3) Valsts teritorijā konstatētam skrīninga subjektam tūlītēju skrīningu var veikt citā Valsts robežsardzes struktūrvienībā, ja pēc skrīninga uzsākšanas to var pabeigt ne vēlāk kā četru stundu laikā.

55. pants. (1) Ja skrīninga subjekts vai ārzemnieks, uz kuru attiecināma atgriešanas robežprocedūra, ir nepilngadīgs ārzemnieks bez pavadības, Valsts robežsardze nekavējoties informē bāriņtiesu par nepieciešamību iecelt aizbildni vai nozīmēt pārstāvi, kas nodrošinās nepilngadīgā ārzemnieka bez pavadības pārstāvību personiskajās un mantiskajās attiecībās skrīninga vai atgriešanas robežprocedūras laikā atbilstoši regulas Nr. 2024/1356 13. pantā noteiktajam.

(2) Valsts robežsardze, veicot skrīninga subjekta vai ārzemnieka, uz kuru attiecināma atgriešanas robežprocedūra, īpašo uzņemšanas vajadzību izvērtējumu, ņem vērā tā individuālo situāciju, redzamās pazīmes, izteikumus, paziņojumus, izturēšanos, kā arī nepilngadīgā ārzemnieka pārstāvja vai juridiskās palīdzības sniedzēja izteikumus.

56. pants. (1) Valsts robežsardzes amatpersona veic regulas Nr. 2024/1356 8. panta 5. punkta "b", "c", "d", "e", "f" un "g" apakšpunktā un 12. panta 3. punktā minētās darbības, kā arī:

1) nekavējoties, bet ne vēlāk kā nākamajā dienā pēc skrīninga uzsākšanas, sniedz informāciju skrīninga subjektam atbilstoši regulas Nr. 2024/1356 11. pantā noteiktajam;

2) pārmeklē skrīninga subjektu un tā klātesošo mantu, izņem priekšmetus un dokumentus, kam var būt nozīme skrīninga procedūrā vai kas var radīt draudus skrīninga subjektam vai apkārtējiem. Skrīninga subjektu pārmeklē tā paša dzimuma Valsts robežsardzes amatpersona, ievērojot cilvēka cieņas, kā arī fiziskās un psiholoģiskās neaizskaramības principus. Nepilngadīgā ārzemnieka un viņa mantas pārmeklēšanu veic nepilngadīgā ārzemnieka pārstāvja klātbūtnē. Pārmeklēšanas darbības tiek fiksētas protokolā.

(2) Regulas Nr. 2024/1356 8. panta 5. punkta "a" apakšpunktā minēto sākotnējo veselības pārbaudi veic kvalificēts ārzemnieku izmitināšanas centra vai citas ārstniecības iestādes medicīniskais personāls atbilstoši regulas Nr. 2024/1356 12. panta 1. punktā noteiktajam.

57. pants. (1) Skrīninga subjektam un ārzemniekam, uz kuru attiecināma atgriešanas robežprocedūra, ir tiesības sazināties valodā, kuru ārzemnieks saprot vai kura viņam pamatoti būtu jāsaprot. Ja nepieciešams, Valsts robežsardze pieaicina tulku, par kura pakalpojumiem maksā no šim mērķim paredzētiem valsts budžeta līdzekļiem.

(2) Skrīninga subjektam ir attiecīgas tiesības un garantijas atbilstoši regulas Nr. 2024/1356 11. pantā, 12. panta 1. punktā, 13. pantā un 17. panta 3. punktā, kā arī regulas Nr. 2024/1351 42. panta 2. punktā noteiktajam.

(3) Ārzemniekam, uz kuru attiecināma atgriešanas robežprocedūra, ir tiesības atbilstoši regulas Nr. 2024/1349 4. panta 2. punktā noteiktajam.

58. pants. (1) Skrīninga subjektam un ārzemniekam, uz kuru attiecināma atgriešanas robežprocedūra, ir tiesības uz valsts nodrošināto juridisko palīdzību Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumā noteiktajā gadījumā un apjomā, ja skrīninga subjektam un ārzemniekam, uz kuru attiecināma atgriešanas robežprocedūra, nepietiek līdzekļu un viņš ir aizturēts šajā likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā.

(2) Ja skrīninga subjekts vēlas saņemt šā panta pirmajā daļā minēto valsts nodrošināto juridisko palīdzību, Valsts robežsardze nekavējoties, bet ne vēlāk kā nākamajā dienā pēc izteiktās vēlmes saņemt valsts nodrošināto juridisko palīdzību, uzaicina juridiskās palīdzības sniedzēju no tā saraksta, kuru sagatavojusi iestāde, kas ir atbildīga par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu.

(3) Ja ārzemnieks, uz kuru attiecināma atgriešanas robežprocedūra, vēlas saņemt šā panta pirmajā daļā minēto valsts nodrošināto juridisko palīdzību, Valsts robežsardze nekavējoties, bet ne vēlāk kā nākamajā darbdienā pēc tam, kad Valsts robežsardze tiesā iesniegusi iesniegumu minētā ārzemnieka aizturēšanai vai par aizturēšanas termiņa pagarināšanu šā likuma 63. pantā noteiktajos gadījumos, uzaicina juridiskās palīdzības sniedzēju no tā saraksta, kuru sagatavojusi iestāde, kas ir atbildīga par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu.

(4) Šā panta otrajā un trešajā daļā minētajā gadījumā juridiskās palīdzības sniedzējam par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu maksā iestāde, kas ir atbildīga par šādas juridiskās palīdzības sniegšanu, atbilstoši normatīvajiem aktiem, kuri nosaka valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības veidus, apjomu, samaksas apmēru un ar juridiskās palīdzības sniegšanu saistītos atlīdzināmos izdevumus, to apmēru un izmaksas kārtību.

(5) Ja Pārvaldes vai Valsts robežsardzes rīcībā ir informācija, ka ārzemnieks, kuram piešķirta valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība, izceļojis no Latvijas Republikas, tā nekavējoties informē iestādi, kas ir atbildīga par šādas juridiskās palīdzības sniegšanu.

59. pants. (1) Skrīninga subjektam un ārzemniekam, uz kuru attiecināma atgriešanas robežprocedūra, ir šādi pienākumi:

1) skrīninga un atgriešanas robežprocedūras ietvaros sadarboties ar minēto procedūru īstenošanā iesaistītajām iestādēm un sniegt visu nepieciešamo informāciju, kas saistīta ar šo personu identitātes noskaidrošanu;

2) attiecīgās procedūras laikā uzturēties konkrētā vietā, ja attiecībā uz šīm personām nav piemērota aizturēšana;

3) uzrādīt un līdz attiecīgās procedūras pabeigšanai nodot savus personu apliecinošos dokumentus vai citus dokumentus (ja tādi ir), kas Valsts robežsardzei atvieglo šo personu identifikāciju.

(2) Papildus šā panta pirmajā daļā minētajiem pienākumiem skrīninga subjektam ir pienākums nodot Valsts robežsardzei biometrijas datus atbilstoši regulas Nr. 2024/1351 17. panta 3. punktā, regulas Nr. 2024/1356 9. panta 2. punktā un regulā Nr. 2024/1358 noteiktajam.

60. pants. (1) Skrīningu nepiemēro, ja ir konstatēts, ka:

1) atbilstoši starptautiskajai sadarbībai krimināltiesiskajā jomā skrīninga subjekts ir pakļauts atpakaļnosūtīšanas vai izdošanas procesam;

2) skrīninga subjekts tūlīt pēc konstatēšanas ir pakļauts atpakaļnodošanai atbilstoši regulas Nr. 2024/1356 7. panta 2. punktā noteiktajam.

(2) Uzsākto skrīningu var pārtraukt, ja skrīninga subjekts ir pakļauts šā panta pirmās daļas 1. punktā minētajam procesam.

61. pants. Valsts robežsardzes amatpersona aptaujā skrīninga subjektu, lai iegūtu informāciju regulas Nr. 2024/1356 17. pantā minētās veidlapas aizpildīšanai. Skrīninga subjektu pret parakstu iepazīstina ar minētajā veidlapā iekļauto informāciju atbilstoši regulas Nr. 2024/1356 17. pantā noteiktajam. Skrīninga subjektam izsniedz aizpildītās veidlapas eksemplāru.

62. pants. (1) Skrīningu un atgriešanas robežprocedūru novēro tiesībsargs atbilstoši regulas Nr. 2024/1356 10. pantā un regulas Nr. 2024/1349 4. panta 3. punktā noteiktajam.

(2) Tiesībsargs ikgadējo ziņojumu par konstatētajiem trūkumiem un rekomendācijām skrīninga pilnveidošanai iesniedz Iekšlietu ministrijai izvērtēšanai.

VIII nodaļa
Ierobežojošie pasākumi skrīningā, atgriešanas robežprocedūrā un izraidīšanas procedūrā

63. pants. (1) Valsts robežsardzes amatpersonai ir tiesības aizturēt skrīninga subjektu vai ārzemnieku, uz kuru attiecināma atgriešanas robežprocedūra, ievērojot samērīguma principu, šo personu individuālo situāciju un apstākļus, kā arī regulas Nr. 2024/1349 un regulas Nr. 2024/1356 prasības atbilstoši Imigrācijas likumā vai Patvēruma likumā noteiktajam. Nepilngadīgu ārzemnieku aizturēšana ir pieļaujama tikai kā galējais līdzeklis un tikai tad, ja tas ir bērna labākajās interesēs.

(2) Ja aizturētais skrīninga subjekts vai ārzemnieks, uz kuru attiecināma atgriešanas robežprocedūra, atsakās sadarboties biometrijas datu iegūšanai, Valsts robežsardzes amatpersona, ievērojot samērīguma principu un ņemot vērā aizturētā skrīninga subjekta vai ārzemnieka, uz kuru attiecināma atgriešanas robežprocedūra, individuālo situāciju un apstākļus, kā galējo līdzekli var piemērot minimālo nepieciešamo piespiešanas līmeni, vienlaikus nodrošinot personas cieņas un fiziskās integritātes ievērošanu, iegūstot biometrijas datus atbilstoši regulas Nr. 2024/1358 nosacījumiem.

(3) Šā panta pirmajā daļā minētajam skrīninga subjektam un ārzemniekam, uz kuru attiecināma atgriešanas robežprocedūra, piemēro šā likuma 69. panta trešajā un ceturtajā daļā, 71., 75., 78., 79. pantā, 80. panta pirmajā daļā, kā arī 81. un 82. pantā noteikto.

64. pants. (1) Ja ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieks izvairīsies no izraidīšanas procedūras vai traucēs tās sagatavošanu vai pastāv iespējamība ārzemniekam bēgt, Valsts robežsardzes amatpersona var piemērot vienu no šādiem ierobežojošiem pasākumiem:

1) aizturēšanai alternatīvu līdzekli;

2) aizturēšanu.

(2) Nepieciešamību piemērot ierobežojošu pasākumu izvērtē, ņemot vērā ārzemnieka individuālo situāciju un apstākļus, kā arī samērīguma principu.

(3) Aizturēšanu piemēro kā galējo līdzekli uz iespējami īsu laikposmu, un tas turpinās tik ilgi, kamēr pastāv saprātīgas izredzes izraidīt ārzemnieku un kamēr sagatavo un ar pienācīgu rūpību veic izraidīšanas pasākumus.

65. pants. (1) Aizturēšanai alternatīvu līdzekli piemēro, ja pastāv šā likuma 67. panta otrajā daļā noteiktie apstākļi un:

1) Valsts robežsardzes amatpersona, izvērtējot ārzemnieka individuālo situāciju un apstākļus, secina, ka

aizturēšana būtu nesamērīgs ierobežojošs pasākums;

2) rajona (pilsētas) tiesa ir pieņēmusi lēmumu, ka aizturēšana ir nesamērīgs ierobežojošs pasākums.

(2) Valsts robežsardzes amatpersona izvēlas vienu no šādiem aizturēšanai alternatīviem līdzekļiem:

1) reģistrēšanās noteiktā Valsts robežsardzes struktūrvienībā;

2) ceļošanas dokumenta un citu ārzemnieka rīcībā esošo personu apliecinošu dokumentu nodošana Valsts robežsardzes amatpersonai.

(3) Lēmumā par aizturēšanai alternatīva līdzekļa piemērošanu norāda:

1) tā ārzemnieka vārdu (vārdus), uzvārdu, dzimšanas datumu un valstspiederību, kuram piemērots ierobežojošais pasākums;

2) faktu konstatējumu;

3) ierobežojošā pasākuma piemērošanas tiesisko pamatojumu;

4) noteiktā pienākuma izpildes nosacījumus;

5) lēmuma apstrīdēšanas kārtību.

(4) Lēmumam par aizturēšanai alternatīva līdzekļa piemērošanu pievieno ārzemnieka fotoattēlu.

(5) Pienākums reģistrēties noteiktā laikā Valsts robežsardzes struktūrvienībā pildāms ārzemnieka dzīvesvietai tuvākajā Valsts robežsardzes struktūrvienībā. Pēc ārzemnieka lūguma var noteikt citu Valsts robežsardzes struktūrvienību minētā pienākuma izpildei. Reģistrēšanās regularitāti nosaka, ņemot vērā ārzemnieka lietas apstākļus. Kopējais aizturēšanai alternatīva līdzekļa piemērošanas termiņš nedrīkst pārsniegt 18 mēnešus.

(6) Ārzemnieku ar lēmumu par aizturēšanai alternatīva līdzekļa piemērošanu iepazīstina valodā, kuru viņš saprot, vai valodā, kuru ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu, ja nepieciešams, izmantojot tulka pakalpojumus, kā arī izskaidro viņam šā lēmuma būtību un apstrīdēšanas kārtību.

(7) Ja vairs nepastāv apstākļi, kas bija par pamatu aizturēšanai alternatīva līdzekļa piemērošanai vai ārzemnieks aizturams saskaņā ar šā likuma 67. panta otro daļu, Valsts robežsardzes amatpersona pieņem lēmumu par aizturēšanai alternatīva līdzekļa atcelšanu.

66. pants. (1) Ārzemniekam ir tiesības septiņu darbdienu laikā pēc tam, kad stājies spēkā lēmums par aizturēšanai alternatīva līdzekļa piemērošanu, to apstrīdēt, iesniedzot attiecīgu iesniegumu Valsts robežsardzes priekšniekam. Lēmuma apstrīdēšana neaptur tā darbību.

(2) Ārzemnieku ar lēmumu, kas pieņemts attiecībā uz apstrīdēto lēmumu par aizturēšanai alternatīva līdzekļa piemērošanu, iepazīstina valodā, kuru viņš saprot, vai valodā, kuru ir pamats uzskatīt par viņam saprotamu, ja nepieciešams, izmantojot tulka pakalpojumus, kā arī izskaidro viņam šā lēmuma būtību un pārsūdzēšanas kārtību.

(3) Valsts robežsardzes priekšnieka lēmumu attiecībā uz apstrīdēto lēmumu par aizturēšanai alternatīva līdzekļa piemērošanu var pārsūdzēt pilsētas (rajona) tiesā septiņu darbdienu laikā no tā spēkā stāšanās dienas. Pieteikuma iesniegšana tiesā neaptur iepriekš minētā lēmuma darbību.

67. pants. (1) Valsts robežsardzes amatpersonai ir tiesības līdz 10 diennaktīm aizturēt ārzemnieku, ja:

1) uz viņu attiecas izraidīšanas procedūra saskaņā ar šā likuma 84., 90. vai 101. pantu;

2) viņš pakļauts atpakaļnodošanai trešajai valstij vai citai Eiropas Savienības dalībvalstij saskaņā ar līgumu vai vienošanos, kas paredz tādu personu atpakaļuzņemšanu, kuras attiecīgās valsts teritorijā uzturas nelikumīgi.

(2) Valsts robežsardzes amatpersona ir tiesīga pieņemt lēmumu par ārzemnieka aizturēšanu, ja pastāv kāds no šā likuma 64. panta pirmajā daļā minētajiem iemesliem, ko var pamatot kāds no šādiem apstākļiem:

1) ārzemnieks nesadarbojas, slēpj savu identitāti vai sniedz nepatiesas ziņas;

2) ārzemnieks izmantojis citas personas vai viltotu personu apliecinošu dokumentu, vīzu vai uzturēšanās atļauju;

3) ārzemnieks iznīcinājis personu apliecinošu dokumentu vai citā veidā atbrīvojies no tā;

4) ārzemnieks atsakās doties uz citas Eiropas Savienības dalībvalsts teritoriju, kurā viņam ir tiesības uzturēties;

5) ārzemnieks šķērsojis ārējo robežu, izvairoties no robežpārbaudēm;

6) ārzemnieks nevar norādīt vietu, kur viņš uzturēsies līdz attiecīgās izraidīšanas procedūras beigām, un iesniegt nekustamā īpašuma īpašnieka rakstveida apliecinājumu par apņemšanos nodrošināt viņa izmitināšanu vai nevar uzrādīt naudas summu, kas atbilst šā likuma 6. panta pirmās daļas 4. punktā minētajam nosacījumam;

7) kompetentā valsts iestāde sniegusi atzinumu, kas ir par pamatu tam, lai uzskatītu, ka ārzemnieks apdraud valsts drošību vai sabiedrisko kārtību vai drošību;

8) ārzemnieks ir iesaistīts nelegālās imigrācijas veicināšanā;

9) ārzemnieks likumā noteiktajā kārtībā ir atzīts par vainīgu tāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, par ko paredzēts ar brīvības atņemšanu saistīts sods vismaz uz vienu gadu;

10) ārzemnieks iepriekš izvairījies no izraidīšanas procedūras Latvijas Republikā vai citā valstī;

11) ārzemnieks nepamatoti nav izpildījis pienākumu atstāt Eiropas Savienības dalībvalstu teritoriju vai Šengenas teritoriju noteiktajā termiņā;

12) ārzemnieks nepamatoti nav ievērojis noteikto pienākumu reģistrēties attiecīgajā Valsts robežsardzes struktūrvienībā;

13) ārzemnieks iepriekš patvaļīgi atstājis ārzemnieku izmitināšanas centru, aizturēšanas telpas vai konkrēto vietu, kā arī ārzemnieka līdzšinējā uzvedība citās procedūrās ļauj secināt, ka viņš izvairīsies no izraidīšanas procedūras;

14) ārzemnieks ieceļojis Latvijas Republikā, neievērojot lēmumu par iekļaušanu sarakstā vai ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā.

(3) Valsts robežsardzes amatpersona aiztur ārzemnieku, lai nodrošinātu viņa izceļošanu piespiedu izraidīšanas procedūras ietvaros, ja pirms tam attiecībā uz ārzemnieku tika pieņemts lēmums par aizturēšanai alternatīva līdzekļa piemērošanu.

(4) Ja aizturētais ārzemnieks atsakās sadarboties biometrijas datu iegūšanā, kompetentās iestādes amatpersona iegūst biometrijas datus atbilstoši šā likuma 63. panta trešajā daļā noteiktajam.

(5) Nepilngadīgu ārzemnieku aizturēšana ir pieļaujama tikai kā galējais līdzeklis un tikai tad, ja tas ir viņu labākajās interesēs.

(Sk. pārejas noteikumu 21. punktu)

68. pants. (1) Valsts robežsardzes amatpersona aiztur ārzemnieku, lai:

1) izpildītu ar tiesas spriedumu piespriestu papildsodu — izraidīšanu no Latvijas Republikas. Aizturēt ārzemnieku ir tiesības pēc tiesas sprieduma pasludināšanas, ja konkrētajā gadījumā ārzemniekam nav piemērots drošības līdzeklis — apcietinājums;

2) nodrošinātu izraidīšanas procedūru, kas paredzēta šā likuma 91. pantā un 104. panta trešās daļas 2. punktā;

3) faktiski veiktu ārzemnieka piespiedu izraidīšanu vai nodrošinātu atpakaļnodošanu Eiropas Savienības

dalībvalstij, ja pirms tam izraidīšanas procedūras laikā ārzemnieks nebija aizturēts vai attiecībā uz viņu bija piemērots aizturēšanai alternatīvs līdzeklis.

(2) Valsts robežsardze saskaņā ar šā panta pirmo daļu aiztur ārzemnieku līdz tiesas spriedumā noteiktā papildsoda — izraidīšanas no Latvijas Republikas vai ārzemnieka piespiedu izraidīšanas, vai atpakaļuzņemšanas — izpildei.

69. pants. (1) Valsts robežsardzes amatpersona, aizturot ārzemnieku, sastāda aizturēšanas protokolu.

(2) Aizturēšanas protokolā norāda tā sastādīšanas laiku, vietu, protokola sastādītāja amatu, vārdu un uzvārdu, ziņas par aizturēto, aizturēšanas laiku un motīvus. Protokolu paraksta amatpersona, kura to sastādījusi, un aizturētais. Ja aizturētais atsakās parakstīt protokolu, to norāda protokolā.

(3) Aizturot ārzemnieku, Valsts robežsardzes amatpersona veic personas un tās mantu apskati un sastāda par to protokolu. Ja ārzemnieka apskate ir saistīta ar ķermeņa atkailināšanu vai pārmeklēšanu, apskati veic tā paša dzimuma amatpersona, nepiedaloties pretēja dzimuma personām, izņemot ārstniecības personu.

(4) Aizturētā ārzemnieka mantu apskati veic viņa klātbūtnē. Neatliekamos gadījumos mantas var apskatīt bez aizturētā ārzemnieka klātbūtnes.

70. pants. (1) Ārzemniekam aizturēšanas protokolu ir tiesības 10 dienu laikā pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā. Pieteikuma iesniegšana tiesā neaptur lēmuma darbību.

(2) Rajona (pilsētas) tiesa nekavējoties izskata iesniegto sūdzību un pieņem lēmumu pēc būtības. Šis lēmums nav pārsūdzams. Lēmumu nosūta ārzemniekam un Valsts robežsardzei 24 stundu laikā no lēmuma pieņemšanas brīža.

71. pants. (1) Aizturētajam izraidīšanas procedūras laikā ir šādas tiesības:

1) personiski vai ar sava pārstāvja palīdzību iepazīties ar materiāliem, kas saistīti ar viņa aizturēšanu;

2) sazināties ar savas valsts konsulāro iestādi un saņemt juridisko palīdzību;

3) sazināties valodā, kuru ārzemnieks saprot vai kura viņam pamatoti būtu jāsaprot, ja nepieciešams, izmantojot tulka pakalpojumus.

(2) Ārzemniekiem, kuriem ir dzirdes, runas vai redzes traucējumi, nodrošina tiesības sazināties veidā, kuru viņi saprot un spēj uztvert.

(3) Ar šā panta pirmajā daļā minētajām tiesībām ārzemnieku iepazīstina aizturēšanas brīdī.

72. pants. (1) Aizturēt ārzemnieku ilgāk par 10 diennaktīm, pamatojoties uz šā likuma 67. pantā minētajiem nosacījumiem, Valsts robežsardzes amatpersonai ir tiesības tikai ar rajona (pilsētas) tiesas tiesneša (turpmāk — tiesnesis) lēmumu. Pamatojoties uz Valsts robežsardzes amatpersonas iesniegumu, tiesnesis pieņem lēmumu par ārzemnieka aizturēšanu uz laiku līdz diviem mēnešiem vai par atteikumu aizturēt ārzemnieku.

(2) Ja tiesneša lēmumā norādītajā termiņā ārzemnieku nav bijis iespējams izraidīt, tiesnesis, pamatojoties uz Valsts robežsardzes amatpersonas iesniegumu, pieņem lēmumu par aizturēšanas termiņa pagarināšanu uz laiku līdz diviem mēnešiem vai par atteikumu pagarināt aizturēšanas termiņu.

(3) Valsts robežsardzes amatpersona iesniegumu par aizturēšanas termiņa pagarināšanu var iesniegt tiesā atkārtoti, taču kopējais aizturēšanas termiņš nedrīkst pārsniegt sešus mēnešus.

(4) Tiesnesis var pieņemt lēmumu par šā panta trešajā daļā minētā aizturēšanas termiņa pagarināšanu, nepārsniedzot papildu 12 mēnešus, ja ārzemnieks atsakās sadarboties vai kavējas nepieciešamo dokumentu saņemšana no trešajām valstīm.

(5) Valsts robežsardzes amatpersona ir tiesīga atkārtoti aizturēt ārzemnieku, ja ir konstatētas būtiskas izmaiņas apstākļos un tās rada pamatotu izraidīšanas iespējamību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.08.2026. likumu, kas stājas spēkā 26.08.2026. Grozījums pirmajā daļā par

vārdu "(atbilstoši aizturētā ārzemnieka faktiskajai atrašanās vietai)" izslēgšanu stājas spēkā 15.09.2026. Sk. 20.08.2026. likuma pārejas noteikumu)

73. pants. (1) Tiesnesis, pieņemot lēmumu par aizturēšanu, aizturēšanas termiņa pagarināšanu vai atteikumu pagarināt aizturēšanas termiņu, izvērtē un ņem vērā izraidīšanas procedūrā noskaidrotos apstākļus, kā arī to, vai joprojām pastāv šā likuma 67. panta otrajā daļā minētie apstākļi, kas bija par pamatu ārzemnieka aizturēšanai.

(2) Pieņemot lēmumu par aizturēšanas termiņa pagarināšanu vai atteikumu to pagarināt, tiesnesis norāda konstatētos faktus, secinājumus un argumentus, atbilstoši kuriem pieņemts attiecīgais lēmums.

74. pants. (1) Aizturēšanas termiņu aprēķina stundās, dienās un mēnešos. Aprēķinot termiņu, ņem vērā to stundu un dienu, kurā sākas termiņa skaitījums. Aizturēšanas termiņu skaita no ārzemnieka faktiskās aizturēšanas brīža.

(2) Valsts robežsardzes amatpersona nodrošina ārzemnieka klātbūtni tiesā ar videokonferences palīdzību ne vēlāk kā 48 stundas pirms šā likuma 72. panta pirmajā daļā noteiktā termiņa vai ne vēlāk kā 48 stundas pirms lēmumā par ārzemnieka aizturēšanu norādītā termiņa izbeigšanās un, ja nepieciešams, pieaicina tulku.

(3) Tiesnesis nekavējoties izskata iesniegtos materiālus (Valsts robežsardzes amatpersonas iesniegumu, aizturēšanas protokolu, lēmumu par ārzemnieka piespiedu izraidīšanu (ja tāds ir pieņemts) un dokumentus, kas norāda uz pasākumiem, kuri veikti, lai nodrošinātu ārzemnieka izraidīšanu), uzklausa Valsts robežsardzes amatpersonas sniegto informāciju un ārzemnieka vai viņa pārstāvja paskaidrojumus.

(4) Tiesnesis lēmumu par ārzemnieka aizturēšanu, aizturēšanas termiņa pagarināšanu vai atteikumu aizturēt ārzemnieku vai pagarināt aizturēšanas termiņu pieņem vienpersoniski un norāda tajā attiecīgās tiesas nosaukumu, savu vārdu un uzvārdu, materiālu izskatīšanas datumu, ziņas par aizturēto, lēmuma motīvus, normatīvo aktu, ar kuru lēmums pamatots, un savu nolēmumu.

(5) Tiesneša lēmumu nosūta ārzemniekam un Valsts robežsardzei 24 stundu laikā no Valsts robežsardzes iesnieguma saņemšanas brīža.

(6) Šā panta ceturtajā daļā minēto tiesneša lēmumu ārzemnieks vai Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona var pārsūdzēt 48 stundu laikā no lēmuma saņemšanas brīža.

(7) Rajona (pilsētas) tiesa nekavējoties izskata iesniegto sūdzību un pieņem lēmumu pēc būtības. Rajona (pilsētas) tiesas lēmums nav pārsūdzams. Lēmumu nosūta ārzemniekam un Valsts robežsardzei 24 stundu laikā no lēmuma pieņemšanas brīža.

(8) Aizturēšanas pārsūdzība vai sūdzības iesniegšana pati par sevi nevar būt par pamatu aizturētā ārzemnieka atbrīvošanai.

(9) Izbraukšanas rīkojuma vai lēmuma par piespiedu izraidīšanu darbības apturēšana apstrīdēšanas vai pārsūdzēšanas dēļ nevar būt par pamatu aizturētā ārzemnieka atbrīvošanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.08.2026. likumu, kas stājas spēkā 26.08.2026. Grozījums otrajā daļā par vārdu "nogādā ārzemnieku pie tiesneša vai" izslēgšanu stājas spēkā 15.09.2026. Sk. 20.08.2026. likuma pārejas noteikumu)

75. pants. (1) Valsts robežsardzes amatpersona noskaidro aizturētā ārzemnieka vai tā ārzemnieka identitāti, attiecībā uz kuru tika pieņemts lēmums par aizturēšanai alternatīva līdzekļa piemērošanu, paņem viņa pirkstu nospiedumus un viņu nofotografē, kā arī, ja nepieciešams, nodrošina ārzemnieka medicīnisko pārbaudi. Minētās darbības ar aizturēto nepilngadīgo ārzemnieku, kurš ir vecumā no 14 līdz 18 gadiem, veic darbam ar nepilngadīgajiem sagatavota Valsts robežsardzes amatpersona.

(2) Valsts robežsardzes amatpersonai ir tiesības izņemt aizturētā ārzemnieka mantas un personu apliecinošus un ceļošanas dokumentus, sastādot par to protokolu vai izdarot attiecīgu ierakstu protokolā par aizturētā mantu apskati.

(3) Šā likuma 6. panta pirmās daļas 2. punktā un šā panta otrajā daļā minētos dokumentus izņem līdz ārzemnieka izraidīšanai.

76. pants. (1) Aizturēto ārzemnieku, skrīninga subjektu un ārzemnieku, uz kuru ir attiecināma atgriešanas robežprocedūra, ievieto ārzemnieku izmitināšanas centrā vai attiecīgā gadījumā Valsts robežsardzes pagaidu

turēšanas telpā.

(2) Ārzemnieku izmitināšanas centra iekārtošanas un aprīkošanas prasības nosaka Ministru kabinets.

(3) Ārzemnieku izmitināšanas centrā vai Valsts robežsardzes pagaidu turēšanas telpā ievietoto ārzemnieku uzturēšanas prasības nosaka Ministru kabinets.

(4) Ārzemnieku izmitināšanas centrā ievietotajam ārzemniekam garantēto veselības aprūpes pakalpojumu apjomu un saņemšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(5) Ārzemnieku izmitināšanas centra iekšējās kārtības noteikumus, ārzemnieka tiesības, pienākumus un ierobežojumus ārzemnieku izmitināšanas centrā, kā arī to priekšmetu un vielu sarakstu, kuras aizturētajam ārzemniekam ir aizliegts glabāt ārzemnieku izmitināšanas centrā, nosaka Ministru kabinets.

(6) Izdevumus, kas saistīti ar aizturētā ārzemnieka uzturēšanu, sedz no valsts budžeta.

77. pants. (1) Pamatojoties uz šajā likumā noteiktajā kārtībā sastādītu aizturēšanas protokolu, Valsts robežsardzes amatpersona speciāli aprīkotās Valsts policijas telpās (turpmāk — īslaicīgās aizturēšanas vieta), nošķirot no kriminālprocesuālā kārtībā aizturētām vai apcietinātām personām, var ievietot ārzemnieku, kurš aizturēts saskaņā ar šā likuma 63. panta vai 68. panta pirmās daļas 1. un 2. punktu, ja pastāv bēgšanas iespējamība vai ārzemnieks rada draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai un drošībai.

(2) Aizturētajam ārzemniekam īslaicīgās aizturēšanas vietā nodrošināmi īslaicīgās aizturēšanas vietai atbilstoši sadzīves apstākļi, un uz viņu attiecināmi īslaicīgās aizturēšanas vietas iekšējās kārtības noteikumi.

(3) Īslaicīgās aizturēšanas vietā neievieto ārzemnieku, kas ir mazāk aizsargāta persona — nepilngadīga persona, persona ar invaliditāti, persona vecumā, kuru sasniedzot Latvijas Republikā piešķir vecuma pensiju, grūtniece, viens no vecākiem, ar kuru kopā ir viņa nepilngadīgais bērns (bērni), un persona, kas pārcietusi nopietnu psiholoģisku, fizisku vai seksuālu vardarbību.

78. pants. (1) Valsts robežsardzes amatpersona aizturēto ārzemnieku ievieto ārzemnieku izmitināšanas centrā, pamatojoties uz šā likuma 69. pantā noteiktajā kārtībā sastādītu aizturēšanas protokolu.

(2) Ievietojot aizturēto ārzemnieku ārzemnieku izmitināšanas centrā, tiek pārbaudīta viņa veselība un veikta sanitārā apstrāde. Kārtību, kādā veic aizturētā ārzemnieka veselības pārbaudi un sanitāro apstrādi, kā arī sagatavo atbilstošu pārskatu, nosaka Ministru kabinets.

(3) Ārzemnieku izmitināšanas centrā aizturēto ārzemnieku izmitina, ievērojot vispārējos cilvēktiesību principus un iekšējo drošību, kā arī personiskās īpašības un psiholoģisko saderību:

1) aizturētos izvieto atsevišķi atbilstoši dzimumam;

2) aizturēto nepilngadīgo ārzemnieku izmitina kopā ar aizturēto vecāku vai viņa likumisko pārstāvi;

3) aizturēto ārzemnieku, kuram ir veselības traucējumi, saskaņā ar ārstniecības personas norādījumiem ievieto speciāli šim nolūkam aprīkotā telpā;

4) aizturēto ārzemnieku, kurš ir pārkāpis ārzemnieku izmitināšanas centra iekšējās kārtības noteikumus vai attiecībā uz kuru ir pamats uzskatīt, ka viņš varētu tos pārkāpt, ievieto speciāli šim nolūkam aprīkotā telpā;

5) aizturēto ārzemnieku, kurš var radīt draudus ārzemnieku izmitināšanas centrā esošo personu drošībai, ievieto atsevišķi speciāli šim nolūkam aprīkotā telpā.

(4) Pamatojoties uz aizturētā ārzemnieka lūgumu, kā arī lai saglabātu ģimenes vienotību, ģimenes locekļus var izmitināt kopā, izņemot gadījumu, kad neparedzēti liels aizturēto ārzemnieku skaits pārsniedz ārzemnieku izmitināšanas centra kapacitāti.

(5) Ja aizturētajam ārzemniekam ir bērns, kurš nav aizturēts, pamatojoties uz aizturētā ārzemnieka lūgumu, kā arī lai saglabātu ģimenes vienotību, bērnu var ievietot ārzemnieku izmitināšanas centrā kopā ar aizturēto ārzemnieku, to norādot aizturētā ārzemnieka aizturēšanas protokolā. Aizturētā ārzemnieka bērnam ārzemnieku izmitināšanas centrā ir tādas pašas tiesības un pienākumi kā aizturētajam ārzemniekam.

(6) Nepilngadīgajam ārzemniekam bez pavadības nodrošina izmitināšanu ārzemnieku izmitināšanas centra telpās atsevišķi no pieaugušajiem, kurās ir viņa vecumam atbilstošs aprīkojums, kā arī ar viņu strādā personāls, kas ir kvalificēts aizsargāt nepilngadīgā ārzemnieka bez pavadības tiesības un rūpēties par viņa vajadzībām.

(7) Nepilngadīgo ārzemnieku bez pavadības, kas ir sasniedzis vismaz 16 gadu vecumu, var izmitināt kopā ar atbilstoša dzimuma pieaugušajiem.

79. pants. (1) Pēc ievietošanas ārzemnieku izmitināšanas centrā aizturēto ārzemnieku viņam saprotamā valodā (ja nepieciešams, izmantojot tulka pakalpojumus) iepazīstina ar viņa tiesībām un pienākumiem, kā arī ar ārzemnieku izmitināšanas centra iekšējās kārtības noteikumiem.

(2) Aizturētajam ārzemniekam ārzemnieku izmitināšanas centrā ir tiesības:

1) sazināties ar savas valsts konsulāro iestādi;

2) informēt ģimenes locekļus, radiniekus vai citas personas par savu atrašanās vietu;

3) satikties ar ģimenes locekļiem vai radiniekiem, kā arī starptautisko un nevalstisko cilvēktiesību organizāciju pārstāvjiem;

4) iesniegt sūdzības un iesniegumus;

5) saņemt uzturu un materiālo nodrošinājumu sadzīves vajadzībām;

6) normatīvajos aktos noteiktajā apjomā un kārtībā saņemt neatliekamo medicīnisko palīdzību, kā arī garantētos veselības aprūpes pakalpojumus;

7) par saviem līdzekļiem saņemt veselības aprūpes pakalpojumus un medikamentus, kurus izrakstījusi ārstniecības persona.

(3) Aizturētajam ārzemniekam ārzemnieku izmitināšanas centrā ir pienākums:

1) pakļauties Valsts robežsardzes amatpersonu likumīgajām prasībām, tostarp veikt nepieciešamās veselības pārbaudes;

2) ievērot ārzemnieku izmitināšanas centra iekšējās kārtības noteikumus.

80. pants. (1) Aizturēto ārzemnieku var izvest no ārzemnieku izmitināšanas centra konvoja pavadībā šādos gadījumos:

1) lai nodrošinātu šajā likumā noteiktās darbības;

2) lai sniegtu medicīnisko palīdzību;

3) lai saskaņā ar kriminālprocesa virzītāja rakstveida pieprasījumu veiktu kriminālprocesuālās darbības, ja tās nav iespējamas ārzemnieku izmitināšanas centrā;

4) citos ar humāniem apsvērumiem saistītos gadījumos, pamatojoties uz Valsts robežsardzes attiecīgās teritoriālās pārvaldes priekšnieka rakstveida atļauju.

(2) Aizturēto ārzemnieku var pārvietot uz citu ārzemnieku izmitināšanas centru vai Valsts robežsardzes pagaidu turēšanas telpu. Aizturēto ārzemnieku var pārvietot uz īslaicīgās aizturēšanas vietu šā likuma 77. panta pirmajā daļā paredzētajos gadījumos.

81. pants. (1) Aizturēto ārzemnieku atbrīvo:

1) ja ir beidzies aizturēšanas termiņš vai tiesa ir pieņēmusi lēmumu par atteikumu pagarināt aizturēšanas termiņu;

2) pēc piespiedu izraidīšanas vai atpakaļnodošanas;

3) saskaņā ar Valsts robežsardzes amatpersonas lēmumu par aizturētā ārzemnieka atbrīvošanu, ja vairs nepastāv apstākļi, kas bija par pamatu viņa aizturēšanai, vai nav iespējams iegūt nepieciešamos dokumentus;

4) ja pieņemts lēmums piemērot ārzemniekam aizturēšanai alternatīvu līdzekli;

5) ja ārzemniekam mainījies tiesiskais statuss Latvijas Republikā;

6) ja konstatēts šā likuma 92. pantā minētais nosacījums.

(2) Aizturēto ārzemnieku, uz kuru attiecināma atgriešanas robežprocedūra, lai nodrošinātu viņa izceļošanu no Eiropas Savienības, atbrīvo:

1) pēc nogādāšanas robežšķērsošanas vietā izbraukšanas rīkojuma izpildei;

2) pēc piespiedu izraidīšanas vai atpakaļnodošanas.

(3) Ārzemnieku, uz kuru attiecināma atgriešanas robežprocedūra un kuram piemērots pārvietošanās brīvības ierobežojums — izvietošana konkrētā vietā —, Valsts robežsardzes amatpersonu pavadībā nogādā robežšķērsošanas vietā izbraukšanas rīkojuma izpildei, lai nodrošinātu viņa izceļošanu no Eiropas Savienības.

82. pants. (1) Ja tiek aizturēts nepilngadīgs ārzemnieks bez pavadības, kurš ir vecumā no 14 līdz 18 gadiem, Valsts robežsardzes amatpersona nekavējoties par to informē bāriņtiesu, kuras darbības teritorijā šis ārzemnieks aizturēts, ārzemnieka pilsonības valsts vēstniecību vai Konsulāro departamentu.

(2) Aizturētu nepilngadīgu ārzemnieku bez pavadības, kurš ir vecumā no 14 līdz 18 gadiem, līdz aizturēšanas termiņa beigām ievieto ārzemnieku izmitināšanas centrā.

(3) Ja Valsts robežsardzei sadarbībā ar Konsulāro departamentu līdz aizturēšanas termiņa beigām nav bijis iespējams noskaidrot identitāti un pilsonības vai mītnes valsti aizturētam nepilngadīgam ārzemniekam bez pavadības, bāriņtiesa lemj par nepilngadīgā ārzemnieka bez pavadības izmitināšanu audžuģimenē, pie aizbildņa vai bērnu aprūpes iestādē.

83. pants. (1) Valsts iestādes amatpersonas, biedrību vai nodibinājumu, kā arī starptautisko organizāciju pilnvaroti pārstāvji var apmeklēt ārzemnieku izmitināšanas centru vai speciāli iekārtoto telpu, lai pārliecinātos, ka to izmanto ārzemnieku aizturēšanas nodrošināšanai, novērtētu aizturēto ārzemnieku izmitināšanas un uzturēšanās apstākļus, kā arī lietošanu regulas Nr. 2024/1349 6. panta 3. punktā un regulas Nr. 2024/1356 8. panta 6. punktā paredzētajam mērķim.

(2) Valsts iestādes amatpersonas, biedrību vai nodibinājumu, kā arī starptautisko organizāciju pilnvaroti pārstāvji savu apmeklējumu saskaņo ar ārzemnieku izmitināšanas centra vai speciāli iekārtoto telpu priekšnieku un ievēro ārzemnieku izmitināšanas centra vai speciāli iekārtoto telpu iekšējās kārtības noteikumus.

(3) Ārzemnieku izmitināšanas centra vai speciāli iekārtoto telpu priekšnieks var noteikt apmeklējumu ierobežojumus šā panta pirmajā un otrajā daļā minētajām personām, ja tas ir pamatots ar drošības, sabiedriskās kārtības vai ārzemnieku izmitināšanas centra vai speciāli iekārtoto telpu administratīvās pārvaldības apsvērumiem.

IX nodaļa
Izraidīšana

84. pants. (1) Ja konstatēta ārzemnieka nelikumīga uzturēšanās Latvijas Republikā, viņam izdod izbraukšanas rīkojumu, izņemot šā likuma 85. pantā noteiktos gadījumus.

(2) Izbraukšanas rīkojumu izdod Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona šādos gadījumos:

1) ārzemnieka nelikumīgu uzturēšanos Latvijas Republikā konstatē Pārvaldes amatpersona;

2) ārzemnieka nelikumīgu uzturēšanos Latvijas Republikā konstatē Valsts robežsardzes amatpersona un pastāv kāds no šādiem apstākļiem:

a) ārzemniekam ir bijusi izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļauja Latvijas Republikā,

b) Latvijas Republikā likumīgi uzturas ārzemnieka laulātais vai radinieks līdz otrajai pakāpei taisnā līnijā,

c) ārzemnieks ir bijis Latvijas pilsonis vai Latvijas nepilsonis,

d) ir noslēdzies administratīvais process par iesniegumu bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanai,

e) ārzemnieks ir izcietis sodu par Latvijas Republikā izdarītu noziedzīgu nodarījumu un pastāv kāds no šīs daļas "a", "b", "c" vai "d" apakšpunktā minētajiem apstākļiem.

(3) Ja ārzemnieka nelikumīgu uzturēšanos Latvijas Republikā konstatē Valsts robežsardzes amatpersona, izbraukšanas rīkojumu izdod Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona, izņemot šā panta otrās daļas 2. punktā noteiktos gadījumus.

(4) Ja ārzemnieka nelikumīga uzturēšanās Latvijas Republikā konstatēta tad, kad viņš, šķērsojot ārējo robežu, izceļo, un līdz starptautiska reisa transportlīdzekļa atiešanai nav iespējams izdot izbraukšanas rīkojumu vai attiecībā uz viņu izbraukšanas rīkojuma izdošana ir Pārvaldes kompetencē, Valsts robežsardzes amatpersona, lai neapturētu ārzemnieka izceļošanu, informē ārzemnieku par to, ka attiecībā uz viņu tiks izdots izbraukšanas rīkojums, kuram var tikt pievienots lēmums par iekļaušanu sarakstā un lēmums par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā. Šajā gadījumā Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona vai Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona 10 dienu laikā no ārzemnieka izceļošanas dienas atbilstoši šā panta otrajā un trešajā daļā noteiktajai kompetencei izdod izbraukšanas rīkojumu, kurš stājas spēkā tā izdošanas dienā. Izbraukšanas rīkojumu ārzemniekam nosūta uz viņa norādīto adresi, izskaidrojot valodā, kuru ārzemnieks saprot vai kura viņam pamatoti būtu jāsaprot, izbraukšanas rīkojuma, tajā ietvertā lēmuma par iekļaušanu sarakstā un lēmuma par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā būtību un apstrīdēšanas kārtību.

(5) Ja, izdodot izbraukšanas rīkojumu, konstatēts, ka ārzemnieks ieceļojis, pārkāpjot ieceļošanas Latvijas Republikā nosacījumus, un attiecībā uz viņu nav pastāvējuši apstākļi, kas ļautu uzturēties Latvijas Republikā, izbraukšanas rīkojumā norāda tikai ziņas par ārzemnieku, pārkāpuma būtību, lēmumu par ārzemnieka iekļaušanu sarakstā un lēmumu par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā, izbraukšanas rīkojuma apstrīdēšanas kārtību, tā sastādīšanas vietu un datumu, kā arī amatpersonu, kura rīkojumu izdevusi, norādot tās amatu, vārdu un uzvārdu.

(Sk. pārejas noteikumu 16. punktu)

85. pants. Izbraukšanas rīkojumu neizdod vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu nepieņem, ja:

1) ārzemniekam ir derīga citas Eiropas Savienības dalībvalsts uzturēšanās atļauja vai cits dokuments, kas dod viņam tiesības tur uzturēties, un ārzemnieks nekavējoties dodas uz attiecīgās Eiropas Savienības dalībvalsts teritoriju, izņemot gadījumu, kad ārzemnieks atsakās uz turieni doties vai kad ārzemnieks apdraud valsts drošību vai sabiedrisko kārtību vai drošību;

2) ārzemnieku uzņem atpakaļ cita Eiropas Savienības dalībvalsts saskaņā ar starptautiska līguma nosacījumiem, kas Latvijas Republikai kļuvuši saistoši laikā līdz 2009. gada 13. janvārim;

3) Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona humānu apsvērumu dēļ atļauj ārzemniekam iesniegt dokumentus uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai vai cita tiesiskā statusa noteikšanai Latvijas Republikā normatīvajos aktos noteiktajā termiņā;

4) saskaņā ar šā likuma 50. pantu ir pieņemts lēmums par atteikumu ārzemniekam ieceļot Eiropas Savienības dalībvalstu teritorijā;

5) pierobežā konstatēts ārzemnieks, kurš nelikumīgi šķērsojis ārējo robežu un attiecībā uz kuru nav pastāvējuši apstākļi, kas ļautu viņam uzturēties Latvijas Republikā;

6) ārzemniekam ar tiesas spriedumu ir piespriests papildsods — izraidīšana no Latvijas Republikas;

7) atbilstoši starptautiskajai sadarbībai krimināltiesiskajā jomā ārzemnieks ir pakļauts atpakaļnosūtīšanas vai izdošanas procesam.

86. pants. (1) Izbraukšanas rīkojumā uzliktā pienākuma izpildei nosaka termiņu no septiņām līdz 30 dienām. Ārzemniekam ir tiesības izpildīt šo pienākumu agrāk, nekā noteikts izbraukšanas rīkojumā.

(2) Amatpersonai, kas izdevusi izbraukšanas rīkojumu, pēc ārzemnieka lūguma ir tiesības pagarināt šā panta pirmajā daļā noteikto termiņu uz laiku, kas nepārsniedz vienu gadu. Lemjot par noteiktā termiņa pagarināšanu, ņem vērā konkrētos apstākļus, jo īpaši ārzemnieka uzturēšanās ilgumu, ģimenes vai sociālās saites, un to, vai ārzemniekam ir nepilngadīgs bērns, kas apmeklē izglītības iestādi Latvijas Republikā. Lēmums ārzemniekam tiek paziņots rakstveidā.

87. pants. (1) Visā izraidīšanas procedūras laikā ārzemniekam ir tiesības būt uzklausītam. Nepilngadīgs ārzemnieks bez pavadības šīs tiesības var īstenot pats vai ar bāriņtiesas starpniecību.

(2) Ārzemniekam ir pienākums sadarboties ar Valsts robežsardzi savas identitātes noskaidrošanā.

(3) Ārzemnieku izraida piespiedu kārtā uz valsti, kas nav viņa pilsonības valsts, tikai ar viņa piekrišanu.

(4) Ārzemniekam papildus šā likuma 97. pantā noteiktajām tiesībām ir tiesības par saviem līdzekļiem pieaicināt personu juridiskās palīdzības sniegšanai.

88. pants. (1) Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona vai Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona izbraukšanas rīkojumā ir tiesīga ietvert lēmumu par ārzemnieka iekļaušanu sarakstā un lēmumu par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā, ievērojot šā likuma 104. pantā noteikto.

(2) Izbraukšanas rīkojumā neietver lēmumu par iekļaušanu sarakstā un lēmumu par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā, ja ārzemnieks saskaņā ar attiecīgo jomu regulējošiem normatīvajiem aktiem ir atzīts par cilvēktirdzniecības upuri vai bijis iesaistīts nelegālās imigrācijas veicināšanā un ir sadarbojies ar attiecīgajām valsts iestādēm. Minētais nosacījums neattiecas uz ārzemnieku, kurš saskaņā ar kompetentas valsts iestādes atzinumu apdraud valsts drošību vai sabiedrisko kārtību vai drošību.

(3) Iestāde, kas izdevusi izbraukšanas rīkojumu, tajā ietverto lēmumu par iekļaušanu sarakstā un lēmumu par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā var atcelt vai tajā noteikto ieceļošanas aizlieguma termiņu saīsināt, ja ārzemnieks var pierādīt, ka ir pilnībā izpildījis izbraukšanas rīkojumu.

89. pants. (1) Ārzemniekam, attiecībā uz kuru pieņemts lēmums par piespiedu izraidīšanu vai izdots izbraukšanas rīkojums, ir tiesības pieteikties atbalstam, kas tiek īstenots par Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras (*Frontex*), Eiropas Savienības politikas instrumentu programmu, starptautisko organizāciju, biedrību vai nodibinājumu finanšu līdzekļiem, lai viņš atgrieztos mītnes valstī (turpmāk — atbalsta programma).

(2) Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona vai Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona ir tiesīga atcelt lēmumu par piespiedu izraidīšanu, ja ārzemnieks, attiecībā uz kuru pieņemts šis lēmums, ir pieteicies atbalsta programmai, sadarbojas un var pienācīgi pierādīt, ka ir gatavs izceļot no Eiropas Savienības dalībvalstu teritorijas. Atceļot lēmumu par piespiedu izraidīšanu, ārzemniekam izdod izbraukšanas rīkojumu.

(3) Šā panta otrās daļas noteikumu nepiemēro, ja pastāv kāds no šādiem nosacījumiem:

1) ārzemnieks saskaņā ar kompetentas valsts iestādes atzinumu apdraud valsts drošību vai sabiedrisko kārtību vai drošību;

2) ārzemnieks jau iepriekš izmantojis atbalsta programmu.

90. pants. (1) Ja ārzemnieka uzturēšanās Latvijas Republikā ir nelikumīga, Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona vai Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona atbilstoši šā likuma 84. panta otrajā un trešajā daļā noteiktajai kompetencei pieņem lēmumu par piespiedu izraidīšanu gadījumā, kad pastāv šā likuma 67. panta otrajā daļā minētie apstākļi.

(2) Ja ārzemniekam ir bijis izdots izbraukšanas rīkojums, bet šā likuma 67. panta otrajā daļā minētos apstākļus konstatē pēc izbraukšanas rīkojuma izdošanas, iestādes amatpersona, kas izdevusi izbraukšanas rīkojumu, pieņem

lēmumu par ārzemnieka piespiedu izraidīšanu.

(3) Pieņemot lēmumu par piespiedu izraidīšanu, amatpersona šajā lēmumā ietver lēmumu par iekļaušanu sarakstā un lēmumu par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā un nosaka ieceļošanas aizlieguma termiņu saskaņā ar šā likuma 104. pantu. Amatpersona lēmumā par piespiedu izraidīšanu var ietvert lēmumu par iekļaušanu sarakstā un lēmumu par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā, ja lēmums par piespiedu izraidīšanu pieņemts attiecībā uz nepilngadīgu ārzemnieku.

(4) Ja, pieņemot lēmumu par piespiedu izraidīšanu, konstatēts, ka ārzemnieks ieceļojis, pārkāpjot ieceļošanas Latvijas Republikā nosacījumus, un attiecībā uz viņu nav pastāvējuši apstākļi, kas ļautu uzturēties Latvijas Republikā, lēmumā par piespiedu izraidīšanu norāda tikai ziņas par ārzemnieku, pārkāpuma būtību, lēmumu par ārzemnieka iekļaušanu sarakstā un lēmumu par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā, lēmuma par piespiedu izraidīšanu apstrīdēšanas kārtību, tā sastādīšanas vietu un datumu, kā arī amatpersonu, kura pieņēmusi lēmumu par piespiedu izraidīšanu, norādot tās amatu, vārdu un uzvārdu.

91. pants. (1) Ja ārlietu ministrs, pamatojoties uz šā likuma 104. panta pirmās daļas 1. punktā noteikto, pieņēmis lēmumu par ārzemnieka iekļaušanu sarakstā un ārzemnieks atrodas Latvijas Republikā, Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona astoņu dienu laikā no dienas, kad konstatēts fakts, ka ārzemnieks atrodas Latvijas Republikā, pieņem lēmumu par ārzemnieka piespiedu izraidīšanu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētais lēmums par piespiedu izraidīšanu nav apstrīdams vai pārsūdzams.

92. pants. Ārzemnieku neizraida, ja izraidīšana ir pretrunā ar Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām.

93. pants. (1) Pārvaldes vai Valsts robežsardzes amatpersona iepazīstina ārzemnieku valodā, kuru viņš saprot vai kura viņam pamatoti būtu jāsaprot, ja nepieciešams, izmantojot tulka pakalpojumus, ar izbraukšanas rīkojumu vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu un ar tajos ietverto lēmumu par iekļaušanu sarakstā un ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā, izskaidrojot to būtību un apstrīdēšanas kārtību, kā arī informējot par ārzemnieka tiesībām uz juridisko palīdzību. Iepazīstinot ārzemnieku, kurš ticis nelikumīgi nodarbināts Latvijas Republikā, ar izbraukšanas rīkojumu vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu, viņu informē par tiesībām iesniegt prasību pret darba devēju un panākt, lai tiek izpildīts spriedums par darba devēja neizmaksāto darba samaksu, kā arī par prasības iesniegšanas un atalgojuma atgūšanas procedūru un iespēju pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šā likuma 27. panta sesto daļu.

(2) Pēc ārzemnieka pieprasījuma iestāde, kas izdevusi attiecīgo administratīvo aktu, nodrošina izbraukšanas rīkojuma vai lēmuma par piespiedu izraidīšanu galveno sastāvdaļu (faktu konstatējums, administratīvā akta pamatojums, adresātam uzliktais tiesiskais pienākums, norāde, kur un kādā termiņā šo administratīvo aktu var apstrīdēt vai pārsūdzēt) tulkojumu. Attiecīgā iestāde nodrošina mutvārdu vai rakstveida tulkojumu ārzemniekam valodā, kuru viņš saprot vai kura viņam pamatoti būtu jāsaprot, ja nepieciešams, izmantojot tulka pakalpojumus.

(3) Iestāde, pieņemot lēmumu par piespiedu izraidīšanu, nekavējoties par to paziņo tiesībsargam.

94. pants. Pārvaldes vai Valsts robežsardzes priekšnieks var atcelt vai apturēt savas iestādes amatpersonas izdotā izbraukšanas rīkojuma vai pieņemtā lēmuma par piespiedu izraidīšanu un tajos ietverto lēmumu par iekļaušanu sarakstā un ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā darbību, ja ir mainījušies apstākļi, kuri bija par pamatu attiecīga administratīvā akta izdošanai, vai ir konstatēti apstākļi, kuri minēti šā likuma 92. pantā, vai humānu apsvērumu dēļ.

95. pants. (1) Ārzemniekam ir tiesības septiņu dienu laikā pēc tam, kad stājies spēkā izbraukšanas rīkojums vai lēmums par piespiedu izraidīšanu un tajos ietvertais lēmums par iekļaušanu sarakstā un ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā, tos apstrīdēt padotības kārtībā augstākā iestādē. Ārzemniekam ir tiesības iesniegt apstrīdēšanas iesniegumu valodā, kuru viņš saprot.

(2) Ārzemnieku ar pieņemto lēmumu par apstrīdēto izbraukšanas rīkojumu vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu iepazīstina valodā, kuru viņš saprot vai kura viņam pamatoti būtu jāsaprot, ja nepieciešams, izmantojot tulka pakalpojumus, izskaidro viņam pieņemtā lēmuma būtību un pārsūdzēšanas kārtību, kā arī informē viņu par tiesībām uz valsts nodrošināto juridisko palīdzību.

96. pants. Augstākas iestādes lēmumu par izbraukšanas rīkojumu vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu un tajos

ietverto lēmumu par iekļaušanu sarakstā un ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā septiņu dienu laikā no tā spēkā stāšanās dienas. Pieteikuma iesniegšana tiesā neaptur minēto lēmumu darbību. Administratīvās rajona tiesas nolēmums ir galīgs un nav pārsūdzams.

97. pants. (1) Ārzemniekam tiesības uz valsts nodrošināto juridisko palīdzību Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumā noteiktajā gadījumā un apjomā ir tad, ja ārzemniekam nepietiek līdzekļu un viņš:

1) uzturas Latvijas Republikā un attiecībā uz viņu izdotā izbraukšanas rīkojuma vai lēmuma par piespiedu izraidīšanu izpilde tiek apturēta;

2) ir aizturēts šajā likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā saistībā ar nelikumīgu uzturēšanos Latvijas Republikā un ievietots speciāli iekārtotās telpās vai ārzemnieku izmitināšanas centrā.

(2) Šā panta pirmās daļas 1. punktā minētajā gadījumā ārzemnieks termiņā, kāds paredzēts lēmuma par apstrīdēto izbraukšanas rīkojumu vai lēmuma par piespiedu izraidīšanu pārsūdzēšanai, iesniedz iestādei, kas pieņēmusi lēmumu par apstrīdēto izbraukšanas rīkojumu vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu, iesniegumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieprasījumu un ienākumiem. Minētā iesnieguma veidlapas saturu nosaka Ministru kabinets.

(3) Iestāde, kas pieņēmusi lēmumu par apstrīdēto izbraukšanas rīkojumu vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu, saņemot iesniegumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieprasījumu un ienākumiem, nekavējoties, bet ne vēlāk kā nākamajā darbdienā pārsūta to iestādei, kas ir atbildīga par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu. Iesniegumam pievieno lēmuma par apstrīdēto izbraukšanas rīkojumu vai lēmuma par piespiedu izraidīšanu kopiju.

(4) Iesnieguma par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieprasījumu un ienākumiem iesniegšana iestādei, kas pieņēmusi lēmumu par apstrīdēto izbraukšanas rīkojumu vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu, aptur tā pārsūdzēšanas termiņu līdz dienai, kad ārzemniekam, pamatojoties uz lēmumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu, ir sniegta pirmā juridiskā konsultācija vai ir pieņemts lēmums par atteikumu piešķirt valsts nodrošināto juridisko palīdzību.

(5) Ja ārzemnieks šā panta pirmās daļas 2. punktā minētajā gadījumā vēlas saņemt valsts nodrošināto juridisko palīdzību, Valsts robežsardze nekavējoties, bet ne vēlāk kā nākamajā darbdienā pēc tam, kad Valsts robežsardze tiesā iesniegusi iesniegumu par ārzemnieka aizturēšanu vai aizturēšanas termiņa pagarināšanu šā likuma 72. panta pirmajā, otrajā un trešajā daļā noteiktajos gadījumos vai kad pieņemts lēmums par apstrīdēto lēmumu par piespiedu izraidīšanu, uzaicina juridiskās palīdzības sniedzēju no saraksta, kuru sagatavojusi iestāde, kas ir atbildīga par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu.

(6) Šā panta pirmās daļas 2. punktā minētajā gadījumā juridiskās palīdzības sniedzējam par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu maksā iestāde, kas ir atbildīga par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu, atbilstoši normatīvajiem aktiem, kuri nosaka valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības veidus, apjomu, samaksas apmēru un ar juridiskās palīdzības sniegšanu saistītos atlīdzināmos izdevumus, to apmēru un izmaksas kārtību.

(7) Ja Pārvaldes vai Valsts robežsardzes rīcībā ir informācija, ka ārzemnieks, kuram piešķirta valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība, izceļojis no Latvijas Republikas, tā nekavējoties informē iestādi, kas ir atbildīga par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu.

(Sk. pārejas noteikumu 21. punktu)

98. pants. (1) Valsts robežsardze organizē un veic ārzemnieku piespiedu izraidīšanu.

(2) Ārzemnieku piespiedu izraidīšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(3) Kārtību, kādā Latvijas Republika saņem palīdzību no Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma dalībvalstīm piespiedu izraidīšanā, izmantojot gaisa telpu, un sniedz attiecīgu palīdzību minētajām dalībvalstīm, kā arī palīdzības apjomu un kārtību, kādā organizējami kopīgi lidojumi starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma dalībvalstīm, nosaka Ministru kabinets.

99. pants. Termiņu ieceļošanas aizliegumam Šengenas teritorijā nosaka saskaņā ar šā likuma 106. panta trešo daļu.

100. pants. (1) Ja ārzemniekam, kuram izdots izbraukšanas rīkojums vai attiecībā uz kuru pieņemts lēmums par piespiedu izraidīšanu, nav derīga ceļošanas dokumenta un to nav iespējams iegūt ar diplomātisko vai konsulāro dienestu starpniecību, viņam izsniedz izceļošanas dokumentu.

(2) Izceļošanas dokumenta izsniegšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

101. pants. (1) Ja Valsts robežsardze ir konstatējusi, ka attiecībā uz ārzemnieku ir spēkā citas Eiropas Savienības dalībvalsts pieņemts izbraukšanas rīkojums vai lēmums par piespiedu izraidīšanu, Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona, izvērtējusi lietas apstākļus un sazinājusies ar šo Eiropas Savienības dalībvalsti, ir tiesīga:

1) pieņemt lēmumu par attiecīgā izbraukšanas rīkojuma vai lēmuma par piespiedu izraidīšanu atzīšanu šādos gadījumos:

a) citas Eiropas Savienības dalībvalsts izbraukšanas rīkojums vai lēmums par piespiedu izraidīšanu pamatots ar nopietniem draudiem valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai vai drošībai un ārzemnieks attiecīgajā Eiropas Savienības dalībvalstī ir notiesāts par nodarījumu, par kuru paredzēts sods — brīvības atņemšana vismaz uz vienu gadu,

b) citas Eiropas Savienības dalībvalsts izbraukšanas rīkojums vai lēmums par piespiedu izraidīšanu pamatots ar nopietniem draudiem valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai vai drošībai un ir pamats uzskatīt, ka ārzemnieks ir izdarījis noziedzīgu nodarījumu, vai ir konkrēti pierādījumi par viņa nodomu šādu nodarījumu izdarīt kādas Eiropas Savienības dalībvalsts teritorijā,

c) citas Eiropas Savienības dalībvalsts izbraukšanas rīkojums vai lēmums par piespiedu izraidīšanu pamatots ar tādu normatīvo aktu neievērošanu, kas nosaka ārzemnieku ieceļošanas vai uzturēšanās kārtību;

2) izdot jaunu izbraukšanas rīkojumu atbilstoši šā likuma 84. pantam vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu atbilstoši šā likuma 90. pantam;

3) nodot ārzemnieku atpakaļ Eiropas Savienības dalībvalstij, kura pieņēma izbraukšanas rīkojumu vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu, saskaņā ar starptautiskā līguma nosacījumiem.

(2) Ja Valsts robežsardzē saņemts citas Eiropas Savienības dalībvalsts pieprasījums atļaut ārzemniekam, kuram ir spēkā citas Eiropas Savienības dalībvalsts pieņemtais izbraukšanas rīkojums, šķērsot Latvijas Republikas teritoriju tranzītā, lai izpildītu izbraukšanas rīkojumu, Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona ir tiesīga pieņemt lēmumu par minētā izbraukšanas rīkojuma atzīšanu.

(3) Lēmumu par citas Eiropas Savienības dalībvalsts izbraukšanas rīkojuma vai lēmuma par piespiedu izraidīšanu atzīšanu ārzemniekam ir tiesības pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā septiņu dienu laikā no tā spēkā stāšanās dienas. Pieteikuma iesniegšana tiesā neaptur lēmuma darbību. Administratīvās rajona tiesas nolēmums ir galīgs un nav pārsūdzams.

(4) Par atzīta citas Eiropas Savienības dalībvalsts izbraukšanas rīkojuma vai lēmuma par piespiedu izraidīšanu izpildi Valsts robežsardze informē to Eiropas Savienības dalībvalsti, kura pieņēmusi izbraukšanas rīkojumu vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu.

102. pants. (1) Piespiedu izraidīšanas procesu, kas uzsākts saskaņā ar šā likuma 90. pantu, novēro tiesībsargs.

(2) Piespiedu izraidīšanas procesa novērošanā ietilpst:

1) piespiedu izraidīšanai pakļauto aizturēto ārzemnieku apmeklējums izmitināšanas vietā, lai novērtētu izmitināšanas un uzturēšanās apstākļus, kā arī medicīniskās palīdzības nodrošināšanu un citu vajadzību apmierināšanu;

2) ārzemnieka iztaujāšana, lai noskaidrotu viņa informētību par piespiedu izraidīšanas procesa gaitu, viņa tiesībām un to īstenošanas iespēju;

3) aizturēšanas brīdī izņemto aizturētās personas personīgo mantu atdošanas, transportēšanas no aizturēto

personu ārzemnieku izmitināšanas centra līdz izceļošanas punktam, bagāžas nodošanas un reģistrēšanas novērošana, kā arī dalība piespiedu izraidīšanas procesa faktiskajā īstenošanā, lai novērtētu izraidāmā ārzemnieka cilvēktiesību ievērošanu.

(3) Tiesībsargs ir tiesīgs iesaistīt piespiedu izraidīšanas procesa novērošanā biedrības vai nodibinājumus, kuru darbības mērķis ir saistīts ar šā procesa novērošanu. Iesaistot biedrības vai nodibinājumus piespiedu izraidīšanas procesa novērošanā, tiesībsargs izvērtē biedrības vai nodibinājuma kompetenci attiecīgās darbības veikšanā un vienojas par šā panta otrajā daļā minēto piespiedu izraidīšanas procesa posmu, kuru biedrība vai nodibinājums ir pilnvarots novērot. Tiesībsargs var iesaistīt katra šā panta otrajā daļā minētā piespiedu izraidīšanas procesa posma novērošanā vienu biedrību vai nodibinājumu. Tiesībsargs nevar iesaistīt piespiedu izraidīšanas procesa novērošanā biedrību vai nodibinājumu, kas pārkāpis šā panta ceturtajā daļā minēto nosacījumu. Tiesībsargs informē Valsts robežsardzi par biedrībām vai nodibinājumiem, kas ir pilnvaroti attiecīgo piespiedu izraidīšanas procesa posmu novērot.

(4) Tiesībsarga, kā arī piespiedu izraidīšanas procesa novērošanā iesaistīto biedrību un nodibinājumu pārstāvjiem (turpmāk — novērotājs) piespiedu izraidīšanas procesa novērošanas gaitā ir aizliegts traucēt piespiedu izraidīšanas procesu.

(5) Ja novērotāja rīcībā ir informācija par apstākļiem, kas var ietekmēt piespiedu izraidīšanas procesa organizēšanu vai īstenošanu, kā arī apdraudēt personu drošību vai veselību, novērotājs par to informē Valsts robežsardzes amatpersonas.

(6) Novērotājam ir tiesības:

1) iegūt no ārzemnieku piespiedu izraidīšanas procesā iesaistītās iestādes informāciju par ārzemnieka izraidīšanas procesa organizēšanu un veiktajiem pasākumiem;

2) pieaicināt speciālistus (juristus, ārstniecības personas, tulkus u. c.), lai piespiedu izraidīšanai pakļautajam ārzemniekam sniegtu nepieciešamās konsultācijas;

3) organizēt palīdzību sadzīves apstākļu uzlabošanai, garīdznieka aprūpi, kā arī cita atbalsta sniegšanu.

(7) Novērotājs, veicot šā panta sestajā daļā minētos pasākumus, par plānotajām darbībām nekavējoties rakstveidā informē Valsts robežsardzes amatpersonu, kura īsteno attiecīgā ārzemnieka piespiedu izraidīšanas procesu.

(8) Pēc tam kad piespiedu izraidīšanas procesa novērošana pabeigta, novērotājs sagatavo ziņojumu par konstatētajiem trūkumiem un ieteikumus piespiedu izraidīšanas procesa pilnveidošanai. Tiesībsargs apkopoto ziņojumu par konstatētajiem trūkumiem un ieteikumus piespiedu izraidīšanas procesa pilnveidošanai iesniedz izvērtēšanai Iekšlietu ministrijai.

103. pants. (1) Pārvalde un Valsts robežsardze, konstatējot nepilngadīgu ārzemnieku bez pavadības, kura uzturēšanās Latvijas Republikā ir nelikumīga, nekavējoties informē bāriņtiesu, kuras darbības teritorijā šis ārzemnieks konstatēts, un rīkojas tā, lai nodrošinātu bērna tiesības un intereses visā izraidīšanas procesā saskaņā ar bērnu tiesību aizsardzību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem.

(2) Izraidīšanas procedūras laikā nepilngadīgu ārzemnieku bez pavadības, ievērojot bērna labākās intereses, personiskajās un mantiskajās attiecībās pārstāv bāriņtiesa vai tās iecelts likumīgais pārstāvis, vai bērnu aprūpes iestādes vadītājs.

(3) Bāriņtiesa lemj par nepilngadīga ārzemnieka bez pavadības ārpusģimenes aprūpi. Izdevumus, kas saistīti ar šāda nepilngadīga ārzemnieka izmitināšanu audžuģimenē, pie aizbildņa vai bērnu aprūpes iestādē, sedz atbilstoši Patvēruma likumā noteiktajam.

(4) Valsts robežsardze sadarbībā ar bāriņtiesu nodrošina nepilngadīga ārzemnieka bez pavadības ģimenes meklēšanu. Valsts robežsardze šāda nepilngadīga ārzemnieka ģimenes meklēšanā var iesaistīt valsts iestādes un biedrības vai nodibinājumus, kā arī starptautiskās organizācijas.

(5) Ja noskaidrota nepilngadīga ārzemnieka bez pavadības identitāte un pilsonība vai mītnes valsts, Valsts robežsardze ar Konsulārā departamenta starpniecību sazinās ar attiecīgās valsts diplomātisko vai konsulāro pārstāvniecību, attiecīgajām kompetentajām iestādēm vai nevalstiskajām organizācijām, kuras uzrauga bērnu tiesību ievērošanu šajā valstī, un veic citus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu izbraukšanas rīkojuma vai lēmuma par piespiedu izraidīšanu izpildi un nepilngadīga ārzemnieka bez pavadības nodošanu ģimenes loceklim, likumiskajam pārstāvim, pārstāvim, kas uzrauga bērnu tiesību ievērošanu šajā valstī, vai iestādes pārstāvim, kas nodrošina bērna

ievietošanu piemērotā uzņemšanas iestādē.

X nodaļa
To ārzemnieku saraksts, kuriem ieceļošana Latvijas Republikā ir aizliegta

104. pants. (1) Ārzemnieku iekļauj sarakstā, ja tas nav pretrunā Latvijas valsts interesēm vai Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām un pastāv kāds no šādiem apstākļiem:

1) ārzemnieks ir Latvijas Republikai nevēlama persona (*persona non grata*);

2) ārzemnieks nepamatoti nav izpildījis pienākumu atstāt Eiropas Savienības dalībvalsts teritoriju noteiktajā termiņā;

3) ārzemnieks, pieprasot vīzu vai uzturēšanās atļauju, sniedzis nepatiesas ziņas, kuras ir būtiskas vīzas vai uzturēšanās atļaujas saņemšanai, vai iesniegtie dokumenti ir iegūti prettiesiski, tie ir bojāti, viltoti, tajos ir izdarītas sākotnējā satura izmaiņas vai tiesību aktos neparedzētas atzīmes;

4) ārzemnieks ir izcietis sodu par Latvijas Republikā izdarītu noziedzīgu nodarījumu;

5) saskaņā ar regulas Nr. 2016/399 nosacījumiem pieņemts lēmums par atteikumu ieceļot Eiropas Savienības dalībvalstu teritorijā, pamatojoties uz to, ka ārzemnieks uzrāda viltotu ceļošanas dokumentu, vīzu vai uzturēšanās atļauju;

6) ārzemnieks ir palīdzējis citam ārzemniekam nelikumīgi ieceļot vai nelikumīgi uzturēties Latvijas Republikā, un tas ir konstatēts ar tiesas spriedumu vai prokurora priekšrakstu par sodu, vai lēmumu par kriminālprocesa izbeigšanu, nosacīti atbrīvojot no kriminālatbildības, un sodāmība nav dzēsta vai noņemta Krimināllikumā noteiktajā kārtībā, bet attiecībā uz ārvalstīs izdarītiem noziedzīgajiem nodarījumiem — nav pagājuši pieci gadi pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas;

7) ārzemnieks robežpārbaudes laikā uzrādījis ceļošanas dokumentu ar viltotiem Šengenas parauga robežsargu ieceļošanas un izceļošanas spiedogiem;

8) kompetentām valsts iestādēm ir cits objektīvs pamats uzskatīt, ka ārzemnieks rada draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai vai drošībai.

(2) Ārzemnieku var iekļaut sarakstā, ja pastāv kāds no šādiem apstākļiem:

1) ārzemniekam atteikta vīzas izsniegšana, anulēta vai atcelta vīza vai ārzemnieks palīdzējis citam ārzemniekam iesniegt dokumentus vīzas pieprasīšanai, lai nelikumīgi saņemtu vīzu;

2) ārzemnieks pēdējā gada laikā pārkāpis normatīvajos aktos noteikto ārzemnieku ieceļošanas un uzturēšanās kārtību Latvijas Republikā vai citā Šengenas līguma dalībvalstī;

3) ārzemnieks pēdējā gada laikā ir izdarījis administratīvo pārkāpumu muitas jomā, un saistībā ar to pieņemts lēmums par soda piemērošanu.

(3) Lēmumu par iekļaušanu sarakstā pieņem:

1) saskaņā ar šā panta pirmās daļas 1. punktu — ārlietu ministrs;

2) saskaņā ar šā panta pirmās daļas 8. punktu — iekšlietu ministrs. Lēmumā par iekļaušanu sarakstā iekšlietu ministrs ietver lēmumu par ārzemnieka piespiedu izraidīšanu, ja ārzemnieks atrodas Latvijas Republikā;

3) saskaņā ar šā panta otrās daļas 1. punktu — Konsulārā departamenta direktors vai Latvijas pārstāvniecības diplomātiskā amatpersona, kura pilnvarota veikt konsulārās funkcijas;

4) saskaņā ar šā panta pirmās daļas 2., 3., 4. un 6. punktu un otrās daļas 2. punktu — Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona atbilstoši šajā likumā noteiktajai izbraukšanas rīkojuma pieņemšanas kompetencei;

5) saskaņā ar šā panta pirmās daļas 2., 3., 4., 5., 6. un 7. punktu un otrās daļas 2. un 3. punktu — Valsts robežsardzes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona atbilstoši šajā likumā noteiktajai izbraukšanas rīkojuma pieņemšanas kompetencei.

(4) Lēmums, kas pieņemts saskaņā ar šā panta trešās daļas 1. un 2. punktu, stājas spēkā tā pieņemšanas brīdī.

(5) Ārzemniekam, par kuru pieņemts lēmums saskaņā ar šā panta trešās daļas 2. punktu, viena mēneša laikā pēc lēmuma paziņošanas ir tiesības to pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā. Pieteikuma iesniegšana tiesā neaptur šā panta pirmās daļas 8. punktā minētā lēmuma darbību. Pieteicējs nav tiesīgs lūgt tiesai apturēt šā lēmuma darbību.

(6) Lēmums, kas pieņemts saskaņā ar šā panta trešās daļas 1. punktu, nav pārsūdzams.

(7) Lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar šā panta pirmās daļas 2., 3., 4., 5., 6., 7. un 8. punktu vai otro daļu, var apstrīdēt un pārsūdzēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Šis nosacījums neattiecas uz lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar šā likuma 88. un 90. pantu.

(8) Saskaņā ar šā panta pirmās daļas 2., 3., 4., 5., 6., 7. un 8. punktu vai otro daļu pieņemtā lēmuma apstrīdēšana un pārsūdzēšana neaptur tā darbību. To, vai saskaņā ar šā likuma 88. un 90. pantu pieņemtā lēmuma darbība ir vai nav apturama lēmuma apstrīdēšanas vai pārsūdzēšanas dēļ, nosaka šā likuma 95. un 96. pants.

(9) Šā panta trešās daļas 2. punktā minēto lēmumu par iekļaušanu sarakstā ārzemniekam, kurš neatrodas Latvijas Republikā, izsniedz pēc viņa pieprasījuma.

(10) Saraksta uzturēšanas un aktualizēšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

105. pants. (1) Kompetentās valsts iestādes vadītājs atzinumu par šā likuma 104. panta pirmās daļas 8. punktā minēto nosacījumu esību nosūta iekšlietu ministram lēmuma pieņemšanai.

(2) Lēmumā par ārzemnieka iekļaušanu sarakstā saskaņā ar šā likuma 104. panta pirmās daļas 8. punktu norāda šādas ziņas:

1) iestādes nosaukumu un adresi;

2) adresātu (vārdu, uzvārdu vai citas ziņas, kas palīdz identificēt personu);

3) atzinuma par šā likuma 104. panta pirmās daļas 8. punktā minēto nosacījumu esību datumu un identificējošo numuru;

4) lēmuma motīvus tādā apjomā, kādu neierobežo informācijas aizsardzības nosacījumi;

5) piemēroto tiesību normu uzskaitījumu;

6) termiņu, uz kādu ārzemnieks iekļauts sarakstā;

7) norādi par izraidīšanu piespiedu kārtā, ja ārzemnieks atrodas Latvijas Republikā;

8) norādi, kur un kādā termiņā lēmumu var pārsūdzēt.

106. pants. (1) Pieņemot lēmumu par ārzemnieka iekļaušanu sarakstā šā likuma 104. panta pirmās daļas 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. punktā un otrajā daļā minētajos gadījumos, vienlaikus nosaka ieceļošanas aizliegumu uz laiku no 30 dienām līdz trim gadiem.

(2) Pieņemot lēmumu par ārzemnieka iekļaušanu sarakstā šā likuma 104. panta pirmās daļas 1. un 8. punktā minētajos gadījumos, vienlaikus nosaka ieceļošanas aizliegumu uz noteiktu vai nenoteiktu laiku.

(3) Saskaņā ar šā likuma 104. panta pirmās daļas 2., 3., 4., 5., 6., 7. punktu un otro daļu noteiktā ieceļošanas aizlieguma termiņu skaita no dienas, kad ārzemnieks izceļojis no Latvijas Republikas, bet, ja viņš atrodas ārpus Latvijas Republikas, — no lēmuma pieņemšanas dienas. Saskaņā ar šā likuma 88. panta pirmo daļu vai 90. panta trešo daļu noteiktā ieceļošanas aizlieguma termiņu skaita no brīža, kad ārzemnieks pilnībā izpildījis izbraukšanas rīkojumu vai notikusi ārzemnieka piespiedu izraidīšana.

(4) Ja saskaņā ar Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma noteikumiem attiecībā uz ārzemnieku piemērojami ceļošanas ierobežojumi, Pārvaldes amatpersona viņu iekļauj sarakstā.

(5) Iestāde, kas pieņēmusi lēmumu par ārzemnieka iekļaušanu sarakstā, nosakot ieceļošanas aizlieguma termiņu, kas pārsniedz trīs gadus, lēmumu pārskata ik pēc trim gadiem no attiecīgā lēmuma pieņemšanas dienas un, ja ir zudusi nepieciešamība ārzemnieka iekļaušanai sarakstā uz attiecīgo termiņu, pieņem lēmumu saīsināt aizlieguma termiņu vai atcelt ieceļošanas aizliegumu.

107. pants. Sarakstā iekļauto informāciju savu uzdevumu veikšanai izmanto Pārvalde, Valsts robežsardze, Latvijas pārstāvniecības, Konsulārais departaments un citas kompetentās Latvijas Republikas iestādes.

XI nodaļa
To pieteikumu izskatīšana tiesā, kas saistīti ar valsts noslēpumu saturošu informāciju

108. pants. (1) Administratīvā apgabaltiesa lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz pieteikumu par lēmumu, kurš pieņemts saskaņā ar šo likumu un kurš pamatots ar kompetentās valsts iestādes sniegto atzinumu par iespējamiem draudiem valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai vai drošībai un satur informāciju, kas saistīta ar valsts noslēpumu, izskata divu mēnešu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par pieteikuma pieņemšanu un lietas ierosināšanu.

(2) Tiesa lietu izskata kā pirmās instances tiesa.

(3) Saskaņā ar tiesas lēmumu lietu var izskatīt slēgtā tiesas sēdē, lai aizsargātu valsts noslēpumu vai citu ierobežotas pieejamības informāciju, kas saistīta ar valsts drošību, kā arī personu privātās dzīves apstākļus, komerciālo vai profesionālo noslēpumu.

(4) Ja lietas apstākļu objektīvai noskaidrošanai tiesai ir nepieciešams pārbaudīt valsts noslēpumu saturošu informāciju, lietu sagatavo un izskata tiesneši, kuriem ir speciālā atļauja pieejai valsts noslēpumam. Speciālā atļauja nepieciešama arī tiesas sēdes sekretāram, kā arī tiesas tulkam un citiem tiesas darbiniekiem, ja viņi piedalās lietas sagatavošanā vai izskatīšanā.

109. pants. (1) Pēc tam kad pieņemts lēmums par pieteikuma pieņemšanu un lietas ierosināšanu, tiesa nosaka tiesas sēdes laiku un vietu, kā arī uz tiesu aicināmās un izsaucamās personas.

(2) Pieteicēju uz tiesas sēdi aicina, ja lietas izskatīšanas laikā viņš likumīgi uzturas Latvijas Republikā.

(3) Atbildētāja pusē tiesa papildus var pieaicināt tās iestādes pārstāvi, kura sniegusi šā likuma 105. panta pirmajā daļā minēto atzinumu.

(4) Ja uzaicinātās personas nav ieradušās, tiesa var lemt par lietas izskatīšanu bez uzaicināto personu klātbūtnes.

110. pants. (1) Pieteicējam ir pienākums iesniegt viņa rīcībā esošos pierādījumus, kas apliecina lietas izspriešanai būtiskus apstākļus. Atbildētājam ir pienākums pamatot pārsūdzētā lēmuma tiesiskumu.

(2) Ja lietas apstākļu objektīvai noskaidrošanai tiesai ir nepieciešams pārbaudīt valsts noslēpumu saturošus pierādījumus, šo pierādījumu pārbaudē piedalās lietas dalībnieki, kā arī, ja nepieciešams, citas personas, kurām ir speciālā atļauja pieejai valsts noslēpumam.

(3) Ja pieteicēja pārstāvim nav speciālās atļaujas pieejai valsts noslēpumam, tiesa par pieteicēja pārstāvi šajā procesa daļā ieceļ Latvijā praktizējošu advokātu, kuram ir izsniegta speciālā atļauja pieejai valsts noslēpumam. Ja pieteicējs šādai pārstāvībai nepiekrīt, tiesa pārbauda ar valsts noslēpumu saistīto informāciju, nepiedaloties pieteicējam un viņa pārstāvim. Ja iekšlietu ministra lēmums par ārzemnieka iekļaušanu to ārzemnieku sarakstā, kuriem ieceļošana Latvijas Republikā ir aizliegta, pieņemts, pamatojoties uz valsts drošības iestādes izlūkošanas vai pretizlūkošanas darbību rezultātā iegūto informāciju, tad pieteicēja pārstāvim izpaužamo valsts noslēpumu saturošas informācijas apjomu nosaka valsts drošības iestāde.

(4) Tiesas sēde tiek protokolēta. Tiesas sēdes protokolā izdara atzīmi par laiku, kad tiesa uzsāka un pabeidza pārbaudīt valsts noslēpumu saturošus pierādījumus, kā arī fiksē attiecīgo pierādījumu pārbaudi.

(5) Ja tiesas sēdē tika pārbaudīti valsts noslēpumu saturoši pierādījumi, tiesas sēdes protokols klasificējams kā valsts noslēpuma objekts. No tiesas sēdes protokola sagatavo izrakstu par to tiesas sēdes posmu, kurā tiesa nav pārbaudījusi valsts noslēpumu saturošus pierādījumus.

(6) Valsts noslēpumu saturošos pierādījumus lietas materiāliem nepievieno.

(7) Tiesas sēdē nedrīkst izmantot informāciju, kas var atklāt slepeno palīgu identitāti.

111. pants. (1) Tiesa spriedumā neatspoguļo informāciju, kas ir valsts noslēpuma objekts, bet norāda, ka ar šo informāciju ir iepazinusies un to izvērtējusi.

(2) Tiesas nolēmums ir galīgs un nepārsūdzams, un tas stājas spēkā pasludināšanas brīdī.

(3) Tiesa, izskatot lietu un pieņemot spriedumu, nelemj par valsts noslēpuma subjekta iesniegtās klasificētās informācijas atbilstību valsts noslēpuma objekta statusam.

112. pants. Šajā likumā neregulētos ar pieteikuma vai lietas izskatīšanu saistītajos jautājumos tiesa piemēro Administratīvā procesa likuma nosacījumus.

XII nodaļa
Ar piespiedu izraidīšanu un nosūtīšanu saistītie izdevumi

113. pants. (1) Izdevumus par ārzemnieka piespiedu izraidīšanu, aizturēšanu un turēšanu apsardzībā vai nosūtīšanu uz valsti, kas viņu uzņem atpakaļ, sedz no valsts budžeta.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētos izdevumus piedzen no ārzemnieka, viņa uzaicinātāja vai darba devēja, ja tas nelikumīgi nodarbinājis ārzemnieku, kurš nelikumīgi uzturas Latvijas Republikā.

114. pants. Kārtību, kādā nosaka ar ārzemnieka piespiedu izraidīšanu, aizturēšanu un turēšanu apsardzībā vai nosūtīšanu uz valsti, kas viņu uzņem atpakaļ, saistītos izdevumus, un to piedziņas kārtību nosaka Ministru kabinets.

XIII nodaļa
Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēma

115. pants. (1) Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas valsts vienības pienākumus saskaņā ar regulas Nr. 2018/1240 8. panta 1. un 2. punktu veic Valsts robežsardze.

(2) Valsts drošības dienesta, Valsts policijas, Valsts robežsardzes, Iekšējās drošības biroja, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja, Militārās policijas, Militārās izlūkošanas un drošības dienesta, Satversmes aizsardzības biroja un Valsts ieņēmumu dienesta pilnvarotas amatpersonas atbilstoši kompetencei datus ievada, pārbauda, atjaunina, pārskata un izņem no Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas kontrolsaraksta saskaņā ar regulas Nr. 2018/1240 34. un 35. pantu.

(3) Regulas Nr. 2018/1240 6. panta 2. punkta "b" apakšpunktā minētās Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas valsts vienotās saskarnes, regulas Nr. 2018/1240 6. panta 2. punkta "c" apakšpunktā minētās komunikācijas infrastruktūras, kā arī nacionālo komponenšu tehnisko darbību nodrošina Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs.

116. pants. (1) Valsts drošības dienests, Valsts policija un Valsts robežsardze ir centrālais piekļuves punkts regulas Nr. 2018/1240 50. panta 2. punkta izpratnē. Saskaņā ar regulas Nr. 2018/1240 50. panta 4. punktu piekļuve

Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas centrālajā sistēmā glabātajiem datiem ir tikai šo iestāžu pilnvarotajām amatpersonām.

(2) Valsts drošības dienesta, Valsts policijas, Valsts robežsardzes, Iekšējās drošības biroja, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja, Militārās policijas, Militārās izlūkošanas un drošības dienesta, Satversmes aizsardzības biroja un Valsts ieņēmumu dienesta izraudzītajām struktūrvienībām ir tiesības saņemt Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas centrālajā sistēmā glabātos datus, ievērojot šā panta trešo daļu un regulas Nr. 2018/1240 51. un 52. pantu.

(3) Šā panta otrajā daļā minēto iestāžu izraudzītās struktūrvienības Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas centrālajā sistēmā glabātos datus, ievērojot regulas Nr. 2018/1240 51. un 52. pantu, saņem šādā veidā:

1) Valsts policijas izraudzītā struktūrvienība — ar tās Valsts policijas pilnvarotās amatpersonas starpniecību, kurai piešķirtas piekļuves tiesības Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas centrālajā sistēmā glabātajiem datiem;

2) Valsts drošības dienesta, Iekšējās drošības biroja, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja, Militārās policijas, Militārās izlūkošanas un drošības dienesta un Satversmes aizsardzības biroja izraudzītās struktūrvienības — ar tās Valsts drošības dienesta pilnvarotās amatpersonas starpniecību, kurai piešķirtas piekļuves tiesības Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas centrālajā sistēmā glabātajiem datiem;

3) Valsts robežsardzes un Valsts ieņēmumu dienesta izraudzītās struktūrvienības — ar tās Valsts robežsardzes pilnvarotās amatpersonas starpniecību, kurai piešķirtas piekļuves tiesības Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas centrālajā sistēmā glabātajiem datiem.

(4) Valsts drošības dienests, Valsts policija un Valsts robežsardze atbilstoši kompetencei un sadarbībā ar Iekšlietu ministrijas Informācijas centru un šā panta otrajā daļā minētajām iestādēm sagatavo ziņojumu saskaņā ar regulas Nr. 2018/1240 92. panta 8. punktu.

117. pants. Datu valsts inspekcija veic revīziju saskaņā ar regulas Nr. 2018/1240 66. panta 4. punktu.

XIV nodaļa
Administratīvie pārkāpumi imigrācijas jomā un kompetence administratīvo pārkāpumu procesā

118. pants. Par uzturēšanās atļaujas nereģistrēšanu piemēro brīdinājumu vai naudas sodu līdz trīsdesmit trim naudas soda vienībām.

119. pants. Par uzturēšanos Latvijas Republikā bez derīga ceļošanas dokumenta, vīzas, uzturēšanās atļaujas, ceļošanas atļaujas vai veselības apdrošināšanas polises, ja šo dokumentu nepieciešamība noteikta šajā likumā, piemēro brīdinājumu vai naudas sodu līdz septiņdesmit septiņām naudas soda vienībām.

120. pants. Par personai noteiktā pienākuma — iesniegt valsts apdraudējuma novēršanai nepieciešamās ziņas — nepildīšanu vai nepilnīgu vai nepatiesu ziņu sniegšanu piemēro naudas sodu līdz četrsimt naudas soda vienībām.

121. pants. Par personas nodrošināšanu ar iespēju nelikumīgi uzturēties Latvijas Republikā piemēro naudas sodu fiziskajai personai no vienpadsmit līdz piecdesmit deviņām naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no četrdesmit divām līdz simt astoņpadsmit naudas soda vienībām.

122. pants. (1) Par vienas personas vai vairāku personu (līdz piecām personām) nodarbināšanu, ja attiecīgā persona ir tiesīga uzturēties Latvijas Republikā, bet tai nav piešķirtas atbilstošas tiesības uz nodarbinātību un to nepieciešamību nosaka šis likums, piemēro naudas sodu fiziskajai personai vai valdes loceklim no septiņdesmit astoņām līdz divsimt četrdesmit naudas soda vienībām, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.

(2) Par vairāk nekā piecu personu nodarbināšanu, ja tās ir tiesīgas uzturēties Latvijas Republikā, bet tām nav

piešķirtas atbilstošas tiesības uz nodarbinātību un to nepieciešamību nosaka šis likums, piemēro naudas sodu fiziskajai personai vai valdes loceklim no divsimt četrdesmit līdz četrsimt naudas soda vienībām, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.

(3) Par vienas vai vairāku tādu personu (līdz piecām personām) nodarbināšanu, kuras nav tiesīgas uzturēties Latvijas Republikā, piemēro naudas sodu fiziskajai personai vai valdes loceklim no divsimt četrdesmit līdz četrsimt naudas soda vienībām, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.

123. pants. Par strādāšanu bez atbilstošām tiesībām uz nodarbinātību, ja pārkāpumu izdarījis nodarbinātais ārzemnieks, piemēro naudas sodu no septiņdesmit astoņām līdz divsimt četrdesmit naudas soda vienībām.

124. pants. Par uzaicinātā ārzemnieka ieceļošanas un uzturēšanās mērķa neatbilstību vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai iesniegtajos dokumentos norādītajam mērķim, ja tas konstatēts pēc ārzemnieka ieceļošanas Latvijas Republikā, piemēro naudas sodu fiziskajai personai no vienpadsmit līdz piecdesmit deviņām naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no četrdesmit divām līdz simt astoņpadsmit naudas soda vienībām.

125. pants. Par uzaicinātā ārzemnieka veselības aprūpes, uzturēšanās Latvijas Republikā vai atgriešanās mītnes valstī izdevumu nesegšanu piemēro naudas sodu fiziskajai personai līdz četrsimt naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no trīsdesmit līdz tūkstoš naudas soda vienībām.

126. pants. Par tādu normatīvo aktu prasību pārkāpšanu, kas saistītas ar ārzemnieku nodarbināšanu, vai uzaicinātā ārzemnieka darba samaksas nenodrošināšanu vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai iesniegtajos dokumentos norādītajā apjomā vai kārtībā, vai par kompensāciju neizmaksāšanu vai citu atlikušo saistību neizpildīšanu sezonas darba veicējam piemēro naudas sodu fiziskajai personai vai fiziskajai personai, kas ieņem komercreģistrā reģistrētu amatu attiecīgajā juridiskajā personā (uzaicinātājs), no divsimt līdz četrsimt naudas soda vienībām un tiesību izmantošanas aizliegumu — ieņemt noteiktu amatu komercsabiedrībā un tās pārvaldes institūcijās uz laiku līdz vienam gadam — vai bez tā.

127. pants. Par pienākuma apgūt agrīnās integrācijas programmu neizpildīšanu piemēro naudas sodu ārzemniekam līdz simt sešdesmit astoņām naudas soda vienībām.

128. pants. Par ārzemnieka pārvadāšanu no trešajām valstīm uz Latvijas Republiku, ja minētajai personai nav ieceļošanai Latvijas Republikā nepieciešamo dokumentu un ja to veicis pārvadātājs, piemēro naudas sodu fiziskajai personai no divsimt līdz četrsimt naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no astoņsimt četrdesmit līdz tūkstoš četrsimt naudas soda vienībām par katru pārvadāto personu.

129. pants. (1) Administratīvā pārkāpuma procesu par šā likuma 119., 120., 121., 122., 123., 124., 125. un 128. pantā minētajiem pārkāpumiem veic Valsts robežsardze.

(2) Administratīvā pārkāpuma procesu par šā likuma 118., 119., 124., 125., 126. un 127. pantā minētajiem pārkāpumiem veic Pārvalde.

(3) Administratīvā pārkāpuma procesu par šā likuma 120. pantā minēto pārkāpumu veic Valsts policija.

Pārejas noteikumi

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē Imigrācijas likums (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2002, 24. nr.; 2003, 16. nr.; 2004, 10. nr.; 2005, 14. nr.; 2006, 1., 5., 9. nr.; 2007, 5., 15. nr.; 2008, 3., 13. nr.; 2009, 8. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 74. nr.; 2011, 19., 93. nr.; 2013, 250. nr.; 2014, 98., 108. nr.; 2016, 123. nr.; 2017, 36., 242. nr.; 2018, 132. nr.; 2019, 123. nr.; 2021, 176.A nr.; 2022, 49., 70.A, 115., 185.A nr.; 2023, 69.A, 116., 180.A nr.; 2024, 110., 128.A nr.; 2025, 76., 181., 198. nr.; 2026, 72., 85. nr.).

2. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē likums "Par Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusu Latvijas Republikā" (Latvijas Vēstnesis, 2006, 107. nr.; 2011, 117. nr.; 2013, 128. nr.; 2024, 102.A nr.).

3. Ministru kabinets līdz 2027. gada 1. decembrim izdod šā likuma 3. panta otrajā daļā, 6. panta pirmās daļas 4. punktā un vienpadsmitajā daļā, 7. panta trešajā daļā, 9. panta otrajā daļā, 10. pantā, 11. panta otrajā un astotajā daļā, 12. panta trešajā daļā, 19. panta ceturtajā daļā, 21. panta trešajā daļā, 23. panta otrajā daļā, 25. panta trešajā daļā, 26. panta otrajā daļā, 28. un 30. pantā, 31. panta sestajā un septītajā daļā, 34. panta pirmās daļas 5. punktā, 47. panta pirmajā, otrajā, trešajā un ceturtajā daļā, 49. panta otrajā daļā, 52. panta piektajā daļā, 76. panta otrajā, trešajā, ceturtajā un piektajā daļā, 78. panta otrajā daļā, 97. panta otrajā daļā, 98. panta otrajā un trešajā daļā, 100. panta otrajā daļā, 104. panta desmitajā daļā un 114. pantā paredzētos Ministru kabineta noteikumus. Līdz attiecīgo Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2027. gada 1. decembrim ir piemērojami šādi Ministru kabineta noteikumi, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu:

1) Ministru kabineta 2003. gada 5. augusta noteikumi Nr. 436 "Personu apliecinošu un tiesības apliecinošu dokumentu paraugu informācijas sistēmas veidošanas un izmantošanas noteikumi";

2) Ministru kabineta 2003. gada 16. decembra noteikumi Nr. 707 "Kārtība, kādā Latvijas Republikā ieceļo un uzturas nepilngadīgi ārzemnieki bez vecāku vai aizbildņu pavadības";

3) Ministru kabineta 2006. gada 3. oktobra noteikumi Nr. 825 "Veselības traucējumi un slimības, kuru dēļ ārzemniekam atsaka uzturēšanās atļaujas izsniegšanu vai reģistrēšanu";

4) Ministru kabineta 2008. gada 26. maija noteikumi Nr. 365 "Kārtība, kādā veic pieejamās informācijas pārbaudi, izskatot ārzemnieka vīzas vai uzturēšanās atļaujas pieprasījuma dokumentus";

5) Ministru kabineta 2008. gada 28. jūlija noteikumi Nr. 591 "Ārzemnieku veselības apdrošināšanas noteikumi";

6) Ministru kabineta 2009. gada 3. februāra noteikumi Nr. 99 "Noteikumi par automatizētās pirkstu nospiedumu identifikācijas sistēmā (*AFIS*) iekļaujamās informācijas apjomu un izmantošanas kārtību";

7) Ministru kabineta 2010. gada 21. jūnija noteikumi Nr. 552 "Ielūgumu apstiprināšanas un uzaicinājumu noformēšanas kārtība";

8) Ministru kabineta 2010. gada 21. jūnija noteikumi Nr. 554 "Noteikumi par valstīm, kuru pilsoņiem, izsniedzot vīzu vai uzturēšanās atļauju, veic papildu pārbaudi";

9) Ministru kabineta 2010. gada 21. jūnija noteikumi Nr. 564 "Uzturēšanās atļauju noteikumi";

10) Ministru kabineta 2010. gada 3. augusta noteikumi Nr. 725 "Noteikumi par Latvijas Republikas diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību teritoriālo kompetenci vīzu pieprasīšanai";

11) Ministru kabineta 2011. gada 1. marta noteikumi Nr. 159 "Vietējās pierobežas satiksmes atļauju noteikumi";

12) Ministru kabineta 2011. gada 21. jūnija noteikumi Nr. 454 "Noteikumi par ārzemnieka piespiedu izraidīšanu, izceļošanas dokumentu un tā izsniegšanu";

13) Ministru kabineta 2011. gada 28. jūnija noteikumi Nr. 515 "Noteikumi par valsts nodevas apmēru par vietējās pierobežas satiksmes atļaujas pieprasīšanai nepieciešamo dokumentu izskatīšanu un valsts nodevas maksāšanas kārtību";

14) Ministru kabineta 2011. gada 16. augusta noteikumi Nr. 630 "Noteikumi par kārtību, kādā Latvijas Republika saņem un sniedz palīdzību Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma valstīm piespiedu izraidīšanā, izmantojot gaisa telpu, kā arī kārtību, kādā organizējami kopīgi lidojumi starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un Šengenas līguma valstīm";

15) Ministru kabineta 2011. gada 30. augusta noteikumi Nr. 675 "Kārtība, kādā Savienības pilsoņi un viņu ģimenes locekļi ieceļo un uzturas Latvijas Republikā";

16) Ministru kabineta 2011. gada 30. augusta noteikumi Nr. 676 "Vīzu noteikumi";

17) Ministru kabineta 2011. gada 22. novembra noteikumi Nr. 894 "Kārtība, kādā nosaka un piedzen izdevumus, kas radušies sakarā ar ārzemnieka piespiedu izraidīšanu, aizturēšanu un turēšanu apsardzībā vai ārzemnieka nosūtīšanu uz valsti, kas personu uzņem atpakaļ";

18) Ministru kabineta 2013. gada 5. marta noteikumi Nr. 122 "Noteikumi par izraidīto ārzemnieku un ieceļošanas aizliegumu reģistru";

19) Ministru kabineta 2014. gada 28. janvāra noteikumi Nr. 55 "Noteikumi par ārzemnieku nodarbināšanu";

20) Ministru kabineta 2015. gada 9. jūnija noteikumi Nr. 284 "Valsts pamatbudžeta programmas "Ekonomikas attīstības programma" finanšu līdzekļu izmantošanas kārtība";

21) Ministru kabineta 2016. gada 9. augusta noteikumi Nr. 528 "Noteikumi par Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes elektronisko dokumentu arhīvu";

22) Ministru kabineta 2017. gada 25. aprīļa noteikumi Nr. 225 "Noteikumi par ārzemniekam nepieciešamo finanšu līdzekļu apmēru un finanšu līdzekļu esības konstatēšanu";

23) Ministru kabineta 2017. gada 3. maija noteikumi Nr. 231 "Noteikumi par aizturēto ārzemnieku izmitināšanas centra un patvēruma meklētāju izmitināšanas telpu iekārtošanu un aprīkošanu";

24) Ministru kabineta 2017. gada 16. maija noteikumi Nr. 254 "Aizturēto ārzemnieku un patvēruma meklētāju izmitināšanas telpu iekšējās kārtības noteikumi";

25) Ministru kabineta 2017. gada 16. maija noteikumi Nr. 255 "Noteikumi par izmitināšanas centrā ievietotajam aizturētajam ārzemniekam garantēto veselības aprūpes pakalpojumu apjomu un saņemšanas kārtību";

26) Ministru kabineta 2017. gada 23. maija noteikumi Nr. 263 "Noteikumi par uzturēšanas normām, higiēnas un pirmās nepieciešamības preču apjomu Valsts robežsardzes patvēruma meklētāju izmitināšanas telpās izmitinātajam patvēruma meklētājam un Valsts robežsardzes izmitināšanas centrā vai Valsts robežsardzes pagaidu turēšanas telpā ievietotajam ārzemniekam";

27) Ministru kabineta 2018. gada 20. februāra noteikumi Nr. 108 "Specialitātes (profesijas), kurās prognozē būtisku darbaspēka trūkumu un kurās darbā Latvijas Republikā var uzaicināt ārzemniekus";

28) Ministru kabineta 2018. gada 8. maija noteikumi Nr. 263 "Valsts robežsardzes elektroniskās informācijas sistēmas noteikumi";

29) Ministru kabineta 2018. gada 14. augusta noteikumi Nr. 502 "Kārtība, kādā Ziemeļatlantijas līguma organizācijas un Eiropas Savienības dalībvalstu bruņoto spēku militārpersonām, bruņotajos spēkos nodarbinātajām civilpersonām, šo militārpersonu vai civilpersonu apgādājamajiem un citām ar bruņotajiem spēkiem saistītām personām izsniedz apliecinājumu par tiesībām uzturēties Latvijas Republikā šo militārpersonu vai civilpersonu apgādājamajiem un citām ar bruņotajiem spēkiem saistītām personām izsniedz apliecinājumu par tiesībām uzturēties Latvijas Republikā";

30) Ministru kabineta 2018. gada 18. decembra noteikumi Nr. 811 "Noteikumi par personas īpašuma stāvokļa un ienākumu līmeņa atbilstību valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanai un pieprasījuma veidlapas paraugu";

31) Ministru kabineta 2021. gada 4. marta noteikumi Nr. 141 "Ārzemnieku ceļošanas dokumentu atzīšanas kārtība";

32) Ministru kabineta 2022. gada 8. marta noteikumi Nr. 157 "Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu, valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi";

33) Ministru kabineta 2024. gada 26. novembra noteikumi Nr. 731 "Noteikumi par valsts nodevu par migrācijas pakalpojumiem";

34) Ministru kabineta 2025. gada 25. februāra noteikumi Nr. 123 "Noteikumi par trešo valstu valstspiederīgo vīzu pieteikumu pieņemšanas un ieceļošanas ierobežojumiem Latvijas Republikā";

35) Ministru kabineta 2025. gada 6. maija noteikumi Nr. 277 "Kārtība, kādā nodrošina prioritāru publisku pakalpojumu sniegšanu komersantiem";

36) Ministru kabineta 2025. gada 19. augusta noteikumi Nr. 515 "Valsts apdraudējuma novēršanas informācijas sistēmas noteikumi".

4. Dokumentus vīzas vai termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai, kas iesniegti līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, izskata un vīzas un termiņuzturēšanās atļaujas izsniedz saskaņā ar Imigrācijas likumu (pieņemts 2002. gada 31. oktobrī).

5. Dokumentus pastāvīgās uzturēšanās atļaujas pieprasīšanai, kas iesniegti līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, izskata saskaņā ar šo likumu.

6. Termiņuzturēšanās atļaujas, kas izsniegtas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, ir derīgas līdz to reģistrācijas vai derīguma termiņa beigām, ja reģistrācijas termiņš nav noteikts.

7. Ārzemnieks, kura termiņuzturēšanās atļaujai noteikts reģistrācijas termiņš un kurš vēlas turpināt uzturēties Latvijas Republikā līdz viņam piešķirto uzturēšanās tiesību termiņa beigām, šā likuma 41. pantā noteiktajā kārtībā iesniedz dokumentus atkārtotas termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai, ko izskata saskaņā ar šo likumu. Gadījumos, kad ārzemniekam nav tiesību pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju saskaņā ar šo likumu, pārbauda uzturēšanās pamata atbilstību Imigrācijas likumam (pieņemts 2002. gada 31. oktobrī) un piešķir termiņuzturēšanās atļauju uz vienu gadu vai līdz piešķirto uzturēšanās tiesību termiņa beigām, ja tas nepārsniedz vienu gadu un trīs mēnešus, vai piemēro šā likuma Pārejas noteikumu 8., 9. un 10. punktu. Valsts nodevas samaksu par pieteikuma izskatīšanu iekasē atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 26. novembra noteikumu Nr. 731 "Noteikumi par valsts nodevu par migrācijas pakalpojumiem" 6.1. apakšpunktā noteiktajam. Pastāvīgās uzturēšanās atļaujas, kas izsniegtas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, reģistrē šajā likumā noteiktajā kārtībā.

8. Ārzemnieks, kuram piešķirtajai termiņuzturēšanās atļaujai saskaņā ar Imigrācijas likuma (pieņemts 2002. gada 31. oktobrī) 23. panta pirmās daļas 28. punktu noteikts reģistrācijas termiņš un kurš viņam piešķirto uzturēšanās tiesību termiņa laikā pieprasa atkārtotu uzturēšanās atļauju tā paša uzturēšanās iemesla dēļ, šā likuma 29. panta trešajā daļā noteikto maksājumu:

1) veic, ja reģistrācijas termiņa beigās laiks līdz saskaņā ar Imigrācijas likuma (pieņemts 2002. gada 31. oktobrī) 23. panta pirmās daļas 28., 29. vai 30. punktu piešķirto uzturēšanās tiesību termiņa beigām ir mazāks par vienu gadu;

2) neveic, ja 5000 *euro* maksājums veikts, saņemot saskaņā ar Imigrācijas likuma (pieņemts 2002. gada 31. oktobrī) 23. panta pirmās daļas 28. punktu piešķirto termiņuzturēšanās atļauju vai tās derīguma termiņa laikā, un reģistrācijas termiņa beigās laiks līdz saskaņā ar Imigrācijas likuma (pieņemts 2002. gada 31. oktobrī) 23. panta pirmās daļas 28. punktu piešķirto uzturēšanās tiesību termiņa beigām ir vismaz viens gads.

9. Ārzemnieks, kuram piešķirtajai termiņuzturēšanās atļaujai saskaņā ar Imigrācijas likuma (pieņemts 2002. gada 31. oktobrī) 23. panta pirmās daļas 28., 29. vai 30. punktu noteikts reģistrācijas termiņš un kurš viņam piešķirto uzturēšanās tiesību termiņa laikā pieprasa atkārtotu uzturēšanās atļauju cita uzturēšanās iemesla dēļ, un kurš, saņemot saskaņā ar Imigrācijas likuma (pieņemts 2002. gada 31. oktobrī) 23. panta pirmās daļas 28., 29. vai 30. punktu piešķirto termiņuzturēšanās atļauju vai tās derīguma termiņa laikā nav veicis maksājumu valsts pamatbudžeta programmai "Ekonomikas attīstības programma" atvērtajā valsts pamatbudžeta izdevumu kontā Valsts kasē par kopējo summu 5000 *euro*, veic šo maksājumu tādā apmērā, lai tā summa kopā ar iepriekšējiem maksājumiem, kas veikti, saņemot vai reģistrējot saskaņā ar Imigrācijas likumu (pieņemts 2002. gada 31. oktobrī) izsniegto termiņuzturēšanās atļauju, atbilstu 5000 *euro*. Šo nosacījumu piemēro arī gadījumā, kad saskaņā ar Imigrācijas likuma (pieņemts 2002. gada 31. oktobrī) 23. panta pirmās daļas 28., 29. vai 30. punktu izsniegtā termiņuzturēšanās atļauja anulēta, bet nav pagājis piecu gadu termiņš kopš tās piešķiršanas.

10. Ārzemnieks, kuram piešķirta termiņuzturēšanās atļauja saskaņā ar Imigrācijas likuma (pieņemts 2002. gada 31. oktobrī) 23. panta pirmās daļas 29. vai 30. punktu, un viņa ģimenes locekļi, kuri pēc šīs termiņuzturēšanās atļaujas reģistrācijas termiņa vai piešķirto uzturēšanās tiesību termiņa beigām vēlas turpināt uzturēties Latvijas Republikā tā paša uzturēšanās iemesla dēļ, iesniedz dokumentus atkārtotas termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai uz laiku līdz pieciem gadiem. Termiņuzturēšanās atļauju un neierobežotas tiesības uz nodarbinātību piešķir, ja:

1) pieteikums iesniegts iepriekšējās termiņuzturēšanās atļaujas derīguma termiņa laikā;

2) ārzemnieka ieguldījums joprojām atbilst, un ārzemnieks būtu tiesīgs pieprasīt termiņuzturēšanās atļauju atbilstoši Imigrācijas likuma (2026. gada 23. aprīļa redakcijā) 23. panta pirmās daļas 29. vai 30. punktam vai pārejas noteikumu 16., 17., 26., 27., 29. vai 45. punktā minētajiem nosacījumiem;

3) nepastāv šā likuma 34. pantā minētie apstākļi;

4) atbilstoši šā likuma 30. pantā noteiktajam veikts maksājums valsts budžetā. Maksājuma apmēru nosaka 1000 *euro* apmērā par katru iepriekšējās un saskaņā ar šo likumu piešķirtās termiņuzturēšanās atļaujas gadu, to samazinot par summu, kas samaksāta atbilstoši Imigrācijas likuma (pieņemts 2002. gada 31. oktobrī) 23. panta $7.^3$ un astotajā daļā noteiktajam, saņemot vai reģistrējot iepriekšējo termiņuzturēšanās atļauju, kas izsniegta saskaņā ar Imigrācijas likuma (pieņemts 2002. gada 31. oktobrī) 23. panta pirmās daļas 29. vai 30. punktu.

11. Ja ārzemnieks, kuram piešķirta termiņuzturēšanās atļauja saskaņā ar Imigrācijas likuma (pieņemts 2002. gada 31. oktobrī) 23. panta pirmās daļas 29. vai 30. punktu, ir miris, viņa ģimenes locekļiem piemēro šā likuma 27. panta pirmās daļas 35. punkta "b" apakšpunktā minētos nosacījumus.

12. Šā likuma 28. pantā minētos Ministru kabineta noteikumus nepiemēro, izskatot dokumentus, kas saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 10. punktu iesniegti termiņuzturēšanās atļaujas pieprasīšanai līdz šā likuma 28. pantā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai.

13. Līdz atbilstošu grozījumu veikšanai Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā un Valsts sociālo pabalstu likumā, bet ne ilgāk kā līdz 2027. gada 1. augustam šā likuma 27. panta pirmās daļas 3., 6., 26. un 35. punktā minētajām personām ir tiesības saņemt Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā paredzētos sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību, kā arī Valsts sociālo pabalstu likumā noteiktos valsts sociālos pabalstus tādā pašā kārtībā un apjomā kā personām ar pastāvīgās uzturēšanās atļaujām.

14. Līdz atbilstošu grozījumu veikšanai Veselības aprūpes finansēšanas likumā, bet ne ilgāk kā līdz 2027. gada 1. augustam ārzemnieki, kuri saņēmuši termiņuzturēšanās atļaujas saskaņā ar šā likuma 27. panta pirmās daļas 3., 6., 26. punktu vai 35. punkta "d" apakšpunktu, ir tiesīgi saņemt veselības aprūpes pakalpojumus Veselības aprūpes finansēšanas likumā paredzētajā apjomā.

15. Šā likuma 52. panta pirmā daļa attiecībā uz pārvadātāja pienākumu pārliecināties par to, ka ārzemniekam, kuru tas pārvadā, ir derīga ceļošanas atļauja, un šā likuma 52. panta otrā daļa attiecībā uz pārvadātāju, kas veic pasažieru pārvadājumus ar autobusu, piemērojama pēc trim gadiem, skaitot no dienas, kad sāk darboties Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēma, bet attiecībā uz citiem pārvadātājiem — pēc sešiem mēnešiem, skaitot no dienas, kad sāk darboties Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēma, vai gadījumā, kad Eiropas Komisija pagarinājusi regulas Nr. 2018/1240 83. panta 1. punktā minēto termiņu, — sākot ar dienu, kad beidzies pagarinājuma laiks.

16. Šā likuma 84. panta otrās daļas 2. punkta "d" apakšpunkts ir spēkā līdz Patvēruma likuma, kas īstenos 2024. gada 24. maijā pieņemtā Eiropas Savienības Migrācijas un patvēruma pakta prasības, spēkā stāšanās dienai.

17. Šā likuma 119. pants attiecībā uz administratīvo atbildību par uzturēšanos Latvijas Republikā bez derīgas ceļošanas atļaujas, ir piemērojams pēc sešiem mēnešiem, skaitot no dienas, kad sāk darboties Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēma, vai gadījumā, kad Eiropas Komisija pagarinājusi regulas Nr. 2018/1240 83. panta 1. punktā minēto termiņu, — sākot ar dienu, kad beidzies pagarinājuma laiks. Ja Eiropas Komisija pieņem lēmumu, ar kuru pagarina regulas Nr. 2018/1240 83. panta 1. punktā minēto termiņu, Iekšlietu ministrija nosūta attiecīgu paziņojumu publicēšanai oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis", norādot vismaz datumu, no kura piemērojama šā likuma 52. panta pirmā un otrā daļa un 119. pants attiecībā uz administratīvo atbildību par uzturēšanos Latvijas Republikā bez derīgas ceļošanas atļaujas.

18. Krievijas Federācijas pilsonim, kurš iesniedzis pieteikumu Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa pieprasīšanai saskaņā ar Imigrācijas likuma (pieņemts 2002. gada 31. oktobrī) pārejas noteikumu 58. vai 67. punktu un kura faktiskā dzīvesvieta ir Latvijas Republikā, līdz dienai, kad stājas spēkā galīgais nolēmums lietā par pastāvīgās uzturēšanās atļauju, ir tiesības:

1) uzturēties Latvijas Republikā, kā arī tiesības uz nodarbinātību bez ierobežojumiem Latvijas Republikā, ja personas deklarētā dzīvesvieta ir Latvijas Republikā;

2) valsts obligātās veselības apdrošināšanas ietvaros saņemt tādus pašus veselības aprūpes pakalpojumus, kādi saskaņā ar tiesību normām ir paredzēti pastāvīgās uzturēšanās atļaujas turētājam, ja personas deklarētā dzīvesvieta ir Latvijas Republikā;

3) saņemt tādus pašus Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras un Nodarbinātības valsts aģentūras administrētos pakalpojumus, bezdarbnieka statusu, invaliditātes ekspertīzi un atbalsta pakalpojumus invaliditātes seku mazināšanai, pašvaldību sociālās palīdzības pabalstus un sociālos pakalpojumus, kādi saskaņā ar tiesību normām ir paredzēti pastāvīgās uzturēšanās atļaujas turētājam, ja personas deklarētā dzīvesvieta ir Latvijas Republikā.

19. Šā likuma pārejas noteikumu 18. punktā minētās tiesības ir arī Krievijas Federācijas pilsonim, kura faktiskā dzīvesvieta ir Latvijas Republikā un kuram saskaņā ar Imigrācijas likuma (pieņemts 2002. gada 31. oktobrī) pārejas noteikumu $58.^6$ punktu izsniegta atļauja uzturēties Latvijas Republikā.

20. Šā likuma 48. pants stājas spēkā 2027. gada 31. decembrī.

21. Šā likuma 67. pants, kas paredz tiesības uz valsts nodrošināto juridisko palīdzību, un 97. panta piektajā daļā paredzētais regulējums saistībā ar valsts nodrošināto juridisko palīdzību aizturēšanas termiņa pagarināšanai stājas spēkā vienlaikus ar attiecīgiem grozījumiem Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumā.

22. Valsts robežsardzes amatpersonas iesniegumi par ārzemnieka aizturēšanas termiņa pagarināšanu, kas iesniegti tiesā pirms šā likuma spēkā stāšanās dienas, izskatāmi saskaņā ar 2002. gada 31. oktobrī Saeimas pieņemto Imigrācijas likumu.

(20.08.2026. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.08.2026. Punkts stājas spēkā 15.09.2026. Sk. 20.08.2026. likuma pārejas noteikumu)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Padomes 2001. gada 28. maija direktīvas 2001/40/EK par tādu lēmumu savstarpēju atzīšanu, kas attiecas uz trešo valstu valstspiederīgo personu izraidīšanu;

2) Padomes 2001. gada 28. jūnija direktīvas 2001/51/EK, ar kuru papildina 26. pantu Konvencijā, ar ko īsteno 1985. gada 14. jūnija Šengenas līgumu;

3) Padomes 2001. gada 20. jūlija direktīvas 2001/55/EK par obligātajiem standartiem, lai pārvietoto personu masveida pieplūduma gadījumā sniegtu tām pagaidu aizsardzību, un par pasākumiem, lai līdzsvarotu dalībvalstu pūliņus, uzņemot šādas personas un uzņemoties ar to saistītās sekas;

4) Padomes 2003. gada 22. septembra direktīvas 2003/86/EK par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanos;

5) Padomes 2003. gada 25. novembra direktīvas 2003/109/EK par to trešo valstu pilsoņu statusu, kuri ir kādas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji;

6) Padomes 2004. gada 29. aprīļa direktīvas 2004/81/EK par uzturēšanās atļauju, ko izdod trešo valstu valstspiederīgām personām, kuras ir cilvēku tirdzniecības upuri vai kurām ir palīdzēts nelegāli imigrēt un kuras sadarbojas ar kompetentajām iestādēm;

7) Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra direktīvas 2008/115/EK par kopīgiem standartiem un procedūrām dalībvalstīs attiecībā uz to trešo valstu valstspiederīgo atgriešanu, kas dalībvalstī uzturas nelikumīgi;

8) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 18. jūnija direktīvas 2009/52/EK, ar ko nosaka minimālos standartus sankcijām un pasākumiem pret darba devējiem, kas nodarbina trešo valstu valstspiederīgos, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi;

9) Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 13. decembra direktīvas 2011/95/ES par standartiem, lai trešo valstu

valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu, un par piešķirtās aizsardzības saturu;

10) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra direktīvas 2014/36/ES par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem nodarbinātības kā sezonas darbiniekiem nolūkā;

11) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija direktīvas 2014/66/ES par ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem trešo valstu valstspiederīgajiem saistībā ar pārcelšanu uzņēmuma ietvaros;

12) Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 11. maija direktīvas (ES) 2016/801 par nosacījumiem attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos pētniecības, studiju, stažēšanās, brīvprātīga darba, skolēnu apmaiņas programmu vai izglītības projektu un viesaukles darba nolūkā;

13) Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 20. oktobra direktīvas 2021/1883/ES par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanas un uzturēšanās nosacījumiem augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkā un ar ko atceļ Padomes direktīvu 2009/50/EK;

14) Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 24. aprīļa direktīvas (ES) 2024/1233 par vienotu pieteikšanās procedūru, lai trešo valstu valstspiederīgajiem izsniegtu vienoto uzturēšanās un darba atļauju dalībvalsts teritorijā, un par vienotu tiesību kopumu trešo valstu darba ņēmējiem, kuri kādā dalībvalstī uzturas likumīgi (pārstrādāta redakcija).

Likums Saeimā pieņemts 2026. gada 20. augustā.

Valsts prezidents *E. Rinkēvičs*

Rīgā 2026. gada 1. septembrī

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"